

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Ekonomická fakulta

Katedra obchodu a cestovního ruchu

Studijní program: N6208 - Ekonomika a management

Studijní obor: Obchodní podnikání – cestovní ruch

DIPLOMOVÁ PRÁCE

***Využití metod prostorové analýzy dat pro hodnocení
intenzity cestovního ruchu na Sušicku***

Vedoucí diplomové práce:

RNDr. Renata Klufová, Ph.D.

Autor diplomové práce:

Bc. Jan Krejčí

2010

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Ekonomická fakulta

Katedra aplikované matematiky a informatiky

Akademický rok: 2007/2008

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Jan KREJČÍ**

Studijní program: **N6208 Ekonomika a management**

Studijní obor: **Obchodní podnikání**

Název tématu: **Využití metod prostorové analýzy dat pro hodnocení
intenzity cestovního ruchu na Sušicku**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cílem práce je sofistikované zhodnocení intenzity využití oblasti Sušicka cestovním ruchem. Součástí práce budou jak klasické metody hodnocení atraktivnosti jednotlivých destinací a potenciálu území pro jeho turistické využití (metody indexů), tak i moderní metody prostorové analýzy dat spolu s jejich zpracováním v prostředí GIS (prostorové modely, překryvné operace apod.). Vlastní analytická část by měla posloužit pro navazující doporučení dalšího (udržitelného) vývoje cestovního ruchu v oblasti, konkrétních turistických produktů.

Metodický postup:

1. Studium odborné literatury - popis vhodných metod.
2. Akvizice dostupných dat, jejich příprava pro analýzu v prostředí GIS.
3. Vlastní analytická část (prostorový model, vytipování míst pro potenciální rozvoj, resp. útlum dalšího rozvoje cestovního ruchu v území).
4. Závěry a obecná doporučení.

Rozsah grafických prací: 20 map a výkresů

Rozsah pracovní zprávy: 50 stran

Forma zpracování diplomové práce: tištěná

Seznam odborné literatury:

Fotheringham, A., S., Brundson, Ch., Charlton, M. Quantitative Geography. Perspectives on Spatial Data Analysis. SAGE Publications, 2002, 270 pp.

Robinson, G., M. Methods and Techniques in Human Geography, Wiley, 1998, 556 pp.

Fotheringham, A., S., Wegener, M. (eds.) Spatial Models and GIS: New Potential and New Models. Tailor and Francis, 2001, 279 pp.

Bailey, T., C., Gatrell, A., C. Interactive Spatial Data Analysis. Prentice Hall, 1995, 413 pp.

Stillwell, J., Clarke, G. Applied GIS and Spatial Analysis. Wiley, 2005, 406 pp.

Klufová, R. Cestovní ruch Třeboňska. Praha : PŘF UK, disertační práce, 2003, 134. s.

Havrlant, J. Geografické aspekty rozvoje cestovního ruchu a rekreace v Jeseníkách. Praha : KERG PŘF UK, disertační práce, 1992, 212 s.

Bičík, I. a kol. Druhé bydlení v Česku. Praha : PŘF UK, 2001, 167 s.

Vedoucí diplomové práce:

RNDr. Renata Klufová, Ph.D.

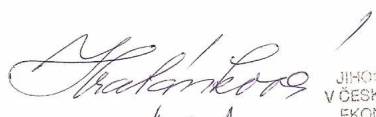
Katedra aplikované matematiky a informatiky

Datum zadání diplomové práce:

9. ledna 2008

Termín odevzdání diplomové práce:

15. dubna 2009

prof. Ing. Magdalena Hrabánková, CSc.
děkanka

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
E.S.
Studentská 13 (20)
370 05 České Budějovice

prof. RNDr. Pavel Tlustý, CSc.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 25. března 2008

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma „Využití metod prostorové analýzy dat pro hodnocení intenzity cestovního ruchu na Sušicku“ vypracoval samostatně na základě vlastních zjištění a materiálů, které uvádím v seznamu literatury. Dále prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

V Sušici, 30. dubna 2010

.....
Podpis

Poděkování:

Rád bych touto cestou poděkoval paní RNDr. Renatě Klufové, Ph.D. za odbornou pomoc, cenné připomínky, rady a ochotu při vedení mé diplomové práce. V neposlední řadě děkuji svým rodičům, kteří mě podporovali po celou dobu studia.

Obsah

1 ÚVOD	8
2 LITERÁRNÍ REŠERŠE	10
2.1 CESTOVNÍ RUCH – DEFINICE, SOUVISLOSTI.....	10
2.2 GEOGRAFICKÉ INFORMAČNÍ SYSTÉMY – DEFINICE	12
2.3 OBLASTI POUŽITÍ GIS V PRAXI	14
2.4 HARDWARE, SOFTWARE A PROSTOROVÉ ÚDAJE	16
2.5 DATA A INFORMACE	17
3 POUŽITÁ METODIKA	19
3.1 PRACOVNÍ HYPOTÉZY	19
3.2 METODIKA PRÁCE	20
4 SITUAČNÍ ANALÝZA	21
4.1. CHARAKTERISTIKA KLATOVSKA.....	21
4.2 DOPRAVNÍ DOSTUPNOST	23
4.3 HISTORIE A PAMÁTKY KLATOV	28
4.4 HISTORIE A PAMÁTKY SUŠICE	30
4.5 OSTATNÍ OBCE VÝZNAMNÉ PRO CESTOVNÍ RUCH	32
5 ANALÝZA REKREAČNÍHO POTENCIÁLU KLATOVSKA.....	41
5.1 SBĚR DAT PRO ANALÝZU REKREAČNÍHO POTENCIÁLU	41
5.2 INDEX EKOLOGICKÉ VÝZNAMNOSTI (ZÚ).....	42
5.3 DEFERTOVA FUNKCE	44
5.4 KOEFICIENT REKREAČNÍ FUNKCE ÚZEMÍ (KRF)	46
5.5. KOEFICIENT ZBYLÉHO REKREAČNÍHO POTENCIÁLU (ZRP).....	49
5.6 KOEFICIENT REKREAČNÍ VÝZNAMNOSTI (KRV).....	52
6 MODELOVÁNÍ REKREAČNÍHO POTENCIÁLU.....	56
6.1. MODEL PŘÍRODNÍHO REKREAČNÍHO POTENCIÁLU	58
6.2. MODEL SOCIOEKONOMICKÉHO REKREAČNÍHO POTENCIÁLU (SRP).....	61

6.3 SOUHRNNÝ MODEL PŘÍRODNÍHO A SOCIOEKONOMICKÉHO REKREAČNÍHO POTENCIÁLU.....	64
6.4. ATRAKTIVITY V DANÉM ÚZEMÍ	67
7 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ	71
7.1 INTERPRETACE DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ	72
7.2 SHRUTÍ A VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ	86
8 NÁVRHY KONKRÉTNÍCH PRODUKTŮ A DOPORUČENÍ PRO ROZVOJ CESTOVNÍHO RUCHU SUŠICKA.....	88
9 ZÁVĚR	92
10 SUMMARY	
11 SEZNAM LITERATURY	
SEZNAM ZKRATEK	
SEZNAM TABULEK, MAP A GRAFŮ	
SEZNAM PŘÍLOH	
PŘÍLOHY	

1 Úvod

Cestovní ruch je nepochybně fenomén. V současnosti je nepostradatelným prvkem moderní společnosti se kterým se setkáváme doslova na každém kroku.

V minulosti se jednalo především o samotné cestování a služby úzce spjaté s cestováním. Příchodem průmyslové revoluce koncem 19. a začátkem 20. století a následného rozvoje výrobních sil a pracovních vztahů se postupně zkracovala pracovní doba a prodlužoval volný čas. Vzdávající technický rozvoj umožnil výstavbu potřebných zařízení pro cestovní ruch. V této fázi mluvíme o novodobém neboli moderním cestovním ruchu. Historie cestovního ruchu však sahá až do starověkého Říma. Ve středověku se cestovní ruch většinou spojoval s náboženstvím, lovem nebo zábavou v podobě rytířských turnajů apod. Za první náznak následných trendů můžeme považovat návštěvy lázní či první organizovaný výlet v Anglii roku 1841 pod taktovkou Thomase Cooka.

Cestovní ruch je víceoborové odvětví, které neodmyslitelně plní roli jednoho z nejvýznamnějších sektorů národního hospodářství mnoha států světa. Definice cestovního ruchu je vzhledem k jeho celosvětově širokému významu hned několik. Všeobecně uznávaná definice byla vytvořena na konferenci Světové organizace cestovního ruchu (WTO - World Tourism Organization) v roce 1991 v Ottawě. Tato definice zní: „Cestovní ruch je činnost osoby, cestující na přechodnou dobu do místa mimo její běžné životní prostředí (tj.místo bydliště) a to na dobu kratší než je stanovena (1rok, 6měsíců) přičemž hlavní účel její cesty je jiný než výkon výdělečné činnosti v navštíveném místě.“

Hlavní rysy dosavadního vývoje cestovního ruchu v České republice jsou úzce spjaté s regionálním rozvojem jednotlivých krajů a oblastí. I když se v této oblasti pokročilo již značně kupředu, tak je oblast rozkvětu stále prostorem pro inovativní návrhy a následné realizace projektů a aktivit, které povedou ke zviditelnění daného regionu pro návštěvníky a turisty nejen z České republiky, ale také ze zahraničí.

Cestovní ruch je zkoumán z mnoha úhlů pohledu. Jsou to především hlediska ekonomická, sociologická, medicínská, psychologická, pedagogická, urbanistická a nepochybně také geografické.

V této diplomové práci se zaměřím právě na oblast geografickou a socioekonomickou. Zkoumaným regionem bude Sušicko, které je součástí klatovského okresu a těží především ze své výhodné polohy v podhůří a částečně i vně Šumavy. Hlavním cílem práce je sofistikované zhodnocení intenzity cestovního ruchu a jeho udržitelného rozvoje na Sušicku. Ke splnění toho cíle bude zapotřebí analýzy většího množství dat, a tak bude v této části sledované území rozšířeno na celý okres Klatovy, čímž bude zajištěna lepší porovnatelnost dosažených výsledků a jejich následná interpretace. Analýza získaných dat bude probíhat v mezinárodním počítačovém softwaru ArcGIS a výstupy budou barevné kartogramy s vysvětlující legendou.

Druhá část hodnocení současného stavu a potenciálu cestovního ruchu na Sušicku byla provedena pomocí dotazníkového šetření přímo v největším centru regionu – Sušici. Podrobnější postup provádění obou metod je popsán v následujících kapitolách této práce.

Na základě výsledků obou analýz budou navržena doporučení na zlepšení stávající nabídky cestovního ruchu v Sušici. Tyto návrhy nemusí být konečným produktem a lze je dále rozvíjet.

2 Literární rešerše

2.1 Cestovní ruch – definice, souvislosti

Cestovní ruch je významný společensko-ekonomický fenomén jak z pohledu jednotlivce, tak i společnosti. Každoročně představuje největší pohyb lidské populace za rekreací, poznáváním a naplněním vlastních snů z příjemné dovolené. Je součástí spotřeby a způsobu života obyvatel zejména ekonomicky vyspělých zemí. Ve světovém měřítku patří vedle obchodu s ropou a automobilovým průmyslem ke třem největším exportním odvětvím.^[4]

Podobně zní i definice cestovního ruchu od Malé (1999). **Cestovní ruch** se stal již neodmyslitelnou součástí dnešní moderní společnosti. V rámci cestovního ruchu se každoročně dává na celém světě do pohybu obrovské množství lidí, kteří zpravidla ve svém volném čase opouštějí dočasně místa svého stálého bydliště za účelem rekreace, poznání, styku s lidmi a z celé řady dalších důvodů.^[14]

Mezinárodní konference o statistice cestovního ruchu v Ottawě v roce 1991 přinesla vymezení pojmu **cestovní ruch** jako činnost osoby, cestující na přechodnou dobu do místa mimo své trvalé bydliště, přičemž hlavní účel její cesty je jiný než vykonávat výdělečnou činnost v navštíveném místě. Může se však jednat o služební, obchodní či jinak pracovně motivovanou cestu, jejíž zdroj úhrady vyplývá z pracovního poměru u zaměstnavatele v místě bydliště nebo v místě sídla firmy. Pro toto pojetí cestovního ruchu je podstatné, že se jedná o změnu místa, dočasnost pobytu i o nevýdělečnost činnosti v navštíveném místě.^[2]

Obecně se **cestovní ruch** definuje jako krátkodobý přesun lidí na jiná místa, než jsou místa jejich obvyklého pobytu, za účelem pro ně příjemných činností. Dle Horner a Swarbrooke (2003) není definice plně výstižná a nezahrnuje například lukrativní oblast služebních cest, kde hlavním smyslem cestování je práce, nikoli zábava. Je tak nesnadné určit, jak daleko člověk musí cestovat nebo kolik nocí musí strávit mimo

domov, abychom jej mohli považovat za turistu. Mezi cestovním ruchem a cestováním nepochybně existuje silná spojitost.^[7]

Dle Orišky (1999) lze **cestovní ruch** také chápat i jako soubor činností zaměřených na uspokojování potřeb souvisejících s cestou mimo místo trvalého bydliště, zpravidla ve volném čase, za účelem zotavení, lázeňského léčení a pracovních cest. Značnou část těchto potřeb lze uspokojit i mimo rámec cestovního ruchu, ale právě účast na cestovním ruchu představuje vyšší stupeň jejich uspokojení.^[17]

Výkladový slovník cestovního ruchu definuje **cestovní ruch** jako souhrn aktivit účastníků cestovního ruchu, souhrn procesů budování a provozování zařízení se službami pro účastníky cestovního ruchu včetně souhrnu aktivit osob, které tyto služby nabízejí a zajišťují, aktivit spojených s využíváním, rozvojem a ochranou zdrojů pro cestovní ruch, souhrn politických a veřejně – správních aktivit a reakce místní komunity a ekosystémů na uvedené aktivity.^[23]

Z ekonomického hlediska je podle Kiralové (2003) **cestovní ruch** jedním z největších a nerychleji se rozvíjejících průmyslů světa. Má vliv na zaměstnanost, na tvorbu hrubého domácího produktu, vytváření devizových rezerv státu, záchranu kulturních, uměleckých a historických památek, zvyšuje všeobecnou vzdělanost úroveň obyvatelstva. I když je ekonomický přínos cestovního ruchu pro stát jednoznačný, je třeba si uvědomit, že je víc než jen ekonomický fenomén.^[9]

Cestovní ruch považuje za výrazný ekonomický fenomén též Malá (1999), která vidí podmínku v realizaci účasti na **cestovním ruchu** v zabezpečení široké škály ekonomických činností (služeb a zboží). To vyplývá ze skutečnosti, že účast na cestovním ruchu je realizována mimo trvalé bydliště. Do míst cestovního ruchu se lidé musí přepravit, musí jim být vytvořeny podmínky pro jejich pobyt, i pro samotné využití volného času, které je vlastním motivem účasti na cestovním ruchu. Tím se cestovní ruch stává i důležitou oblastí podnikatelských příležitostí a zároveň i faktorem rozvoje regionálních celků, národních ekonomik i ekonomiky světové.^[14]

2.2 Geografické informační systémy – definice

Geografický informační systém (dále jen GIS) je běžně používán pro označení počítačových systémů orientovaných na zpracování geodat, prezentovaných především v podobě různých map. **GIS** je funkční celek vytvořený z technických a programových prostředků, dat, pracovních postupů, obsluhy, uživatelů a organizačního kontextu, zaměřený na sběr, ukládání, správu, analýzu, syntézu a presentaci prostorových dat pro potřeby popisu, analýzy, modelování a simulace okolního světa s cílem získat nové informace potřebné pro racionální správu a využívání tohoto světa.^[19]

Geografické informační systémy jsou typickým produktem současné doby, která vyžaduje interdisciplinárnost v téměř všech oblastech života, vědy a výzkumu. Jejich současný profil je výsledkem průniku většího množství vědních disciplín a praktických oblastí života. I naproti slovu geografické v jejich názvu se oblast zájmu GIS zdaleka neomezuje na oblast geografického výzkumu a aplikací. Mají široké uplatnění v uzemním a krajinném plánování, ekologii, ochraně přírody, environmentalistice, biologii, botanice, ale i ve specifických oblastech jako epidemiologie, archeologie, kriminalita a pod.^[6]

Burrough (1986) uvádí, že **geografické informační systémy** jsou výsledkem paralelního vývoje množství disciplín zaměřených na zpracování prostorových údajů. Slouží na shromažďování, uchovávání, zpřístupňování, transformaci a zobrazování údajů reálného světa pro různé cíle. Jako dominantní oblasti, které se na vzniku GIS podílely, se označuje katastrální a topografické mapování, tematická kartografie, geografie, matematické studie prostorové variability, mapování a fotogrammetrie, venkovské a městské mapování, dálkový průzkum Země a zpracování obrazu. Skutečností však je, že v procesu vývoje GIS vojenské aplikace mnohokrát překryly vliv těchto částečných disciplín.^[6]

Geografické informační systémy se stávají běžným pracovním nástrojem na mnoha pracovištích, kde se provádějí odborná rozhodnutí na základě hodnocení prostorových jevů. Jsou využívány specialisty řady oborů (geografie, ekologie, kartografie, geologie, stavební inženýrství, geodézie, marketing, archeologie aj.)

a každý z nich může ze svého pohledu definovat geografické informační systémy odlišně nežli ostatní. Může být vytvořena celá řada definic GISu v závislosti na účelu, potřebách, cílech a přístupech tvůrců či uživatelů systémů.^[22]

Voženílek (1998) přijímá pro uplatnění GISů v geografii definici, že **geografický informační systém** je organizovaný, počítačově založený systém hardwaru, softwaru a geografických informací vyvinutý ke vstupu, správě, analytickému zpracování a prezentaci prostorových dat s důrazem na jejich prostorové analýzy.^[22]

Tuček (1998) uvádí obecnou definici. **Geografický informační systém** je soubor počítačového hardwaru, softwaru a geografických údajů (naplněné báze dat) navržený na efektivní získávání, ukládání, upravování, obhospodařování, analyzování a zobrazování všech forem geografických informací.

V literatuře je možné najít množství dalších definic GIS. Například Dueker (1979) definuje GIS jako speciální případ informačního systému, kde databáze obsahuje pozorování prostorově rozmístěných objektů, aktivit nebo událostí, které jsou reprezentovány v prostoru jako body, čáry nebo plochy. GIS manipuluje s údaji o těchto bodech, čarách a plochách tak, aby byly možné ad hoc dotazy a analýzy. Cowen (1988) GISem označuje systém pro podporu rozhodování, který umožňuje integraci prostorově definovaných údajů v prostředí řešení problémů. Z novějších publikací například Streit (1997), jehož definice je více informaticky orientovaná a říká, že GIS je na počítačích založený informační systém na získávání, obhospodařování, analýzu, modelování a vizualizaci geoinformací. Geodata, která využívá, popisují geometrii, topologii, tematiku (atributy) a dynamiku (změny v čase) geoobjektů.^[21]

2.3 Oblasti použití GIS v praxi ^[19]

- maloobchod
- inženýrské sítě
- životní prostředí
- státní správa a samospráva
- péče o zdraví obyvatelstva
- doprava
- aplikace ve světě financí
- svoz komunálního odpadu
- socioekonomické analýzy
- telekomunikace
- správa zdrojů
- územní plánování
- správa daní
- záchranné služby
- archeologie
- vojenství
- geomarketing
- volnočasové aktivity

Tabulka 1: Nové produkty a služby v oblasti geografických informací

Nové produkty	Nové služby a aplikace
Systémy pro podporu rozhodování o prostoru pro průmysl	Analýza v prostoru rozmístěných zařízení, investic a zákazníků v bankovníctví a obchodě
Navigace vozidel v reálném čase	Marketing a zjišťování profilu zákazníků
Nástroje pro sběr digitálních dat (GPS)	Lokalizace průmyslu a infrastruktury
Nové databázové systémy navržené pro zpracování komplexních dat	Výběr a lokalizace zařízení péče o zdraví
Systémy zaznamenávající v reálném čase úrodu přímo v kombajnech	Optimalizace a řízení záchranných služeb
Systémy pro řízení hnojení půdy s ohledem její úrodnost	Analýza rozložení kriminality
Osobní navigační systémy pro nevidomé	Monitorování intenzity dopravy a stanovování poplatků za užití komunikací na základě hustoty dopravy
Multimediální systémy pro vizuální plánování a zvyšování hodnoty	Námořní a říční navigace, optimalizace letecké dopravy

konvenčních databází poskytující „vizuální GIS“ pro množství aplikací sahajících od evidence nemovitostí až tvorbu krajiny a čištění životního prostředí	
Monitorovací systémy pro signalizaci povodňových stavů a jiných živelných pohrom	Analýza nemovitostí
Programy pro optimalizaci dopravy zboží	Modelování přírodních katastrof a jejich následků v reálném čase – svahových sesuvů, erupcí, zemětřesení, záplav, lesních požárů, hurikánů
Systémy pro získávání energie z větru, slunce a přílivu	Využívání přírodních zdrojů ohleduplně k životnímu prostředí
Balíky určené pro návrh, umístění a dizajn budov s ohledem na energetickou účinnost	Monitorování úrody, modelování, politika
Systémy pro řízení městské dopravy	Turismus – optimalizace a rozmístování zdrojů
Automatické vzorkovače znečištění v zeminách, vodě a vzduchu	Řízení rybolovu
Mobilní kancelář s připojeným laptopem, GPS přijímačem a celulárním telefonem	Modelování obnovitelných zdrojů energií
	Epidemiologické analýzy

(Zdroj: Rapant, 2002)

2.4 Hardware, software a prostorové údaje

V současné době jsou GIS k dispozici na různých počítačových platformách – od osobních počítačů (PC) přes pracovní stanice až po víceuživatelské systémy. GIS vyžadují specializované periferie pro vstup a výstup údajů. Všechny tyto komponenty mohou pracovat v počítačových sítích.^[21]

Hardware, neboli technické vybavení, představuje technickou základnu geografických informačních systémů. Zde se jedná o více než běžnou počítačovou sestavu používanou k práci s textovými editory. Hardwarová platforma je jedním z nejzákladnějších faktorů ovlivňujících dovednosti a vhodnost použití GISu. Hardwarové požadavky na provoz GIS se různí podle jednotlivých softwarových produktů GIS, podle implementace systému do řešení aplikačních úloh i podle finančních možností zřizovatele GIS pracoviště. Hardwarové složky GIS můžeme rozdělit na vlastní počítače, vstupní a výstupní periferie (digitizéry, skenery, digitální fotoaparáty, plotry, tiskárny či dataprojektory) a počítačové sítě.^[22]

Software, neboli programové vybavení, představuje soubor programů vykonávajících veškeré operace systému. Existují různé přístupy k členění softwarových složek GIS. Všeobecně se však uznává klíčová úloha geografické databáze a systému řízení této databáze. Členění softwarových složek je sladěné s funkcemi GIS, tedy s rozdělením podsystémů podle účelu, ke kterému se používají:

- podsystém vstupu dat,
- podsystém uložení dat a správy databáze,
- podsystém prostorových analýz,
- podsystém transformace a konverze dat,
- podsystém výstupu a prezentace dat,
- uživatelské rozhraní.^[22]

Podle průzkumu různých autorů více než 70 % nákladů na projekt GIS spočívá v získávání údajů. **Prostorová databáze** je hlavní položkou GIS. Typicky jsou

prostorové databáze budovány s použitím topografických údajů z národních geodetických a mapovacích agentur. K nim se připojují specifická data projektu. Protože **prostorové údaje** jsou hlavním komponentem GIS, jejich důležitost stále roste. Stále více údajů je prodáváných, anebo podléhajících licenci (pokud nejsou veřejně šiřitelné, např. vládní údaje), obvykle jsou specifickým způsobem udržované a aktualizované. Jiné údaje se naopak zveřejňují, stávají se přístupnými nejrozličnějším zájemcům, zvláště prostřednictvím počítačových sítí.^[21]

2.5 Data a informace

Obecně to, co vkládáme do databází GIS a co pomocí GISu zpracováváme, bude dále označováno pojmem data. Výsledky zpracování těchto dat GISem budeme označovat pojmem informace. Přitom je nutné si uvědomit, že to, co získáme jako nové informace, může být ihned použito jako vstupní data pro další analýzy.

„Údaj (data) je obraz vlastností objektu, vhodně formalizovaný pro přenos, interpretaci nebo zpracování prostřednictvím lidí nebo automatů... Informace je význam, který člověk přisuzuje údajům (datům).“ Význam je datům přiřazován na základě znalostí, avšak na základě získaných informací zpřesňujeme své znalosti, resp. získáváme nové. Vztah znalostí a informací je proto dvojaký.

V souvislosti s daty se dnes hojně používá i pojem metadata. Metadata jsou data, popisující obsah, reprezentaci, rozsah (prostorový i časový), prostorový referenční systém, kvalitu a administrativní, případně i obchodní aspekty využití digitálních dat.

Jsou to tedy údaje, které potřebuji k tomu, aby byla popisovaná data použita odpovídajícím způsobem, tj. předešlo se jejich chybnému využití (angl. misuse).

Stejně jako se dnes hojně diskutuje pojem metadata, je jen otázkou času, kdy se začne diskutovat i o pojmech (ale samozřejmě nejen o pojmech) metainformace a metaznalosti. Tak jako metadata upřesňují možné použití dat a tím i okruh a kvalitu informací, které mohou být z dat získány, tak metainformace budou blíže popisovat

vlastní informace a umožní uživateli usoudit na možné znalosti o modelovaném prostředí, které může využitím těchto informací získat.^[18]

3 Použitá metodika

Hlavním cílem diplomové práce je analyzovat intenzitu cestovního ruchu a potenciál pro další rozvoj na Sušicku. V rámci zajištění dostatečně velkého vzorku dat, který má lepší vypovídací schopnost, bylo sledované území rozšířeno na celý okres Klatovy, dále jen Klatovsko. V tomto regionu byla provedena analýza a modelování rekreačního potenciálu. Dotazníkové šetření bylo realizováno přímo v Sušici a spolu s analýzou a modelováním rekreačního potenciálu bylo podkladem pro následná doporučení vývoje cestovního ruchu a řešení panující situace navržením konkrétního produktu.

3.1 Pracovní hypotézy

Klatovsko, jehož součástí je i část CHKO a NP Šumava je velice specifickou oblastí z hlediska cestovního ruchu. Na rozdíl od jiných regionů, např. sousedícího Strakonicka (Brůžková, 2010), je mezi turisty velmi vyhledávaným místem pro rekreaci díky svému obrovskému přírodnímu potenciálu, který je nejvíce koncentrován právě v oblasti Šumavy. Ta díky svým dobře značeným turistickým trasám, lyžařským střediskům, jezerům ledovcového původu či řece Vydře zastiňuje zbytek sledovaného území. Výjimkou jsou jen města Klatovy, Horažďovice a Sušice, které mají dobrou dopravní dostupnost, disponují dostatečnou ubytovací kapacitou a ostatní sekundární nabídkou služeb cestovního ruchu. Vyskytuje se v nich také velké množství kulturních a historických památek. Potenciál Sušice a Horažďovic podporuje zlatonosná řeka Otava, která je rájem vodáků.

Oblast je navštěvována v průběhu celého roku, přičemž k největší koncentraci turistů dochází v létě.

Přijíždí sem převážně lidé mladšího a středního věku, často ve skupinách, s cílem aktivně trávit svůj volný čas. Nabídka pro seniory a rodiny s dětmi je méně pestrá.

3.2 Metodika práce

První etapa tvorby této diplomové práce byla naplněna studiem odborné literatury zaměřené na cestovní ruch, počítačového software ArcGIS a samotného sledovaného území. K tomu bylo též využito regionální literatury, propagačních materiálů a internetových stránek jednotlivých obcí. Stěžejní bylo také seznámení se s pracovním prostředím počítačového softwaru ArcGIS, který byl nepostradatelným nástrojem pro zpracování dat získaných v druhé fázi.

Další část byla zasvěcena získávání výše zmíněných dat, kterých bylo dosaženo vlastním zkoumáním terénu. To byla také časově nejnáročnější část této práce, jejímž cílem bylo například analyzovat dopravní dostupnost, nabídku ubytovacích kapacit, atraktivitu jednotlivých oblastí a potenciál pro cestovní ruch. Získaná data byla následně zpracována pomocí již známého programu ArcGIS a jeho nadstavby Spatial Analyst. Zajímavý výstup v podobě barevných kartogramů bude popsán v kapitolách 5 a 6.

V poslední fázi byl proveden terénní výzkum, který v kombinaci s analýzou rekreačního potenciálu z předchozí části, posloužil ke zjištění intenzity cestovního ruchu, vyzdvihnul potenciál a silné stránky, ale zároveň poodhalil ty slabé, na které je potřeba se zaměřit. Pro toto byla navržena řešení, která přivedou do regionu všechny věkové skupiny návštěvníků a prodlouží délku jejich pobytu.

4 Situační analýza

4.1 Charakteristika Klatovska

Pro účely této diplomové práce bylo Klatovsko vymezeno hranicemi bývalého klatovského okresu, který bude dále členěn na oblasti Sušicka, Horažďovicka, Kašperskohorska, Šumavy (NP a CHKO Šumava) a okolí Klatov.

Klatovský okres se rozprostírá v Plzeňském kraji na území 1 945,69 km², čímž se řadí na první místo v rámci Plzeňského kraje i v rámci celé České republiky. Celý okres se skládá z 94 obcí, v nichž žije přes 89 000 obyvatel. Hustota zalidnění je však hluboko pod krajským i celorepublikovým průměrem a činí 45,76 obyvatel na kilometr čtvereční. Na jihovýchodě sousedí s Jihočeským krajem, na západě s domažlickým okresem, na severu s okresem Plzeň-jih a jeho jižní až jihozápadní hranice je i státní hranicí s Německem.

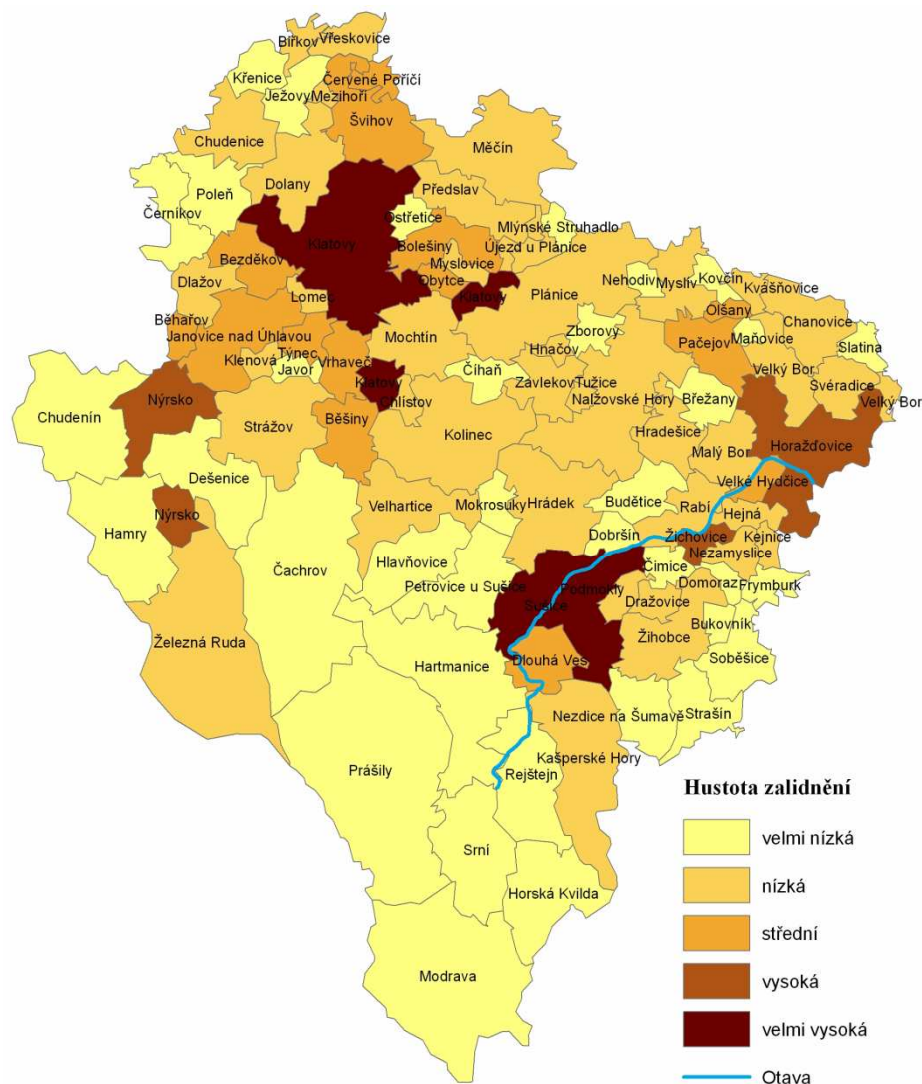
Mezi nejvýznamnější vodní toky Klatovska patří řeky Otava a Úhlava, které odvádí prakticky všechny vody z území. Otava je zároveň často vyhledávanou řekou pro vodáky. Dalším významným tokem je řeka Vydra, jejíž balvanité koryto a nádherná okolní příroda lákají ročně tisíce turistů. Území Šumavy se také vyznačuje množstvím jezer ledovcového původu. Jedná se zejména o Černé jezero (největší jezero v ČR), Čertovo, Laka a Prášilské jezero. Nejvyšší horou je Velká Mokrůvka (1 370 m n. m.), kterou však svým významem pro cestovní ruch zastíní například Špičák či Poledník.

Hospodářství Klatovska je zaměřeno převážně na zemědělství. Průmysl se soustředí hlavně do Klatov, Sušice a Horažďovic, což jsou zároveň tři největší a nejlidnatější města.^[35]

Mapa 1 – Okres Klatovy

Mapa 2 – Hustota zalidnění

4.2 Dopravní dostupnost

Sledovaným územím prochází dvě významné silniční cesty a to mezinárodní silniční tah E53, též jako silnice I/27 a silnice první třídy I/22.

Mezinárodní silnice E53 spojuje Českou republiku s Německem, konkrétně Bavorskem a vede od Plzně přes Klatovy až na hraniční přechod Železná Ruda. Na Klatovsku protíná též obce Červené Poříčí, Švihov, Vrhavěč, Běšiny a Čachrov.

Pod Plzní se napojuje na dálnici D5, respektive mezinárodní silnici E50, která spojuje hlavní město Prahu též s Německem a využívá hraniční přechod Rozvadov.

Druhou významnou komunikací je silnice I/22, která vede od Domažlic přes Klatovy a Strakonice do Jihočeského kraje. Tam se napojuje na mezinárodní silnici E49, která spojuje krajská města Plzeň a České Budějovice a dále pak pokračuje směr rakouská metropole Vídeň. Ve sledovaném území protíná silnice I/22 obce Mochtín, Zavlekov, Nalžovské Hory, Hradešice, Malý Bor a Horažďovice. Silnice I/22 a I/27 se kříží v Klatovech, které jsou tedy nejdůležitějším silničním uzlem ve vybraném území.

Ze silnic druhé třídy patří mezi nejvýznamnější silnice II/171, která vede od Janovic nad Úhlavou přes Sušici až do Jihočeského kraje. Dále pak silnice II/169 od Horažďovic přes Sušici až na Horskou Kvildu a též do Jihočeského kraje a jako poslední tzv. „šumavská“ silnice II/190 vedoucí téměř od hraničního přechodu Folmava (okres Domažlice) přes Všeruby (okres Domažlice), Chudenín, Nýrsko až do Železné Rudy (oblast CHKO Šumava), odkud dále pokračuje přes NP Šumava až do Hartmanic.

Mapa 3 – Silniční síť

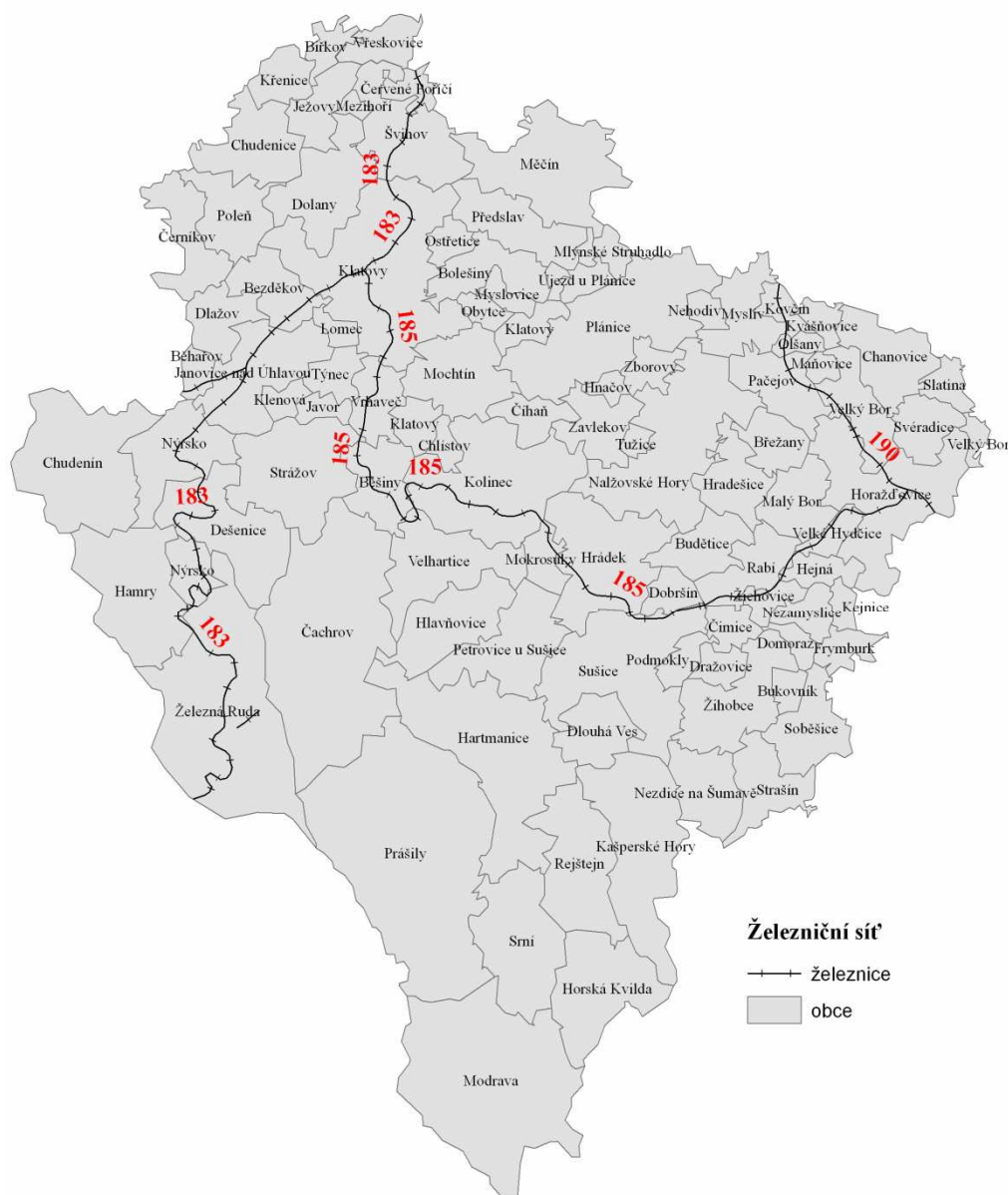
Analyzovaným územím prochází také tři železniční tratě. Největší význam má bezesporu rychlíková trať č. 183 vedoucí z Plzně přes Klatovy na Železnou Rudu, kde na ní přímo navazuje německá železniční trať do Zwieselu. Tato trať byla elektrifikována v devadesátých letech v úseku Plzeň – Klatovy. Část mezi Klatovy a Železnou Rudou je velmi zajímavá po technické stránce, protože překonává horský terén s četnými mosty, vysokými náspy a tunely. Ve vybraném okrese jsou zastávky

Švihov u Klatov, Klatovy, Janovice nad Úhlavou, Nýrsko, Špičák, Železná Ruda – město a Železná Ruda.

Také důležitou tratí stále zůstává lokální železniční trať č. 185, jejíž počátek je v Domažlicích a vede přes Klatovy a Sušici až do Horažďovic předměstí, kde mohou cestující pokračovat v jízdě po hlavní železniční trati č. 190 spojující Plzeň s Českými Budějovicemi. Jak již bylo zmíněno trať 185 je stále významnou dopravní cestou jádrem sledovaného území, po níž se do škol a zaměstnání denně dopravuje několik stovek lidí. Jezdí po ní výhradně motorové osobní vlaky, kterým někdy bývá přezdíváno „šumavská střela“.

Nejmenší význam pro obslužnost Klatovska má jinak významná a výše uvedená trať č. 190, která protíná oblast na severovýchodě a má zde jen dvě zastávky, a to Horažďovice předměstí a Pačejov. Trať je v celé své délce elektrifikovaná.^[35]

Mapa 4 – Železniční síť

Vzhledem k výše uvedenému lze říci, že dopravní dostupnost je na dobré úrovni a pomocí hromadných dopravních prostředků či vlastního automobilu se mohou rekreatanti dopravit téměř do všech koutů Klatovska, kromě odlehlých částí CHKO a NP Šumava, kde je možné pohybovat se pouze pěšky, na kole či v zimě na běžkách.

4.3 Historie a památky Klatov

Město **Klatovy** se rozkládá při Drnovém potoce, tři kilometry od jeho soutoku s řekou Úhlavou, na mírném návrší a zalesněných kopcích. Ve středověku bývalo městem královským. Založili jej za přemyslovské kolonizace okolo roku 1260 Přemysl Otakar II. Na místě staré osady a při obchodní cestě z Bavor. Stejně jako jiná královská města má dobrou dispozici náměstí a ulic, která umožňovala v historii města vybudovat řadu hodnotných památek, zachovaných přes četné požáry do dnešní doby. Ve středu města lze tak obdivovat stavby z období gotiky, renesance, baroka a přes empír i moderní architekturu. Kolem čtvercového náměstí byla založena šachovnicová síť ulic. Starobylý půvab rynku dotváří kamenná kašna. Město si částečně zachovalo gotické opevnění s baštami ze 14. a 15. století.^[16]

Město prošlo od dob husitských několika neblahými etapami, od drancování za třicetileté války až po velký požár v roce 1689, z nichž se postupně vzpamatovalo a od 18. století bylo významným kulturním centrem v jihozápadní části země.

Klatovy byly v tehdejší době známé pěstováním ovoce a chmele, v průběhu 19. století se zde rozmohlo plátenictví a přádelnictví, posléze i pěstování karafiátů.

Z významných památek lze zmínit například radnici na náměstí Míru, která byla postavena v letech 1557 – 1559, později přestavěna v pseudorenesančním slohu do dnešní podoby. Nyní slouží jako sídlo městského úřadu.

Další významnou památkou je Černá věž měřící 81,66 metrů. Její vznik se datuje v letech 1547 – 1557. Na ochoz vede 226 schodů a je přístupný veřejnosti. Za zmínku stojí také zvon z roku 1759, který patří k největším zvonům v České republice.

Druhá klatovská věž – Bílá věž – pochází z roku 1581 a byla postavena jako zvonice nedalekého kostela. V roce 1689 částečně lehla popelem, v 18. století byla opět postavena a na věž byl osazen barokní portál.

Farní kostel pochází s největší pravděpodobností z doby krátce po založení samotného města, tedy z konce XIII. století. Nejstaršími dochovanými částmi jsou zbytky křížové lodi, přičemž původní stavba byla bazilikálního charakteru s jednou

vysokou hlavní lodí a dvěma vedlejšími. Počátkem 15. století byla prodloužena podélná osa kostela o 10 metrů vybudováním nového kněžiště a křížové lodi. Právě její výstavbou vznikl v té době neobvyklý síňový prostor a kostel dostal zcela jiný charakter. Pravděpodobným autorem této úpravy byl Linhart z Alenberku, autor klenby kostela v Českém Krumlově. A právě tato část kostela je podle mnohých odborníků tou nejcennější.^[30]

Známou klatovskou památkou je také barokní lékárna U Bílého jednorozce. Provoz lékárny v budově na náměstí začal asi roku 1639. Po roce 1773, kdy byl zrušen řád jezuitů, odkoupil lékárnu Jan Michal Firbas. Provoz lékárny skončil až roku 1966. V devadesátých letech byla lékárna zapsána do seznamů UNESCO a stala se expozicí Okresního muzea. Ta je založena na zobrazení apatykářské práce 18. věku, tedy doby Firbasovy. Kromě původního nábytku je zde možné spatřit i mnoho zajímavých nástrojů a nádobí dávných lékárníků.^[30]

Jedinečnou klatovskou památkou jsou také katakomby, které vedou pod náměstím. Krypta pod kostelem sv. Ignáce sloužila jako pohřebiště členů jezuitské rodiny. První pohřby se konaly od roku 1676. Celkem bylo v Klatovech takto pohřbeno 200 osob, a to až do roku 1784, kdy císař Josef II: tyto metody zakázal.^[30]

Poslední historickou zajímavostí je místní muzeum. Okresní muzeum sídlí v Hostašově ulici číslo 1/IV v secesní budově z počátku 20. století. Muzeum bylo založeno v roce 1883 zakoupením sbírky Františka Junga a jejím vystavením v jedné radniční síni. Ta však brzy nestačila, a tak bylo o rok později rozhodnuto o přemístění do budov starého gymnázia. Později pak městská spořitelna nabídla přestěhování do nové.^[30]

4.4 Historie a památky Sušice

Sušice se rozprostírá na obou březích Otavy jihovýchodně od Klatov. Počátky vzniku tohoto města sahají do 8. – 9. století, kdy bylo rýžovnickou osadou, první písemné zmínky však pocházejí až z roku 1223. V druhé polovině 13. století, za Přemysla Otakara II., se z rostoucí trhové osady stává královské město s výsadami. V roce 1322 dal král Jan Lucemburský obehnat město hradbami a v roce 1325 potvrdil městská práva a držbu rýžoviště zlata. Od 14. století Sušičtí obchodují s Bavorskem a vzniká odbočka Zlaté stezky z Pasova do Prachatic, kterou bylo přepravováno přes hranice i jiné zboží.^[16]

Město proslavila výroba zápalek, které vyvážela do celého světa. O výrobu sirek se přičinil truhlářský tovaryš Vojtěch Scheinost, který ve Vídni u lékárníka Römera poznal výrobu těchto fosforových sirek. Po návratu ze zkušené do Sušice zahájil vlastní produkci. Společnost Solo, která převzala výrobu sirek koncem 19. století, oznámila v říjnu 2008 konec výroby v sušické továrně a přesunula ji do Asie. Tím skončila slavná éra sušických zápalek.^[16]

Sušice oplývá řadou historických památek. Jednou z nich je Muzeum Šumavy. Budova Muzea Šumavy je nejcennější historickou památkou. Na první pohled zaujme vysoká arkádovitá atika z doby 2. poloviny 15. století – pozdní gotiky. Atika (různě tvarovaná a zdobená zeď nad hlavní římsou budovy zakrývající pohled na střechu budovy) je pozdně renesanční.

Původní zdejší muzeum bylo založeno v roce 1880 díky iniciativě učitele Josefa Holíka. Bylo prvním muzeem v jihozápadních Čechách. Pro veřejnost je otevřena stálá expozice, která popisuje minulost horního Pootaví (archeologické nálezy pravěkého a středověkého původu, rýžování a těžba zlata, obchodní cesty), dále je zde vystaven sušický cínový poklad (nálezy více jak 80 kusů cínového nádobí, které ukryl sušický měšťan před odchodem do exilu v roce 1626 do klenby svého domu čp. 34 na náměstí), měšťanský interiér z poloviny 19. století, z doby národního obrození, kapucínská knihovna, ukázky z historie sušického sklářství a sirkařství a sušický mechanický betlém, který je jeden z největších v Česku. Vytvořili jej dva řezbáři v roce 2004 během

deseti měsíců, zaujímá plochu přes 16 m². Je v něm 150 pohyblivých a 150 pevných figur a 35 objektů. Vedle klasického prostředí Betléma představuje historické stavby Sušice, například budovu radnice s funkčními hodinami na věži, znázorňuje i život na Šumavě s tradičními řemesly.

Dalšími významnými budovami jsou Rozacínovský dům čp. 48 a Krocínovský dům čp. 49. První z nich je bývalá lékárna s klenutými prostory, s renesančním štítem, plasticky členěnými římsami a řadami sloupků, pod nimiž jsou na průčelí černobílá sgrafita s motivy rostlin a výjevem „Ukřižování“, s portálem kolem roku 1500. Dům čp. 49 je zachovalý měšťanský dům s průčelím zakončeným barokní balustrádovou atikou a s renesančním mázhaussem v přízemí. Dnes slouží jako hotel Fialka.

Uprostřed náměstí stojí radnice, původně barokní z roku 1707. V roce 1850 byla přestavěna a v roce 1898 dále upravena. V letech 2002 až 2004 proběhla rozsáhlá rekonstrukce. Nyní je sídlem městského úřadu, městské policie a městského informačního centra. Pětipatrová věž radnice s ciferníkovými hodinami, vysoká 31 metrů, je veřejnosti přístupná.

Na Sušici shlíží ze srázu vrchu Stráž poutní kaple Anděla Strážce, lidově zvaná Andělíček. Stavba pochází z roku 1683, kdy byla dostavěna v raně barokním slohu. V roce 1735 byla obklopena ambity se čtyřmi nárožními kaplemi. Novorománský vzhled měla do přestavby v roce 1936.^[16]

Na protější straně, na vrchu Svatobor, stojí v nadmořské výšce 845 metrů rozhledna, z níž je nádherný výhled do okolí. K rozhledně přiléhá chata s restaurací. Vedle těchto budov se tyčí televizní věž, která je známou dominantou Sušice.

Dalšími významnými pamětihodnostmi jsou například židovský hřbitov, raně barokní čtyřkřídlý kapucínský klášter s kostelem sv. Felixe, hřbitovní kostel Panny Marie, arciděkanský kostel sv. Václava a další.

4.5 Ostatní obce významné pro cestovní ruch

Švihov se nachází severně od Klatov. První zemanské sídlo ve Švihově bylo zřejmě už kolem roku 1194, přestože první písemná zmínka o vsi Švihov pochází až z roku 1245. Dominantou města je vodní hrad Švihov. Na jeho místě původně stávala vodní tvrz, která byla později přestavěna na panské sídlo.

Hrad byl postaven na uměle vytvořeném ostrově, chráněném na severu a západě mlýnským náhonem, na východě řekou a na zbylé ploše rybníky. Jádrem hradu tvořilo obdélné nádvoří, kolem něhož byly postaveny dva paláce – Severní a Jižní. Celý prostor obklopovala parkánová hradba s pětioschodovou věží a čtyřmi nárožními baštami – Červenou, Zlatou, Zelenou a Bílou. Dnešní podobu získal hrad až po druhé světové válce, kdy se stal majetkem státu.^[40]

Nýrsko vzniklo jako pohraniční osada na zemské stezce vedoucí do Bavorska, pod zalesněnými výběžky Šumavy, na obou březích Úhlavy. Doba vzniku je odhadována na 12. století, nejstarší písemná zpráva je až z roku 1327. Dle této zprávy bylo Nýrsko opevněnou osadou, která byla pověřena výběrem cla.

Jednou z dominant města je bývalý vrchnostenský hostinec, který je zajímavý pro svůj raně barokní štít s erby Koců z Dobrše a Karlů ze Svárova z roku 1684.

Další památkou je farní kostel sv. Tomáše apoštola, který je zároveň nejstarší budovou ve městě. První písemná zmínka pochází z roku 1352, kdy je uváděn odvod 18 grošů pololetního papežského desátku. Nad schody do kostela je umístěna socha sv. Jana Nepomuckého z roku 1736. Na jižní straně města při řece Úhlavě se nachází lesní divadlo z roku 1935. Divadlo bylo zajímavě technicky řešeno, součástí scény byla skála za jevištěm. Pod celým jevištěm se nacházely podchody a propadliště. Do hlediště se vešlo 1480 diváků. Po 2. světové válce bylo ochotnické divadlo v Nýrsku na vysoké úrovni. Nacházely se zde dva ochotnické soubory, soubor Sokol a soubor J. K. Tyla, dohromady se 120 členy.

Největšího věhlasu dosáhlo představení Maryši, ve kterém jako hosté účinkovali herci Národního divadla Jaroslav Vojta, Stela Májová a Zdeněk Štěpánek. V sedmdesátých letech byla činnost divadla ukončena, v objektu funguje penzion.

V jihovýchodní části města v Rybářské ulici existovalo židovské ghetto. Doba usídlování prvních židovských rodin není známá. Nejstarší písemná zpráva, jmenující nýrské Židy usedlé už před r. 1618 je z úředního soupisu Židů z r. 1724.

Od roku 1799 bylo na území bystřického panství 96 familiantských míst (počet rodin, které mohly na území tohoto panství žít), a ty se rozdělily hlavně na: Nýrsko - 23, Strážov - 24, Dešenice - 9, Milence - 1 a Bystřice - 2. Celkem žilo v Nýrsku v r. 1890 197 Židů a s okolními vesnicemi patřícími do soudního okresu Nýrsko 288 Židů. Podle zemského katastrálního výkazu z r. 1713 byl zdejší obchod v rukou asi 20 židovských rodin, které podnikaly v oborech: peří, vlna, sukno, plátno, kůže, koně, dobytek a různé kramářské zboží. Mezi Židy byli také tři řezníci.

V obci se též nachází židovský hřbitov, jehož počátky se datují do 15. století, ale doložen je až od první poloviny 18. století. Nejstarší nalezený náhrobek pochází z roku 1715.

Nedaleko Nýrska se je možné navštívit zříceninu hradu Pajrek, jehož vznik se odhaduje na začátek 14. století. Do dnešního dne se zachovalo pouze několik trosek obytného stavení, věže a příkop. a ve zdech je možno spatřit otvory po trámovi a v prvním poschodí uzoučkový vchod pro jednotlivce.^[33]

Jižně od Nýrska leží obec **Hamry**. Obec vznikla na obchodní stezce zvané Železná či Bavorská, která vedla přes sedlo Špičáku do Úhlavského údolí. Stala se sídlem jedné z největších Králováckých rychet. Obec se tehdy skládala z mnoha samostatných dvorců roztroušených podél řeky Úhlavy i vysoko pod hraničním hřebenem. Za rozvojem osady stojí zpracování železné rudy v oblasti. Svůj název obec dostala podle hamrů, které zde zpracovávaly železnou rudu těženou v okolí. Jeden z prvních hamrů na Šumavě byl zde založen v letech 1524-1535.

Dominantou je kostel Bolestné Panny Marie, který vznikl přestavbou původní kaple z roku 1773.

Po pravé straně silnice na Špičák se nachází areál bývalé papírny - chátrající památka rozsáhlého energetického díla, kde byla pro výrobu papíru využívána vodní energie pomocí tří náhonů, místy ještě dochovaných.

Nově vybudovaná dílo - Cesta Panny Marie Bolestné - podél pěší stezky s 85 schody vedoucími ke kostelu. Do osmi původních žulových kamenů, z bývalé

křížové cesty, byly osazeny keramické plastiky vyjadřující sedm bolestí Panny Marie. Další čtyři plastiky jako volné pokračování díla od klatovského keramika Gustava Fifky zdobí prostory kostela.

Kousek od obce Hamry se nachází Královský hvozď, což je výrazný horský hřbet na česko-bavorských hranicích zvedající se mezi Železnou Rudou a Nýrskem nad údolím Úhlavy mezi vrcholy Svaroh a Ostrý, geologickým složením (svor) odlišný od okolních hřebenů. Nachází se zde řada turisticky atraktivních cílů jako je např. Černé a Čertovo jezero nebo vodopád Bílá strž.

Horské město **Železná Ruda** leží v nadmořské výšce 754 metrů, v údolí říčky Řezné ze všech stran je lemováno horskými vrcholy. Svojí polohou vytváří Železná Ruda ideální podmínky jak pro zimní a letní turistiku, tak i pro relaxaci, a je proto právem oblíbeným a významným střediskem turistického ruchu.

Železnorudsko pak poskytuje turistům i sportovcům kvalitní zázemí - množství hotelů, penzionů, apartmánů, restaurací i obchodů.

Velkou výhodou představuje i kvalitní vlakové a autobusové spojení na Klatovy, Plzeň a Prahu a také spojení s Bavorskem.

Původní osada vznikla v první polovině 16.století na důležité obchodní stezce z Čech do Bavorska, při nalezištích železné rudy - odtud také pochází název města. Roku 1849 dostala osada statut městyse a nový majitel Kníže Hohenzollern-Sigmaringen rozšířil v roce 1852 území na více než 6.000 ha. Koncem 19. století nabylo město na významu vybudováním železniční tratě z Plzně do Bavorska s nejdelším tunelem v tehdejší Rakousko – Uhersku. Od konce 19. století dochází k rozvoji cestovního ruchu.

Dominantou obce je kostel Panny Marie Pomocné z hvězdy, který byl vybudován v letech 1729 až 1732 v barokním stylu. Mezi jeho zvláštnosti patří půdorys šesticípé hvězdy a dvě kopule s hvězdou.

Pod železniční zastávkou Železná ruda se nachází kaple svatého Antonína a svaté Barbory. Typická stavba pro zdejší kraj je prvně písemně doložena v letech 1836-1839, kdy se provádělo vyměřování katastrálního území Železná Ruda. Již tehdy se jednalo o zděnou stavbu.

Při výstavbě špičáckého tunelu sloužila kaplička k pohřebním obřadům obětem neštěstí na stavbě tunelu, neboť tehdejší magistrát v obavách před nepokoji a epidemiemi nedovolil provádět obřady v hlavním kostele.

V okolí a na stěnách kapličky byla upevňována tzv. "umrlčí prkna", což byl obyčej typický pro Šumavu. Tato prkna, původně z nedostatku peněz, sloužila namísto rakve k uložení zemřelých a k jejich přenesení do hrobu. Poté byla prkna ozdobena obvykle třemi křížky, zlomenou svící, jménem zemřelého a podobně a umístěna do míst, kam dotyčný rád chodíval, nebo na rozcestí, k božím mukám, či kapličkám, jako výraz úcty k památce zemřelého. Později, kdy již k pohřbívání byly obvyklé rakve, zůstal obyčej stavění prken na památku zachován.

Po rekonstrukci byla kaple 6.6.1999 zasvěcena českobudějovickým biskupem Antonínem Liškou svatému Antonínu a svaté Barboře, patronce horníků.

V obci se též nachází Muzeum Šumavy. K vidění je sklářské nářadí, portréty příslušníků rodu Abele, výstava skla, měšťanský interiér 19. století spolu s ukázkami porcelánového a cínového nádobí.

V roce 1706 byl v Železné Rudě vystavěn zámek, který je dnes nejstarší stavbou v obci. Původně sloužil jako letní sídlo hrabat Nothaftů, kteří sem jezdili na lovecké výpravy. Později se ze zámku stalo sídlo správy Knížecích lesů a statků. Za první republiky zde pak sídlila správa státních lesů. Poté několik let zámek chátral. V současné době je opět opraven a je v něm umístěna expozice historických motocyklů, loutek a hodinářská dílna. V prostorné místnosti pravého křídla se mohou návštěvníci obdivovat až dva metry velkému mroži, vysokým manekýnům, čertům, ježibabám, kašpárkům, roztodivným zvířátkům, hadům, maňáskům a spoustě originálních pohádkových postav.

Památkou technického rázu je známý Špičácký železniční tunel, který byl až do roku 2007 nejdelším tunelem svého druhu v Česku (1747 metrů). Stavba pochází z let 1874 až 1877. Důvodem této stavby bylo zkvalitnění obchodního propojení mezi Čechami a Bavorskem, především pak pro dopravu uhlí ze severočeských dolů, byla v sedmdesátých letech devatenáctého století zprovozněna železniční trať Plzeň-Železná Ruda.

Z přírodních atraktivit lze jmenovat například Černé a Čertovo jezero, která se nachází severozápadně od Železné Rudy.^[42]

Mezi Klatovami a Sušicí, uprostřed lesů, se nachází státní hrad **Velhartice**. Hrad byl založen mezi roky 1290 - 1310 jako rodové sídlo pánů z Velhartic. Stavbu započal Bohumil z Budětic, pokračoval Bušek starší a jeho syn Bušek mladší z Velhartic, oba oblíbení a věrní komorníci krále a císaře Karla IV.^[27]

Areál hradu Velhartice patřil k dispozičně ojedinělým dílům české hradní architektury. Jeho dominanty tvoří zříceniny starého gotického paláce zvaného Rajský dům s jeho protějškem věží Putnou, která měla obranný i obytný charakter. Obě tyto části spojuje mohutný kamenný most se čtyřmi lomenými oblouky.

K Rajskému domu přiléhá pozdně renesanční palác, nazvaný podle svého stavebníka Huertovo křídlo. Areál zahrnuje budovu pivovaru, zbytky hradebních zdí a hospodářských objektů.^[41]

Prášily leží v jižní části okresu nedaleko hranic s Německem. Obec vznikla v polovině 18. století. Jako základna pro sklářské hutě. Ke konci 18. století zažily Prášily dobu největší slávy, ročně se vyrobilo šedesát až osmdesát zrcadel na vývoz do Prahy, Vídně, Norimberku, Petrohradu a do Turecka.

V letech 1799 - 1801 byl postaven Vchynicko – tetovský plavební kanál, který umožňoval efektivní prodej dřeva, což se ukázalo ziskovější než používání dřeva jako paliva ve sklářských hutích. Na konci dvacátých let 19. století byly sklářské hutě zavřeny a Prášily upadly v zapomnění.

V současné době jsou Prášily opět významným střediskem šumavské turistiky. V bezprostředním okolí je několik set kilometrů značených turistických cest pro pěší, cyklisty a v zimě upravovaných stop pro lyžaře. Sídlí zde středisko Lesní správy Národního parku Šumava, policie a pošta. Zázitkem je návštěva botanické zahrady, archeopark, podívat se můžete se na bizony, využívat sportovní areál a i školicí středisko.

Nedaleko Prášil se na vrchu zvaný též Polední hora tyčí 37 metrů vysoká vyhlídková věž, z níž je krásný výhled do dalekého okolí.

Z přírodních krás lze jmenovat jezero Laka a Prášilské jezero, šumavské slatě s ojedinělou faunou a flórou a další.^[34]

Další významnou obcí ve sledovaném území jsou **Kašperské Hory**. Kašperské Hory leží v nadmořské výšce 740 metrů a jsou nejvýše položené gotické město v Čechách. Jejich vznik se datuje na přelomu 13. a 14. století jako hornická osada při významném zlatonosném revíru.

Za panování Jana Lucemburského byla tato obec povýšena na horní město. Získala pečeť, znak a v roce 1345 byla osvobozena od placení cla a mýta za vojenskou pomoc, které se účastnilo údajně 600 havířů.

V 15. století zde bylo v provozu téměř čtyřicet větších zlatodolů a řada štol. Zvláštní pozornost věnoval městu král a císař Karel IV., když v letech 1356 – 1366 dal k němu zřídit obchodní silnici do Pasova. Dokladem panovnické přízně je i vystavění královského hradu v blízkosti města. Pevnost, která nese jméno svého zakladatele – Karlsberg – Kašperk (1356 – 1361), sloužila k ochraně zemské hranice, obchodní silnice (Zlaté stezky) i zlatodolů. Kašperk měl zároveň plnit úlohu správního centra Prácheňského kraje.

Město Kašperské Hory v následujících stoletích posilovalo své pozice. V roce 1572 mu byl polepšen znak, 1584 získalo titul královského města a k tomu rozsáhlé pozemky včetně lesů. Upadající těžba zlata byla postupně nahrazována obchodem, sklářstvím, dřevařstvím, papírenstvím a chovem dobytka. V 19. století si Kašperské Hory udržovaly prestiž jako sídlo úřadů a škol. Osudovým předělem ve vývoji se stal poválečný odsun německého obyvatelstva.

V současné době těží Kašperské Hory z turistického ruchu, který je zde hlavně v létě značný.

Kromě hradu Kašperk lze zmínit další zajímavosti, jako je například hřbitovní kaple sv. Anny, která dříve bývala oblíbeným poutním místem, kamenný pranýř z roku 1630, k němuž se přivazovali odsouzenci, na něž se nevztahovaly hrdelní tresty, dále kostel sv. Mikuláše, který je jedním z nejstarších center osídlení kraje a v neposlední řadě muzeum historických motocyklů a jízdních kol.^[29]

Srní je významné šumavské letovisko rozkládající se na pláni nad údolím Vydry pod vrchem Spálený. Obec byla založena dřevaři počátkem 18. století. Jméno Srní získala obec podle srnek, které se tu vyskytovaly v hojném množství. Rozvoji Srní

výrazně pomohla stavba Vchynicko-tetovského kanálu v letech 1799 - 1801, který spojuje řeky Vydru a Křemelnou a byl využíván pro splavování dříví ze Šumavy.

K nejvýznamnějším stavebním památkám patří kostel Nejsvětější Trojice, který má stěny částečně kryty šindelem. Za zhlédnutí stojí také tzv. Klostermannova chalupa, která patřila tetě tohoto spisovatele. Některé z jeho románů se odehrávají právě v obci Srní. Dodnes se tady dochovalo několik typických šumavských roubených domů na kamenné podezdívce, které mají šindelem krytou nejen povalovou střechu, ale i stěny. Nad Srním byla v letech 1938 - 1943 vybudována akumulční nádrž pro elektrárnu na Čeňkově Pile. V okolí Srní jsou výborné podmínky pro pěší turistiku i cykloturistiku. V zimním období se dá využít sjezdovek na svazích Spáleného a Sedelského vrchu. Pro běžkaře jsou tady upravovány běžecké trasy. Okolo obce Srní byla zbudována Stezka odpočinku a poznání.^[29]

Obec **Modrava** je tvořena třemi původními osadami, které se jmenovaly Modrava, Filipova Huť, Vchynice-Tetov.

Modrava vznikla jako rybářská osada. První dochovaná zmínka o Modravě se datuje do roku 1614 a je spojena s pronájmem velice dobře zarybněného Modravského potoka.

Další zmínka je spojená s rokem 1617. Tehdy bylo výnosem královského majestátu umožněno volné pastvení těm soumarům, kteří by již toho dne nedošli po obchodní stezce do Kašperských Hor .

Od roku 1757 se Modrava rozvíjí jako rybářská a lovecká osada. Ke změně dochází po roce 1799, kdy kníže Schwarzenberg kupuje od hraběte Kinského rozsáhlé území Prášílského panství a využívá obrovského bohatství dřeva ze zdejších rozsáhlých lesů.

S novou orientací je spojena také výstavba sídla Březník (Pürstling), které je hlavním dějištěm románu spisovatele Šumavy Karla Klostermanna - Ze světa lesních samot.

V roce 1924 byla postavena jedna z dominant obce historická chata Klubu Českých turistů - Klostermannova chata. Jejím projektantem je slavný architekt Bohuslav Fuchs.

Roku 1934 byla v Modravě dostavěna česká obecní a mateřská škola (od roku 1999 je objekt školy po přestavbě provozován jako Hotel Modrava).

Nedaleko obce Modrava se nachází bývalý královský dvorec nazývaný Antýgl. V letech 1523 - 1818 zde stávala malá sklárna na duté sklo a pateřiky (korále na výrobu růženců). Zpočátku měla sklárna jen jednu vanu (ein Tiegel - v nářečí an Tigel). V pozdějších dobách zde byl i zájezdní hostinec.

Dvorec tvoří skupina roubených i zděných stavení. Rozložitě stavby z 18. století mají polovalbové šindelem kryté střechy, štíty s vyřezávaným bedněním či se skládanou lomenicí. Typickou pro královácké dvorce je kaplička a zvonička.

Zde a v okolí Antýglu se odehrává děj románu Karla Klostermanna "V ráji šumavském". Dnes je na Antýglu známý autokemping, občerstvení a prodejna potravin.^[32]

Na cestě ze Sušice do Horažďovic se na vápencovém kopci nad stejnojmennou obcí nachází zřícenina hradu **Rabí**. Rabí je nejrozsáhlejší česká hradní zřícenina, jež se může pyšnit jedním z nejvyspělejších obranných systémů své doby v Evropě. Jádrem hradu vzniklo patrně na počátku 13. století ve formě strážní, obytné věže. Hrad byl postaven na příhodném místě. Předpokládá se, že jeho úkolem bylo chránit obchodní cestu spojující města Sušice a Horažďovice a také značně bohatá rýžoviště zlata podél řeky Otavy.

Nejznámější událost, která hrad proslavila, se odehrála v roce 1421. Tehdy hrad obléhala a dobyla husitská vojska. Při této bitvě přišel Jan Žižka o své druhé oko.^[26]

Horažďovice jsou malebné město rozkládající se na levém břehu zlatonosné řeky Otavy, je odedávna spojeno s historií nedaleké Práchně, jež dala jméno nejen hradu, který na ní stál, ale i celému kraji a tento název – kraj Prácheňský – se udržel v podvědomí lidu až do dnešní doby. Do 13. století se Prácheňským krajem rozuměla oblast, která zahrnovala přibližně dnešní Horažďovicko, Sušicko, Kašperskohorsko, Strakonicko a Vimpersko. V 15. století již zahrnoval i oblast Netolicka, Písecka a Blatenska.

Samotné Horažďovice – původně trhovía osada Gorazdějovice, která měla strategickou polohu na obchodní cestě z Bavor do Prahy, byla roku 1292 povýšena králem Václavem II. na město. Ve 13. století zde založil rod Bavorů ze Strakonic

gotickou tvrz, z níž později vznikl renesanční zámek. Dnešní podoba zámku je barokní a z původního renesančního se dochovalo pouze nádvoří a věž.

Horaždovice jsou třetím největším městem bývalého klatovského okresu. Mezi nejvýznamnější historické památky patří bezesporu kostel sv. Petra a Pavla již ze 13. století, hřbitovní kostel sv. Jana Křtitele a klášterní kostel pany Marie. Dále pak Červená brána z roku 1252, druhá nejstarší dochovaná brána v Čechách, masné krámy v Hradební ulici a mnoho jiných. Přímo v centru se nachází rozsáhlý areál již zmíněného zámku, kde je umístěno muzeum, knihovna, informační centrum, dům dětí a mládeže a galerie. Nedaleko centra je také možné navštívit aquapark.

5 Analýza rekreačního potenciálu Klatovska

Analýza rekreačního potenciálu sledovaného území byla provedena dvojím způsobem. První z nich je jádrem této kapitoly a bylo pro něj využito jednoduchých indexů, které již byly publikovány v knihách několika autorů, zabývajících se problematikou analýzy cestovního ruchu. Souhrn těchto ukazatelů obsahuje dizertační práce Klufové (2003), ze které bylo primárně vycházeno.

Druhý způsob, který je podrobně rozebrán v kapitole 6, provádí analýzu rekreačního potenciálu pomocí programu ArcGIS a jeho softwarové nadstavby Spatial Analyst za využití dostupných dat.

5.1 Sběr dat pro analýzu rekreačního potenciálu

Pro oba způsoby analýzy bylo potřebné a ne vždy jednoduché najít vhodná data, která by mapovala sledované území v celém rozsahu a tudíž maximálně objektivně. Jako hlavní zdroj dat byl využit internetový portál Českého statistického úřadu, kde však nejsou některé údaje dostupné pro všechny obce ve vybraném území nebo je ČSÚ vůbec nesleduje.

Jedním z uvedených nedostatků statistiky ČSÚ je počet lůžek v hromadných a individuálních ubytovacích zařízeních, který se bohužel nesleduje na úrovni jednotlivých obcí. Pro účel několika indexů v obou analýzách je však stěžejní. Uvedeny byly pouze počty pokojů, ke kterým byla v této práci přiřazena odhadnutá lůžka podle typu rekreačního zařízení: penzion 3 lůžka, hotel 2 lůžka, ubytovna 3 lůžka, chata 4 lůžka, stan 3 lůžka a karavan 4 lůžka. Pro individuální rekreaci bylo uvažováno s 5 lůžky na jeden objekt.

Je potřeba zmínit, že několik ubytovacích zařízení nebylo na stránkách ČSÚ ani zmíněno, a tak dalším zdrojem pro zjištění počtu lůžek v jednotlivých zařízeních byly internetové stránky těchto poskytovatelů služeb.

Jelikož je cílem této práce analyzovat celkový rekreační potenciál území, nebude brán zřetel na odchylku v ubytovacích kapacitách způsobenou díky sezónním rekreačním zařízením.

5.2 Index ekologické významnosti (ZÚ)

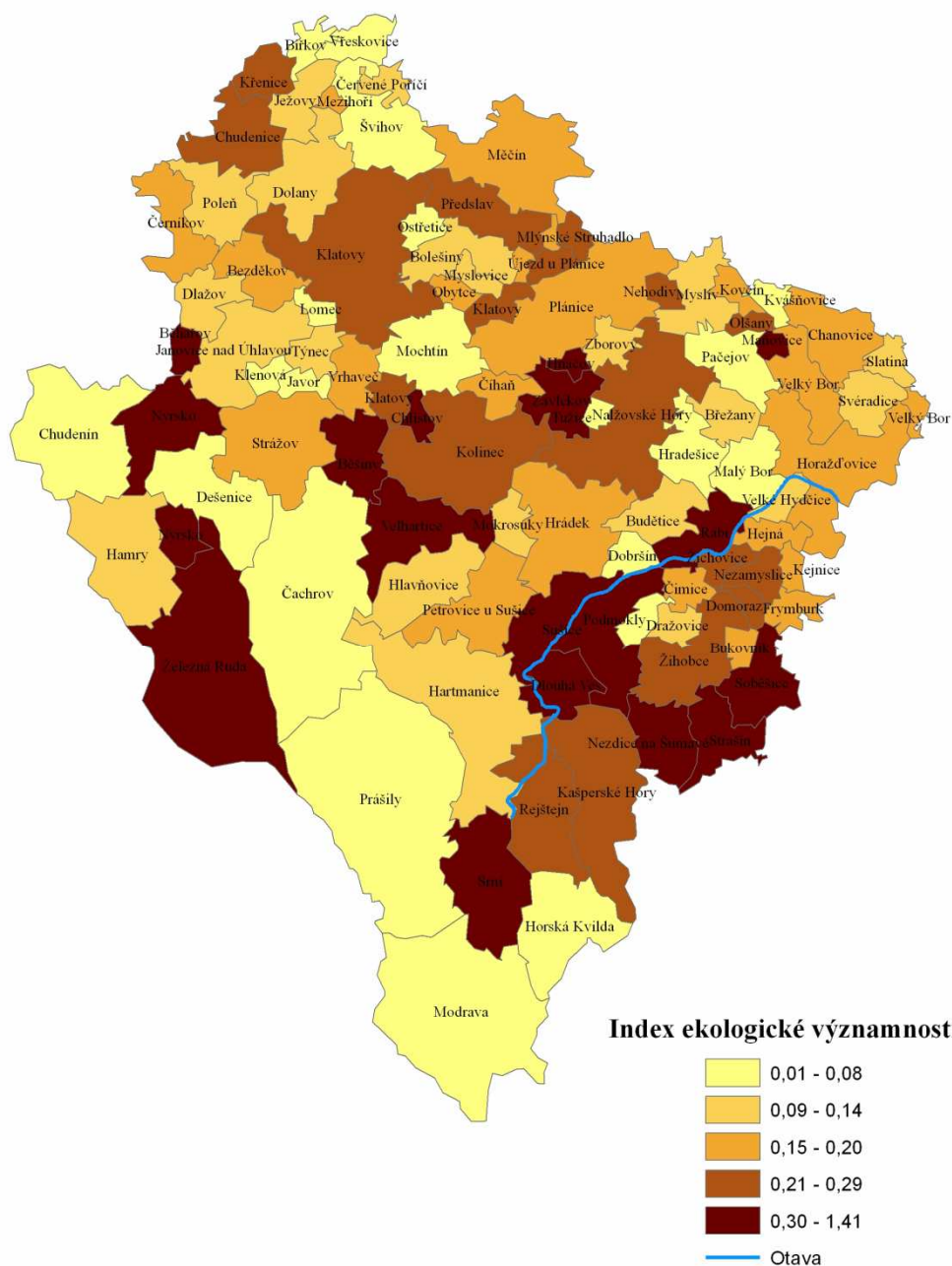
Index ekologické významnosti udává závislost veškerých ubytovacích kapacit (hromadných i individuálních) určených k rekreaci na celkové rozloze katastrálního území (dále jen k. ú.) obce. Někdy se také index nazývá jako zatíženost území rekreačním využíváním (Mariot, 1983). Zatíženost k. ú. obce je tím vyšší, čím vyšší je hodnota indexu.^[20]

Index ZÚ vychází ze vztahu: $ZÚ = \frac{L}{R}$
--

Kde: L – počet lůžek v rekreačních objektech určených pro hromadnou i individuální rekreaci

R – rozloha k. ú. obce v ha

Mapa 5 – Index ekologické významnosti

Mapa č. 5 ukazuje hustotu lůžek ve sledovaném území resp. v jednotlivých k. ú. obcí. Z mapy je patrné, že počet lůžek je úzce spjat s potenciálem přírodních a kulturních atraktivit, mezi něž můžeme zařadit především řeku Otavu, známé hrady, zámky, šumavská jezera atd. Nejvyšších hodnot proto index ekologické významnosti

nabývá podél řeky Otavy v obcích Smí, Dlouhá Ves, Sušice a Rabí, v němž se nachází největší zřícenina hradního komplexu v Čechách. Dále index dosahuje nejvyšších hodnot na Železnorudsku, kde jsou známá šumavská jezera ledovcového původu, na Velharticku, kde je malebný státní hrad Velhartice, v Nýrsku, Běšínách, Hnačově a Zavlekově, kde se nacházejí rekreační vodních plochy.

Dalším důležitým faktorem, který ovlivňuje hustotu lůžek je samotná rozloha jednotlivých obcí, hustota zalidnění v nich a materiálně technická základna v podobě sekundárních služeb cestovního ruchu. Toto se v mapě velice projevilo u třech známých šumavských obcí, kterými jsou Prášily, Modrava a Horská Kvilda. V k. ú. těchto obcí je celá řada přírodních i kulturních atraktivit, avšak chybí více větších sídel, která by nabízela kompletní sekundární nabídku služeb, jež by na sebe navázala i větší množství ubytovacích kapacit. To je však ovlivněno polohou těchto obcí v oblasti Národního parku Šumava. Díky tomu se Prášily, které mají ze všech obcí největší rozlohu, staly též obcí s nejnižší hodnotou indexu ekologické významnosti. Stejně nízké hodnoty dosáhla obec Kvášňovice, což potvrzuje výsledky z diplomové práce pana Švehly (Švehla, 2009), který analýzu prováděl v regionu středního Pootaví.

5.3 Defertova funkce

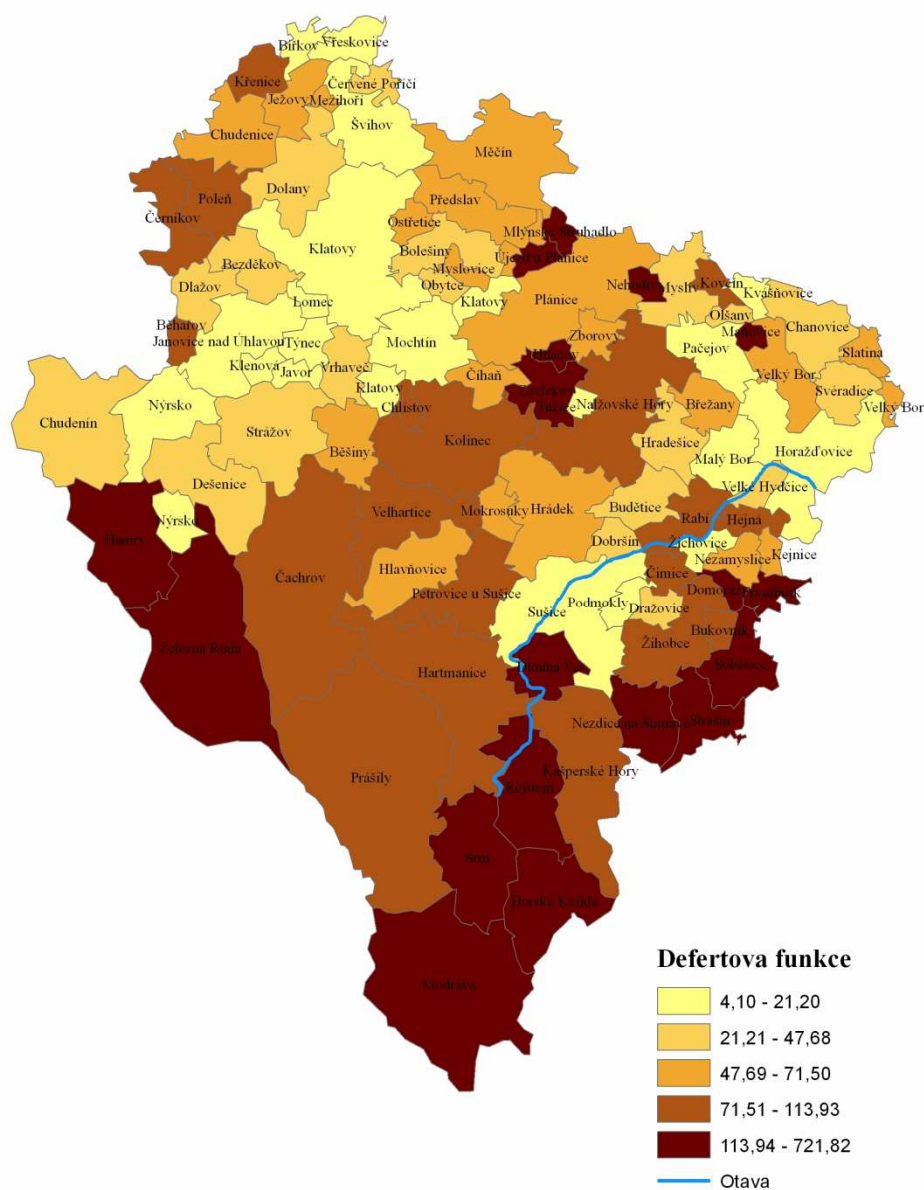
Defertova funkce (též tzv. turistická funkce) vyjadřuje intenzitu turistické aktivity na určitém území a je vyjádřena počtem potencionálních rekreantů (počet lůžek) připadajících na 100 trvale žijících obyvatel.^[12]

Defertova funkce vychází ze vztahu: $D(f) = \frac{L * 100}{PO}$

Kde: L – celkový počet lůžek v rekreačních objektech určených pro individuální i hromadnou rekreaci
PO – počet trvale žijících obyvatel v dané územní jednotce

Zobrazení této funkce je ovlivněno různými faktory, např. mírou využití lůžkové kapacity, formami cestovního ruchu, sezónností apod. V přímém vztahu mezi růstem tohoto ukazatele je růst alternativního, tzv. iritačního indexu vyjadřujícího nevraživost rezidentů vůči návštěvníkům.^[23] Tento index bývá též někdy popisován jako míra nasycení socio-kulturně únosné kapacity a popisuje vztah mezi rezidenty a návštěvníky.

Mapa 6 – Defertova funkce

Mapa č. 6 vyjadřuje poměr počtu lůžek na 100 trvale žijících obyvatel. Nejvyšších hodnot Defertovy funkce bylo dosaženo v několika obcích a to z různých důvodů. Jak již bylo řečeno, některé k. ú. obcí mají vzhledem ke své poloze v Národním parku Šumava či CHKO Šumava nízký počet stálých obyvatel, avšak vysoký počet přírodních atraktivit vyžaduje větší počet lůžek pro rekreaci. Jsou to obce Modrava, Horská Kvilda, Srní, Rejštejn a Hamry.

Další skupinu obcí s vysokými hodnotami Defertovy funkce tvoří Dlouhá Ves, Nezdice na Šumavě, Strašín, Soběšice, Frymburk a Domoraz. Jedná se o menší obce s průměrným počtem obyvatel, které leží v blízkosti NP Šumava, řeky Otavy a města Sušice, které nabízí velké množství atraktivit.

Město s nejvyšším počtem lůžek je Železná Ruda, jejíž okolí je protkáno množstvím pěších, cyklistických a v zimě i běžkařských tras. Posledními obcemi s vysokou hodnotou jsou Maňovice, Zavlekov, Hnačov, Nehodiv, Mlýnské Struhadlo a Újezd u Plánice, které se nachází v blízkosti různých rekreačních vodních ploch a v některých z nich se nachází i kempy, které výrazně zvyšují počet lůžek v obci.

Naopak obce jako Sušice, Klatovy, Horažďovice, Nýrsko či Janovice nad Úhlavou, dosahují jedny z nejnižších hodnot Defertovy funkce, a to z důvodu, že počet trvale žijících obyvatel je relativně vysoký. Absolutně nejnižší hodnoty dosáhla opět obec Kvášňovice.

5.4 Koeficient rekreační funkce území (KRF)

Koeficient rekreační funkce území (KRF) vyjadřuje současný stav rekreace v daném území. Umožňuje srovnávat území se značně rozdílnou rozlohou, výsledek není závislý na plošných jednotkách a omezuje nežádoucí vliv velkého počtu trvale žijících obyvatel na výslednou hodnotu.^[12]

Koeficient rekreační funkce území vychází ze vztahu: $KRF = \frac{L}{RP} * \frac{R}{PO}$
--

Kde: L – celkový počet lůžek v rekreačních objektech určených pro individuální i hromadnou rekreaci

RP – rekreační plocha v hektarech (součet vodních, lesních, lučních a pastvinných ploch)

R – rozloha území v hektarech

PO – počet trvale žijících obyvatel v dané územní jednotce

Následující tabulka č. 2 znázorňuje hodnoty KRF a z nich vyplývající současná rekreační funkce:

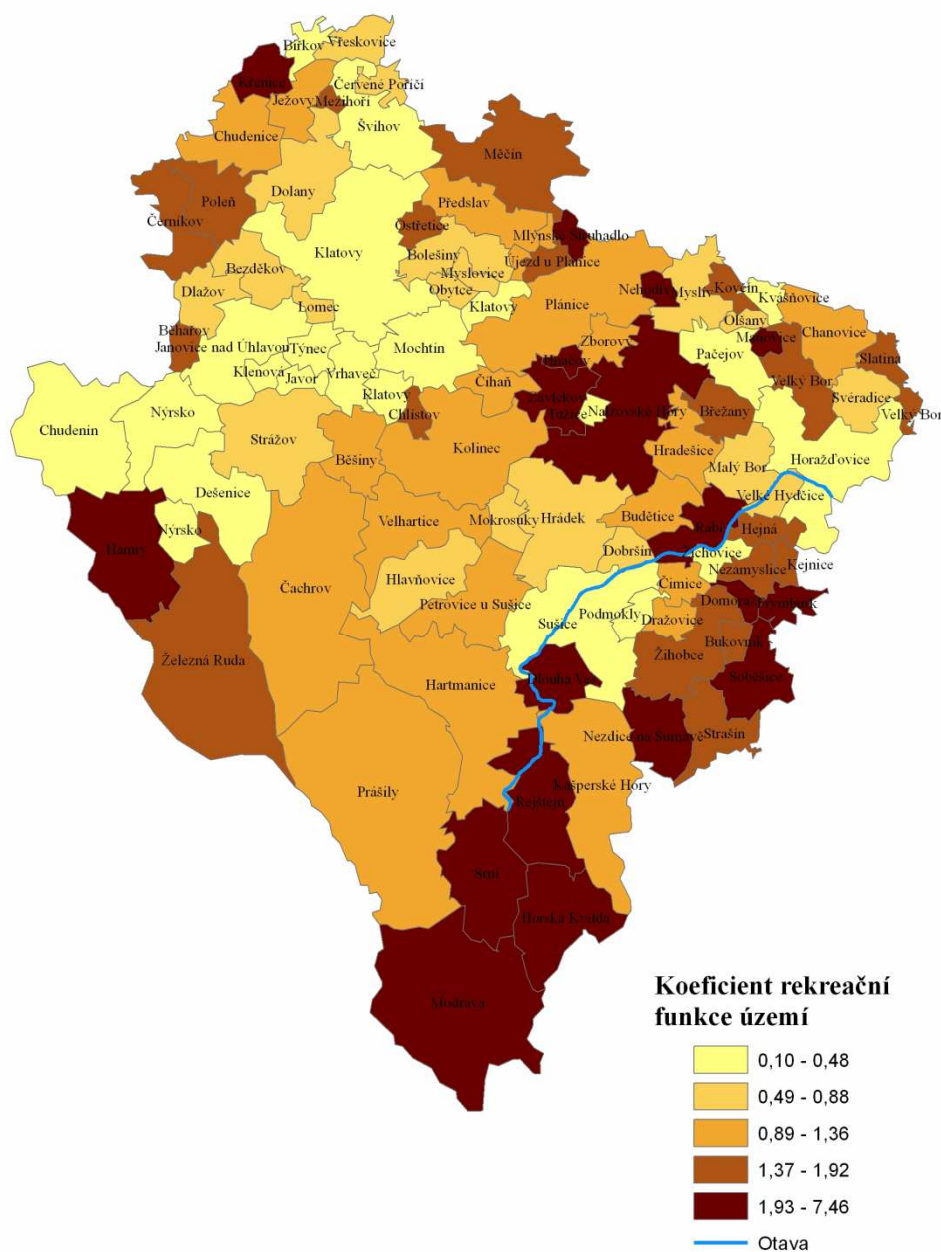
Tabulka 2 – Současná rekreační funkce

Interval	KRF současná rekreační funkce
0,10 – 0,48	velmi malá
0,49 – 0,88	malá
0,89 – 1,36	průměrná
1,37 – 1,92	mírně nadprůměrná
1,93 – 7,46	velká

(zdroj: Kuchařová, 1984; Klufová, 2003 - upraveno)

Tabulka 2 byla převzata z prací Kuchařové, (1984) a Klufové, (2003), jednotlivé intervaly však byly přizpůsobeny kvantilovou metodou reálnému stavu sledovaného území.^[1]

Mapa 7 – Koeficient rekreační funkce území (KRF)

Mapa 7 popisuje současnou rekreační funkci. Průměrná hodnota koeficientu v celém sledovaném území je 1,49 a tato hodnota byla překročena ve 32 z 94 obcí. Pokud budeme uvažovat v rozmezí intervalů, tak bylo průměrné rekreační funkce dosaženo v 19 obcích, což odpovídá 20 % regionu.

Mírně nadprůměrných hodnot dosahuje též 19 obcí, kde jsou výsledky ovlivněny vyšším počtem lůžek (například díky výskytu ubytoven či kempů) nebo větší rozlohou sledovaného k. ú.

Nejvytíženějších obcí a tedy obcí s nejvyšším koeficientem rekreační funkce je 18 a patří mezi ně například Modrava, Horská Kvilda, Srní, Rabí, Nalžovské Hory či Hnačov. Nedá se však plošně říct, že zde již není prostor pro rozšiřování ubytovacích kapacit, jelikož vyšších hodnot je dosaženo například velkou rozlohou daného k. ú. či nízkým počtem trvale žijících obyvatel, jako je tomu například na Modravě.

Nízkých či velmi nízkých hodnot bylo dosaženo ve 38 obcích. Těchto výsledků dosahují především větší místně významné obce jako Sušice, Klatovy, Horažďovice, Švihov či Nýrsko. Tyto obce jsou pro turisty velmi zajímavé a jsou v nich relativně vysoké ubytovací kapacity ve srovnání s ostatními obcemi, hodnotu v nich nám však snižuje vysoký počet trvale žijících obyvatel.

5.5. Koeficient zbylého rekreačního potenciálu (ZRP)

Prostřednictvím koeficientu zbylého rekreačního potenciálu vyjadřujeme možnosti růstu především individuální rekreace v jednotlivých územních jednotkách na základě dosavadního využívání rekreačního potenciálu.^[12]

Koeficient zbylého rekreačního potenciálu (ZRP) vychází ze vztahu:
$$ZRP = \frac{RP}{L} * \frac{R}{PO}$$

Kde: L – celkový počet lůžek v rekreačních objektech určených pro individuální i hromadnou rekreaci

RP – rekreační plocha v hektarech (součet vodních, lesních, lučních a pastvinných ploch)

R – rozloha území v hektarech

PO – počet trvale žijících obyvatel v dané územní jednotce

Tento koeficient je opoziční ke koeficientu rekreační funkce území (KRF) a měl by tak platit vztah, že čím větší je ZRP, tím menší je KRF a naopak. Čím vyšší hodnota ZRP, tím vyšší potenciál pro růst rekreačních možností v území.^[20] V následující tabulce jsou uvedeny hodnoty koeficientu a z nich vyplývající možnosti rozvoje.

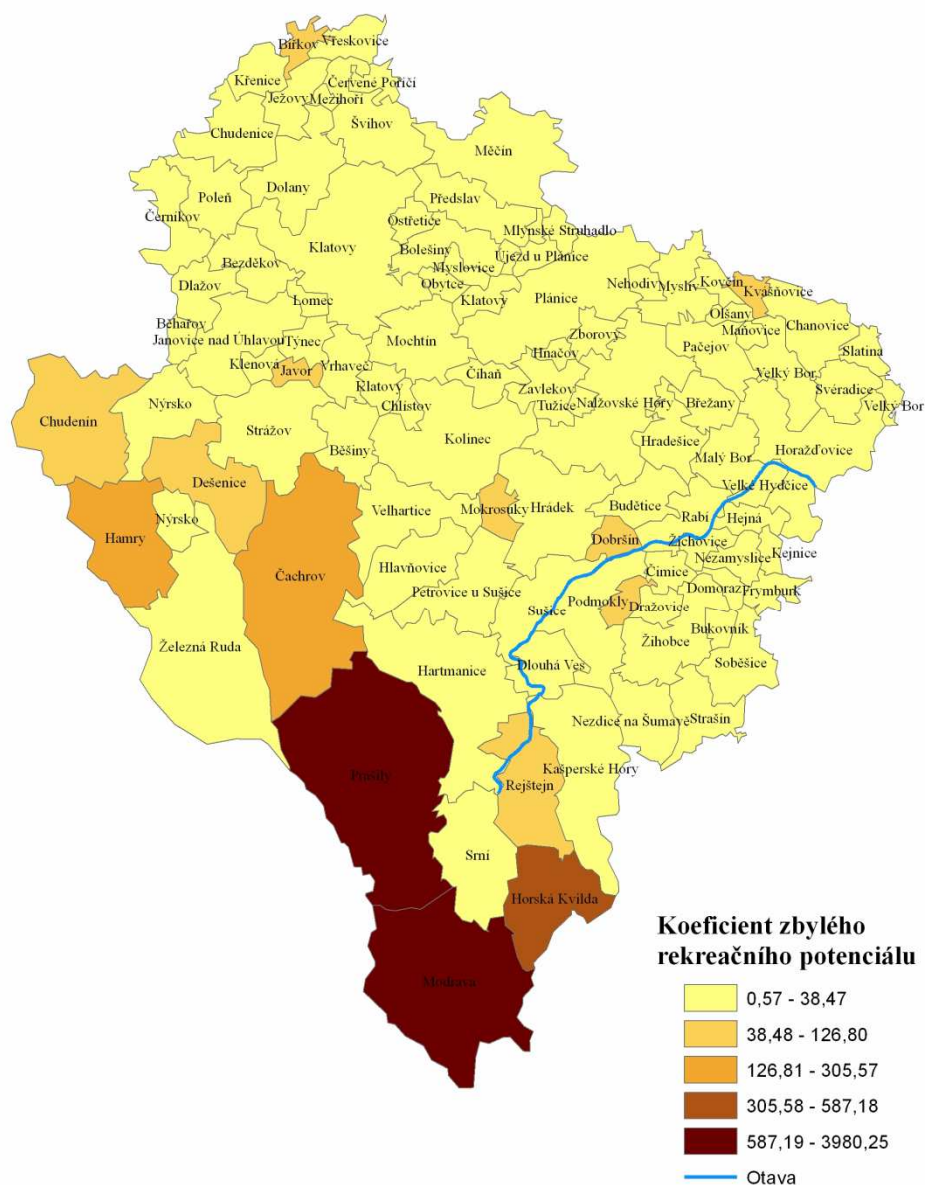
Tabulka 3 – Zbýlý rekreační potenciál

Interval	ZRP zbýlý rekreační potenciál
0,57 – 38,47	velmi malý
38,48 – 126,80	Malý
126,81 – 305,57	Průměrný
305,58 – 587,18	mírně nadprůměrný
587,19 – 3 980,25	Velký

(zdroj: Kuchařová, 1984; Klufová, 2003 - upraveno)

Tato tabulka byla též převzata z prací Kuchařové, (1984) a Klufové, (2003), jednotlivé intervaly byly opět přizpůsobeny kvantilovou metodou reálnému stavu sledovaného území.

Mapa 8 – Koeficient zbylého rekreačního potenciálu (KRP)

Mapa č. 8 znázorňuje zbylý rekreační potenciál. Rozložení tohoto kartogramu nám říká, že kromě k. ú. Prášíly, Modrava, Horská Kvilda a několika málo dalších obcí již není prostor pro zvyšování ubytovacích kapacit, nebo by to nebylo dostatečně efektivní. Tento index však není založen na existenci přírodních, kulturních a jiných

atraktivit a proto výše zmíněné tvrzení ohledně ubytovacích kapacit nemusí být tak striktní.

Obce Prášily, Modrava, respektive i Horská Kvilda opět potvrdily, že jejich velká rozloha v kombinaci s počtem lůžek a trvale žijících obyvatel nabízí velký potenciál pro další rekreační růst. Jak již bylo zmíněno, zde jsou však možnosti dalšího rozvoje limitovány umístěním těchto obcí v NP Šumava. A proto stále platí, že mnoho rekreantů dojíždí za krásami těchto území z blízkých obcí (např. Sušice), které mají širší materiálně technickou základnu v sekundární nabídce cestovního ruchu.

5.6 Koeficient rekreační významnosti (KRV)

Koeficient rekreační významnosti vyjadřuje rekreační potenciál územní jednotky z hlediska struktury ploch a nabývá hodnot z intervalu od 0 do 1. Vychází z přiřazení stanovených koeficientů v rozsahu 0 – 1 jednotlivým typům ploch (tab. 4). Součin rozlohy daného typu ploch s příslušným koeficientem a následný součet tímto způsobem redukovaných ploch dává celkovou redukovanou plochu REDP.^[12]

Koeficient rekreační významnosti (KRV) vychází ze vztahu: $KRV = \frac{REDP}{R}$

Kde: REDP – redukovaná plocha k. ú. (koeficient * výměra dané plochy v rámci k. ú.)

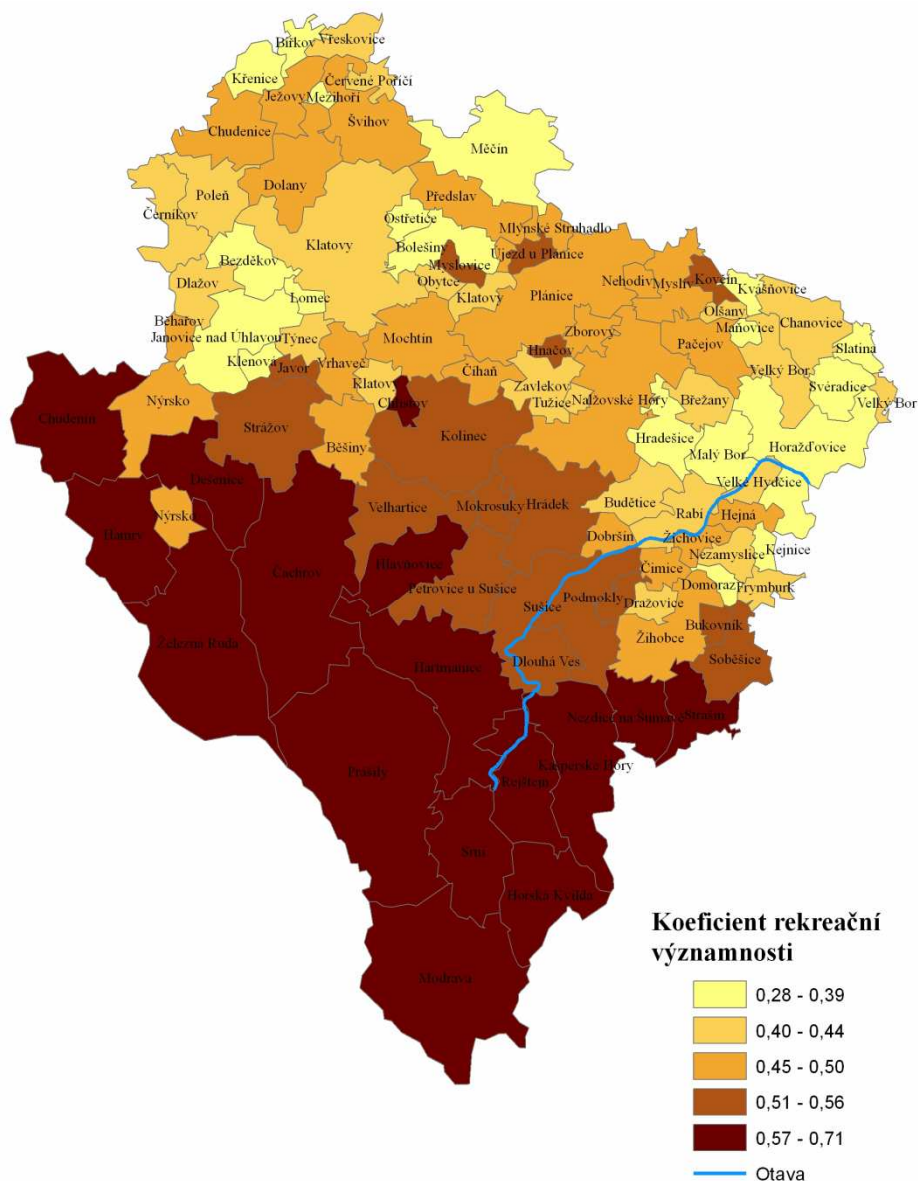
R – rozloha území v hektarech

Tabulka 4 – Typy ploch s koeficienty podle významnosti

typy ploch	Koeficient
orná půda	0,2
trvalé kultury (zahrady, sady, apod.)	0,7
Louky	0,7
Lesy	0,7
vodní plochy	1
zastavěné plochy	0
ostatní plochy	0,4

(zdroj: Bičík, 1988 – upraveno)

Mapa 9 – Koefficient rekreační významnosti (KRV)

Mapa č. 9 zobrazuje jednotlivá k. ú. obcí ve sledovaném území podle jejich rekreační významnosti. Tento koeficient nám území pomyslně rozdělil na Šumavu, její blízké obce a ostatní. V porovnání s koeficientem rekreační funkce, kde nám jako nejvýznamnější obce vycházely například Křenice, Maňovice, Nehodiv, Frymburk či Nalžovské Hory, jsou tyto výsledky některých k. ú. výrazně odlišné. Tato mapa z mého pohledu velmi dobře charakterizuje aktuální reálný stav rekreační významnosti

daných obcí. I když k. ú. Klatovy by si díky svému množství atraktivit a možností trávení volného času zasloužily lepší hodnoty, to by však do výpočtu koeficientu musela vstupovat proměnná v podobě zmíněných přírodních či kulturních atraktivit.

Mezi obce které jsou podle tohoto indexu nejvýznamnější pro rekreaci a trávení volného času se řadí opět Modrava, Horská Kvilda, Srní, Prášily, Železná Ruda, ale též i Kašperské Hory či Hartmanice. Všechny tyto obce jsou protkány velkým množstvím turistických tras a jejich rekreační plochy nabízí nespočetné možnosti pro rekreanty.

V další skupině obcí, též velmi významných pro rekreaci nalezneme Strážov, Velhartice, Dlouhou Ves či Sušici. Ta je díky řece Otavě, množství přírodních i kulturních atraktivit a dostatečné ubytovací kapacitě jedním z nejvyhledávanějších míst, odkud poté turisté vyjíždějí právě do výše zmíněných šumavských obcí, jejichž přírodní potenciál je samozřejmě ještě větší.

K nejméně významným obcím patří například Slatina, Kvášňovice, Svěradice, Měčín, Ostřetice, Křenice či Biřkov, což jsou všechno k. ú. velmi vzdálená od NP Šumava a jeho přírodních turistických lákadel.

6 Modelování rekreačního potenciálu (PRP)

Tato kapitola je zaměřena na modelování rekreačního potenciálu sledovaného území. Tento potenciál byl zkoumán na dvou úrovních, a to jak z hlediska přírodních, tak i socioekonomických podmínek. Ke zpracování těchto dat a následné modelaci samotných potenciálů v podobě kartogramů bylo využito funkcí a nástrojů softwaru ArcGIS respektive jeho nadstavby Spatial Analyst.

Pro výpočet matematického modelu průběhu hodnot obou funkcí (přírodní i socioekonomické) byla použita interpolační metoda vážených inverzních vzdáleností (Inverse Distance Weighted - IDW). Metoda IDW určuje hodnotu v dané buňce pomocí lineárně vážené kombinace množiny vstupních bodů, kde váha funkce je inverzní vzdáleností (čím dále je konkrétní bod od zjišťované buňky, tím menší má vliv na její hodnotu).^[28]

Jde o poměrně výpočetně rychlou metodu. Nevýhodou může být jistá tendence k tvorbě koncentrických izolinií kolem primárních, tj. předem známých hodnot.^[12]

Interpolovanou hodnotu z v bodě $[x, y] \neq [x_i, y_i]$ získáme z rovnice:

$$z = \frac{\sum_{i=1}^n \frac{z_i}{d_i^h}}{\sum_{i=1}^n \frac{1}{d_i^h}}$$

kde z je interpolovaná hodnota, z_i je předem známá hodnota v bodě $[x_i, y_i]$, dále d_i je vzdálenost mezi body $[x, y]$ a $[x_i, y_i]$. Vahou používanou ve výpočtu je pak reciproková hodnota vzdálenosti měření od lokálního odhadu s mocninou h . Mocnina h se volí zpravidla 1, 2 či 3. V případě, že $h=2$, mluvíme o inverzní čtvercové vzdálenosti.

Funkční hodnoty přírodního rekreačního potenciálu byly prostorově vztaženy k souřadnicím bodů reprezentujících jednotlivé obce uvnitř studované oblasti.

Uspořádané trojice $[x, y, z]$ spolu s trojicemi $[x_i, y_i, z_i]$ se staly základem pro vytvoření modelu chování funkce rekreačního potenciálu v daném území.^[12]

Následně byla provedena modelace celkového rekreačního potenciálu, kde bylo využito lokální funkce mapové algebry. Mapová algebra je soubor nástrojů, který dovoluje zpracovávat rastrové reprezentace reality s použitím jazyka mapové algebry. Je jedním z nástrojů, které GIS umožňují kombinovat mapové vrstvy na základě použití matematických metod.^[21]

V závěru kapitoly je znázorněna hustota atraktivit v celém okrese. Při modelaci této mapy bylo využito tzv. jádrové (kernelové) vyhlazování. Jádrový odhad byl původně vyvinut pro získání vyhlazeného odhadu monovariační nebo multivariační hustoty pravděpodobnosti (křivky četnosti) získaného vzorku pozorování, tedy k vyhlazení histogramu.

Jedná se o neparametrickou metodu, protože neurčuje tvar funkční závislosti regresního vztahu, podobně jako klouzavé aritmetické průměry, oproti nim však představuje jisté zobecnění.

Odhad intenzity prostorového bodového vzorku je velmi podobný odhadu dvojrozměrné hustoty pravděpodobnosti, a proto dvojrozměrný jádrový odhad může být snadno upraven k odhadu intenzity. Jestliže S reprezentuje obecně místo ve sledovaném území $\hat{A}$, a $S_1, S_2, \dots, S_n$ místa n pozorovaných událostí, potom intenzita v bodě S označená $\lambda(s)$ může být odhadnuta jako:

$$\hat{\lambda}'_{\tau}(s) = \frac{1}{\hat{\delta}_{\tau}(s)} \sum_{i=1}^n \frac{1}{\tau^2} k\left(\frac{(s-s_i)}{\tau}\right)$$

$k(\)$ je vhodně vybraná funkce dvourozměrné hustoty pravděpodobnosti, známá jako kernel (jádro), která musí být symetrická kolem počátku. Parametr $\tau > 0$ se označuje jako šířka pásma (bandwidth) a určuje stupeň vyhlazení – v podstatě je to poloměr kruhu se středem v S , v kterém každý bod S_i významně přispívá do $\hat{\lambda}'_{\tau}(s)$.

Faktor

$$\delta_{\tau}(s) = \int_{\mathbb{R}} \frac{1}{\tau^2} k\left(\frac{s-u}{\tau}\right) du$$

označuje okrajovou (hraniční) korekci – je to objem uzavřený pod kernelem se středem v S , ležící uvnitř $\hat{A}$.

Hodnoty $P_t(s)$ mohou být stanoveny pro každé místo ve vhodně vybrané jemné mřížce a mohou poskytovat užitečnou vizuální indikaci variability intenzity $l(s)$.

Výběr vhodné funkce pro kernel $K(\cdot)$ je relativně snadný, protože pro většinu vybraných funkcí požadovaných vlastností je jádrový odhad pro určitou šířku pásma velmi podobný. Typicky může být takovou funkcí kvartický (*quartic*) kernel. Pak, pokud zanedbáme hranovou korekci, dostaneme:

$$\lambda'_{\tau}(s) = \sum_{k \in \mathbb{R}} \frac{3}{\tau^2} \left(1 - \frac{h_i^2}{\tau^2}\right)^2$$

h_i je vzdálenost mezi bodem S a místem pozorované události S_i ^[25]

Pro snazší interpretaci dosažených výsledků byly všechny mapy reklasifikovány do pěti kvantilových tříd.

6.1. Model přírodního rekreačního potenciálu

Model přírodního rekreačního potenciálu vznikl pomocí součinu parciálních proměnných a jejich vah. Stanovené proměnné jsou hodnoty jednotlivých typů ploch každého katastrálního území. Váhy těchto proměnných byly stanoveny na základě výsledků terénního výzkumu, který bude blíže rozebrán v následující kapitole. Jedna z otázek se zaměřovala na hlavní důvod návštěvy regionu (konkrétně Sušice). Relativní

četnosti odpovědí posloužily jako váhy pro jednotlivé parciální proměnné. Hodnoty jednotlivých vah jsou uvedeny v tabulce č. 5

Parciální proměnné byly označeny takto:

X_1 ...zastavěné plochy, X_2 ...silnice, X_3 ...ostatní plochy, X_4 ...sady, X_5 ...louky, X_6 ...lesy, X_7 ...zahrady, X_8 ...vodní plochy

Tabulka 5 – Přírodní rekreační potenciál

Důvod návštěvy	Váhy parciálních proměnných (%)
Příroda	15,0
Voda	20,0
Cykloturistika	21,0
Jiný důvod	42,0

(Zdroj: Klufová, 2003 – upraveno)

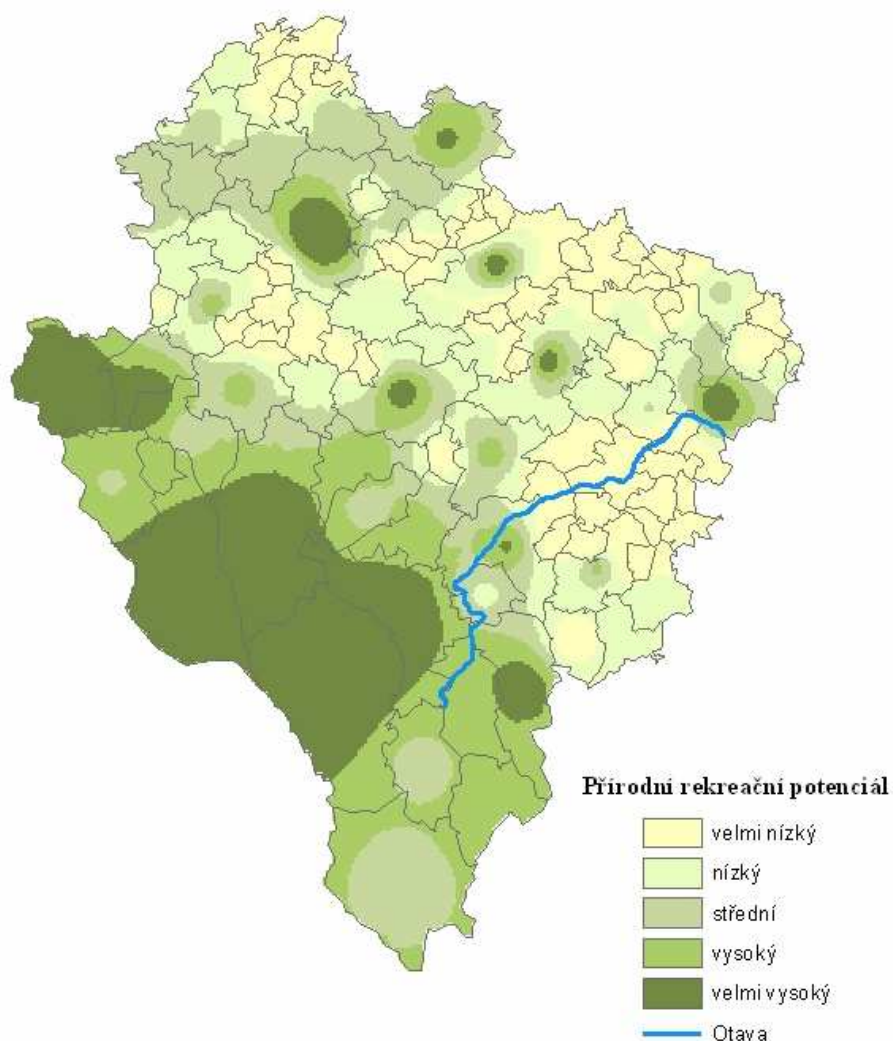
Funkční hodnota přírodního rekreačního potenciálu v daném bodě určitým způsobem charakterizuje vhodnost daného území pro rozvoj rekreačních aktivit z hlediska přírodních podmínek.^[12]

Funkce přírodního rekreačního potenciálu byla stanovena následovně:

$$f(\text{PRP}) = 0,15 \cdot (X_{4i} + X_{5i} + X_{6i} + X_{7i}) + 0,2 \cdot X_{8i} + 0,21 \cdot X_{2i} + 0,42 \cdot (X_{3i} + X_{1i})$$

Koeficienty každé proměnné značí jednotlivé váhy stanovené z výsledků terénního šetření.

Mapa 10 – Přírodní rekreační potenciál

Mapa č. 10 znázorňuje funkci přírodního rekreačního potenciálu. Díky tomuto modelu nám narozdíl o předešlých koeficientů dosahují nejvyšších hodnot tři obce s pověřenou působností, které mají zároveň nejvyšší počet obyvatel ve sledovaném regionu. Těmito obcemi jsou Klatovy, Sušice a Horažďovice. Další obce s vysokými funkčními hodnotami jsou Kašperské Hory, Plánice, Kolinec, Nalžovské Hory, Měčín, Nýrsko a jejich blízké okolí. Mezi obcemi s nejvyšším potenciálem nám samozřejmě nechybí již několikrát zmiňovaná Železná Ruda a Prášíly, k nimž se v tomto ukazateli

přidaly i Hartmanice a Čachrov, které disponují též velkým přírodním fondem a cykloturistika zde patří mezi vyhledávané možnosti trávení volného času.

Všechny výše jmenované obce mají ty nejlepší podmínky pro hromadnou i individuální rekreaci a určitě je možné zde cestovní ruch dále rozvíjet.

Střední až vyšší potenciál se skýtá v obcích dále přilehlých, mezi které patří například Modrava, Srní, Rejštejn, Horská Kvilda či Hamry. Ve všech těchto obcích též platí, že mají v nabídce obrovský přírodně rekreační fond, který je vhodné do budoucna rovnoměrně využívat.

Obce s nejnižším přírodně rekreačním potenciálem nalezneme vzdáleny právě od větších center, NP a CHKO Šumava. Jsou jimi Týnec, Klenová, Nehodiv, Myslív, Kovčín či nám již známé Kvášňovice. Překvapivé je, že malé obce mezi Sušicí a Horažďovicemi podél řeky Otavy se též objevily v kategorii s nejnižším potenciálem. Ačkoliv jsou často vyhledávány mezi vodáky, jejich ostatní slabší parametry však přebily ve funkci právě proměnnou vodních ploch.

6.2. Model socioekonomického rekreačního potenciálu (SRP)

Socioekonomický model rekreačního potenciálu (SRP) Klatovska pro cestovní ruch a rekreaci byl vytvořen obdobným způsobem jako předchozí model přírodně rekreačního potenciálu (PRP). Opět byla použita lineární funkce, kde jednotlivé proměnné byly sestaveny na základě dostupných dat. Dopravní dostupnost byla vyjádřena jako hustota dopravních sítí (součet délek silnic a železnic na jednotku plochy) v jednotlivých k. ú. obcí. Index mládí místního obyvatelstva je vyčíslen jako podíl počtu osob do 15 let věku ku počtu osob nad 65 let věku trvale žijících v jednotlivých obcích. Relativní index vývoje počtu místního obyvatelstva je vyjádřen podílem hodnot, kdy v čitateli je individuální index růstu v jednotlivých obcích (počet obyvatel na konci roku 2008 oproti roku 1991) a ve jmenovateli je průměrná hodnota tohoto ukazatele za celé sledované území.

Tento ukazatel nám vypovídá o úrovni růstu či vylidňování populace v jednotlivých obcích vzhledem k vývoji tohoto ukazatele v celém studovaném území.

Další velice důležitou proměnnou je podíl ekonomicky aktivních obyvatel v pohostinství a ubytování k celkovému počtu ekonomicky aktivních obyvatel trvale žijících v jednotlivých obcích. Po dopravní dostupnosti je druhou nejdůležitější proměnnou celková ubytovací kapacita, která v sobě zahrnuje počty lůžek v objektech určených pro hromadnou, ale i individuální rekreaci. Částečný vliv na vývoj hodnoty tohoto modelu má i poslední proměnná, stanovená jako podíl neobydlených domů na celkovém domovním fondu obce.

Jednotlivým parciálním proměnným byly přiřazeny váhy, které byly odhadnuty na základě významnosti konkrétních proměnných.

Tabulka 6 – Socioekonomický rekreační potenciál

Proměnná	Váha
Dopravní dostupnost	0,3015
Index mládí místního obyvatelstva*	0,0646
Relativní index růstu počtu místního obyvatelstva v období 1991 – 2008*	0,1237
Podíl ekonomicky aktivních obyvatel zaměstnaných v pohostinství, ubytování a obchodě	0,2003
Celková ubytovací kapacita	0,2456
Podíl neobydlených domů na celkovém domovním fondu obce*	0,0643

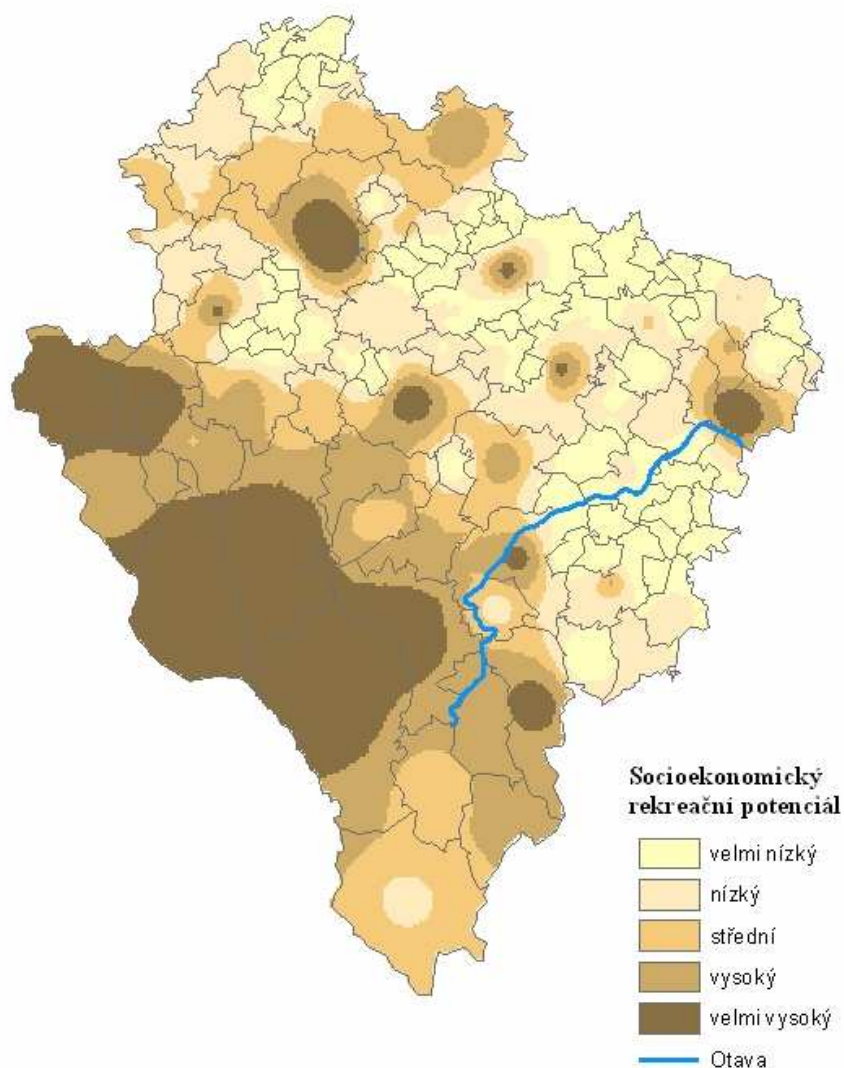
(Zdroj: Klufová, 2003)

Proměnné označené v tabulce hvězdičkou, byly získány ze Sčítání lidí, domů a bytů 2001 a jiných statistických zdrojů publikovaných na internetových stránkách Českého statistického úřadu. Ostatní data byla získána vlastním šetřením.

Vývoj funkce socioekonomického rekreačního potenciálu zachycuje následující mapa č. 11.

Funkce socioekonomického rekreačního potenciálu vypovídá spíše o úrovni stávajícího využití území aktivitami cestovního ruchu a rekreace a předpokladech pro turistické využití území z hlediska jeho vybavenosti vhodnou infrastrukturou.^[12]

Mapa 11 – Socioekonomický rekreační potenciál

Funkce socioekonomického rekreačního potenciálu znázorněná na mapě č. 11 se významně podobá předchozí funkci a její mapě přírodního rekreačního potenciálu. Velký vliv na výsledné hodnoty funkce zde měla dopravní dostupnost, celková ubytovací kapacita a podíl ekonomicky aktivních obyvatel v oblasti pohostinství

a ubytování. Tyto tři proměnné přisoudili nejvyšší hodnotu SRP opět Klatovům, Sušici, Horažďovicím, Kolinci či Železné Rudě. Právě těmito městy prochází největší silniční a železniční tepny celého okresu a je v nich též vysoký počet ubytovacích kapacit.

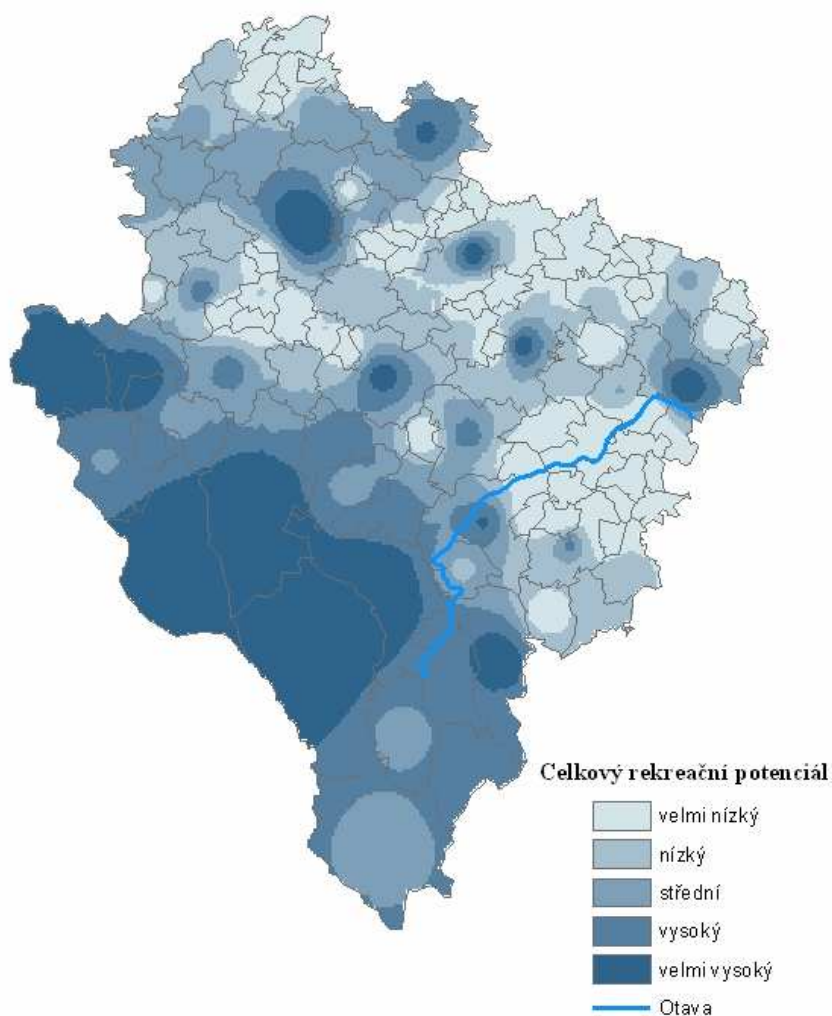
Další obce jako Kašperské Hory, Prášily, Hamry, Chudenín, Čachrov či Nalžovské Hory a jejich blízké okolí dosáhly vysokých hodnot, ačkoliv zde není infrastruktura tolik rozvinutá, především díky velkému počtu ekonomicky aktivních obyvatel v pohostinství a ubytování a poměrně zajímavému růstu relativního indexu trvale žijících obyvatel. Neméně důležitým faktorem byl v případě Chudenína a Prášil index mládežnického obyvatelstva.

Nejnižších hodnot opět dosahují obce v jihovýchodní a severovýchodní až samotné severní části regionu, které jsou vzdáleny od NP a CHKO Šumava a samy nenabízejí dostatek přírodních ani kulturních atraktivit, jež by na sebe navázali větší množství ubytovacích kapacit a větší počet osob pracujících v oblasti pohostinství a ubytování. Mezi tyto obce patří například Biřkov, Vřeskovice, Ježovy, Mlýnské Struhadlo, Nehodiv, Myslív, Kovčín, Kvášňovice, Budějice, Kejnice, Hejná či Domoraz.

6.3 Souhrnný model přírodního a socioekonomického rekreačního potenciálu

Jednotlivé složky rekreačního potenciálu nelze vnímat odděleně a nelze též jednoznačně říct, která z nich je důležitější pro rozvoj cestovního ruchu. I když pokud neexistuje přírodní potenciál, tak se socioekonomický potenciál rozvíjí velmi špatně, je to více ekonomicky nákladné a ne vždy rentabilní. Aby bylo možné zjistit celkový vliv obou ukazatelů na současný stav a potenciál pro rozvoj cestovního ruchu v oblasti, byly mapy přírodního rekreačního potenciálu a socioekonomického rekreačního potenciálu překryty s poměrem vah 70 : 30 pro přírodní rekreační potenciál, který ve sledovaném území podle všeobecného názoru dominuje. Tímto procesem nám vznikla mapa č. 12, která znázorňuje celkový rekreační potenciál

Mapa 12 – Celkový rekreační potenciál

Jelikož byly obě předchozí mapy velmi podobné, což znamená, že oblasti významné z hlediska nabídky primárních podmínek pro cestovní ruch jsou zároveň významné i z pohledu sekundárního zázemí, je výsledná mapa obou potenciálů téměř totožná. V několika odlišných detailech se více podobá funkci přírodního rekreačního potenciálu a to je způsobeno převažujícím poměrem 70 : 30 při překrývání těchto map.

Velmi vysoký potenciál pro cestovní ruch tedy skýtají obce Železná Ruda, Prášily, Čachrov, Kašperské Hory, Sušice, Horažďovice, Klatovy, Kolinec či Chudenín. V těchto a několika dalších jím blízkých obcích existuje oproti jiným někdy až nepoměrně vysoká nabídka primárního a sekundárního potenciálu pro trávení

volného času. To je právě typickým znakem sledovaného území, kde je největší potenciál vázán právě na oblast NP a CHKO Šumava a několika větších center, které disponují dobrou dopravní dostupností, ubytovacími kapacitami a širokou paletou atraktivit. V těchto lokalitách je tedy velice vhodné dále zvyšovat počty možností pro trávení volného času, s citlivým přístupem v oblasti NP a CHKO Šumava, což bude v podobě konkrétních doporučení rozebráno v kapitole 8.

V obcích které leží ve větší vzdálenosti od NP a CHKO Šumava a větších center (Klatovy, Sušice, Horažďovice) není dostatečná primární nabídka pro turistické aktivity a proto zde ani není více vyvinuta podpůrná infrastruktura v podobě ubytovacích kapacit a dalších oblastí sekundární nabídky cestovního ruchu. Na tyto lokality není vhodné dále zaměřovat pozornost při rozvoji cestovního ruchu.

6.4. Atraktivita v daném území

V této podkapitole byl sledován počet atraktivit, jejich druhy a rozmístění v celém sledovaném regionu. Jednotlivé atraktivita byly na základě vlastních precizně získaných dat zanášeny do mapy podle jejich přesné polohy a následně děleny do 10 tříd podle kategorií viz tab. č. 7.

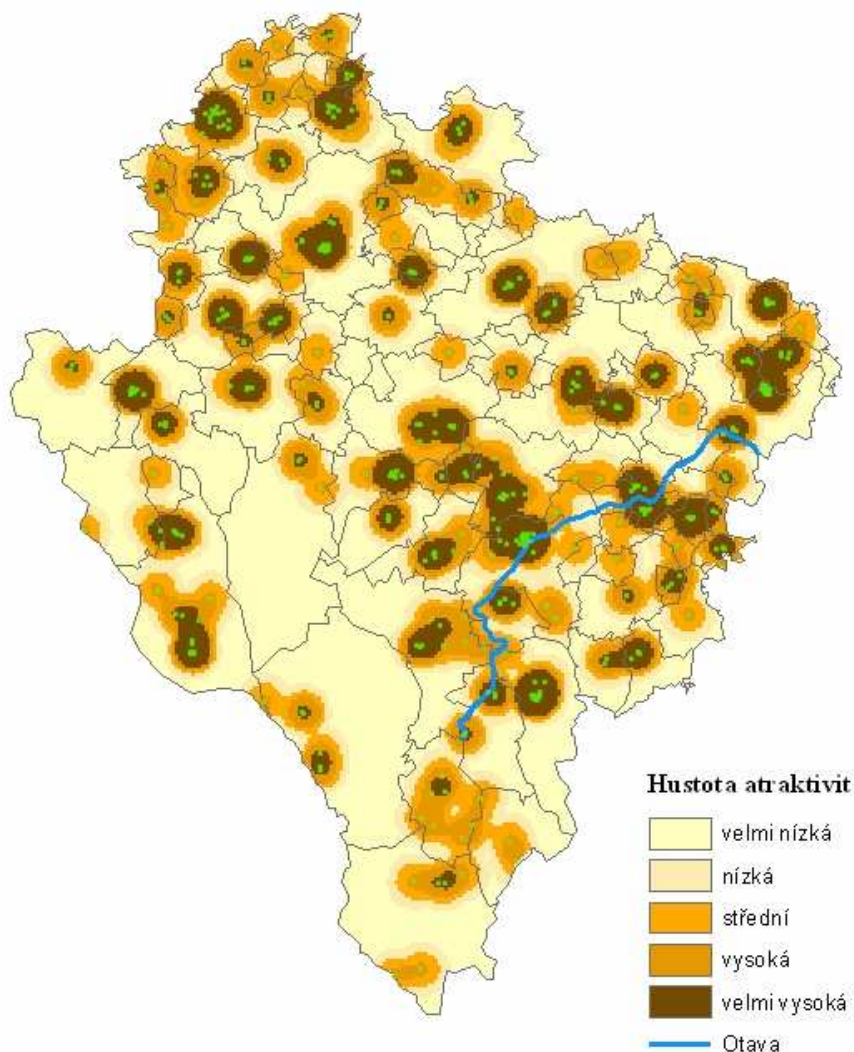
Tabulka 7 – Kategorie atraktivit

Třída	Kategorie
1	Hrady, zámky
2	Tvrze, zříceniny
3	Kostely, kaple, kříže, kláštery, synagogy
4	Muzea, galerie
5	Hroby, hřbitovy, pohřebiště, mohyly
6	Historické budovy, zajímavá místa
7	Památné stromy, chráněná území
8	Věže, sloupy, rozhledny
9	Pomníky, památníky, sochy
10	Ostatní – kameny, jeskyně atd.

Zdroj: vlastní šetření

Pro modelování hustoty atraktivit byl využit software ArcGIS a jeho nadstavba Spatial Analyst. Pomocí funkce „density“ a metody „kernel“ - jádrového (kernelového) vyhlazování byl vytvořen následující model.

Mapa 13 – Hustota atraktivit

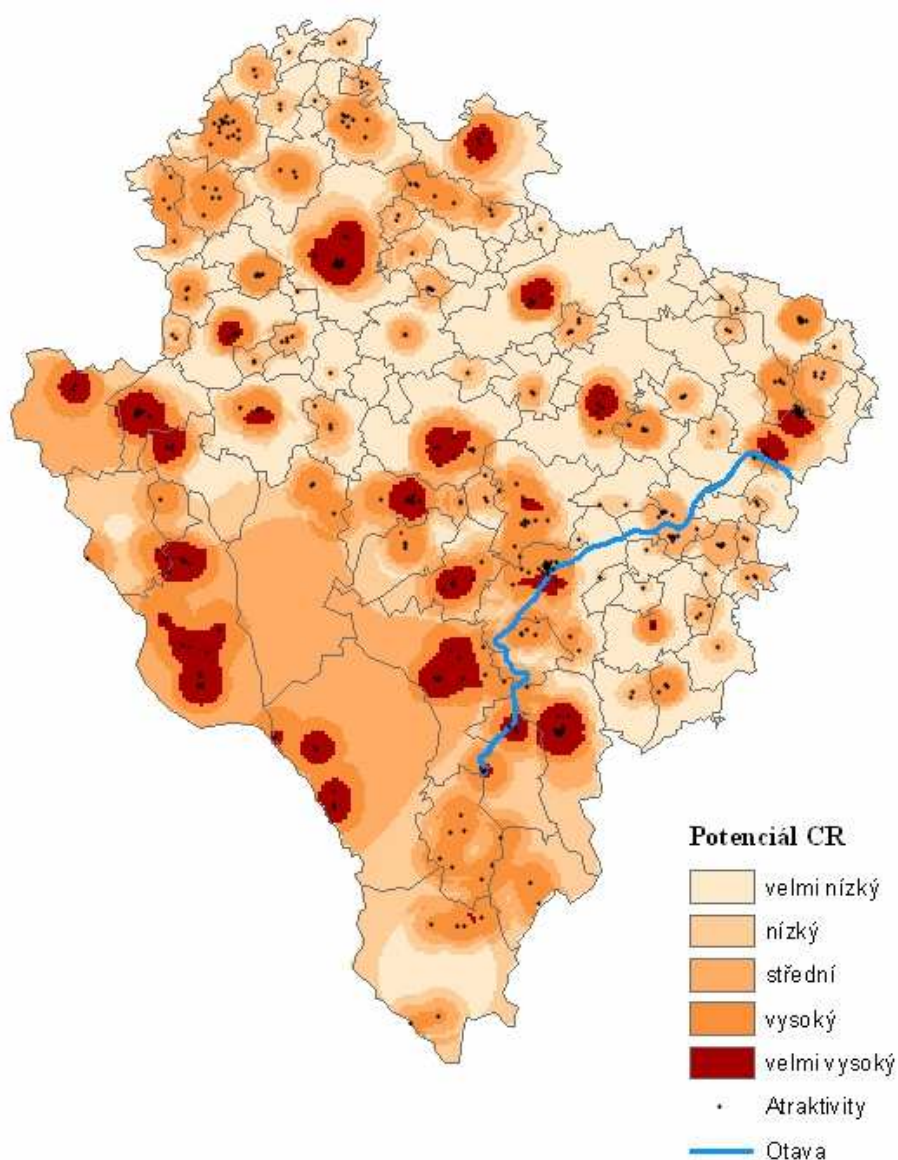
Na této mapě máme znázorněnou hustotu atraktivit, které jsou značeny zelenou barvou, v bývalém klatovském okrese. Vlastní sběr dat o počtu a rozmístění atraktivit byl převážně zaměřen na kulturní, historické, technické a církevní památky (viz tab. č.7).

Nejsvětlejší barva nám charakterizuje místa, kde je výskyt atraktivit nulový nebo jen velmi nízký. Do této kategorie nám spadají i části k.ú. obcí Modrava, Prášily, Čachrov či Hamry, které dosáhly v předešlých ukazatelích velmi dobrých výsledků. To je však dáno výše zmíněným zaměřením na určité typy památek.

Nejvyšší hustota těchto významných bodů je zvýrazněna tmavě hnědou barvou a bylo jí dosaženo především v obcích Sušice, Klatovy, Horažďovice, Kolinec, Velhartice, Rabí, Železná Ruda, Kašperské Hory, Chudenice, Švihov a mnoha dalších.

Šumava vždy čerpala především ze svého přírodního potenciálu. Zda a jak tedy sledované atraktivity ovlivňují celkový potenciál pro cestovní ruch zobrazuje mapa 14.

Mapa 14 – Potenciál cestovního ruchu

Tato mapa nám ukazuje výsledný potenciál cestovního ruchu. Byla vytvořena sečtením hodnot ukazatele celkového rekreačního potenciálu (SRP + PRP) a hustoty atraktivit.

Narozdíl od oblasti Strakonicka (Brůžková, 2010), je celkový rekreační potenciál na Klatovsku, respektive Sušicku a Šumavě podstatně méně vázán na výše zmíněné atraktivity.

Tento výsledek jenom potvrzuje, že cestovní ruch na Šumavě čerpá především z přírodního potenciálu tohoto území. Největší potenciál pro cestovní ruch nabízejí obce Železná Ruda, Prášily, Nýrsko, Hartmanice, Hamry, Kašperské Hory, Sušice, Horažďovice, Klatovy a jejich blízké okolí.

Na základě subjektivního názoru a znalosti daného území bych do kategorie obcí s nejvyšším potenciálem zařadil ještě Modravu, která je celoročně velice oblíbená mezi účastníky CR.

Šumava je tak specifickým územím, u kterého lze říci, že lokalizace sledovaných atraktivit nemá tak přímý vliv na individuální i hromadnou rekreaci jako na Strakonicku, které ve své práci analyzuje Brůžková (2010). Cestovní ruch je tedy na Šumavě možné rozvíjet i bez četnějšího výskytu kulturních, historických či technických památek. To vše za podpory přírodního potenciálu a jeho atraktivit, kterými se sledované území vyznačuje.

7 Dotazníkové šetření

V rámci této diplomové práce bylo v letních měsících roku 2009 provedeno dotazníkové šetření, které mělo ukázat, jak je sledovaný region vnímán turisty a jaký je potenciál pro další rozvoj v oblasti cestovního ruchu.

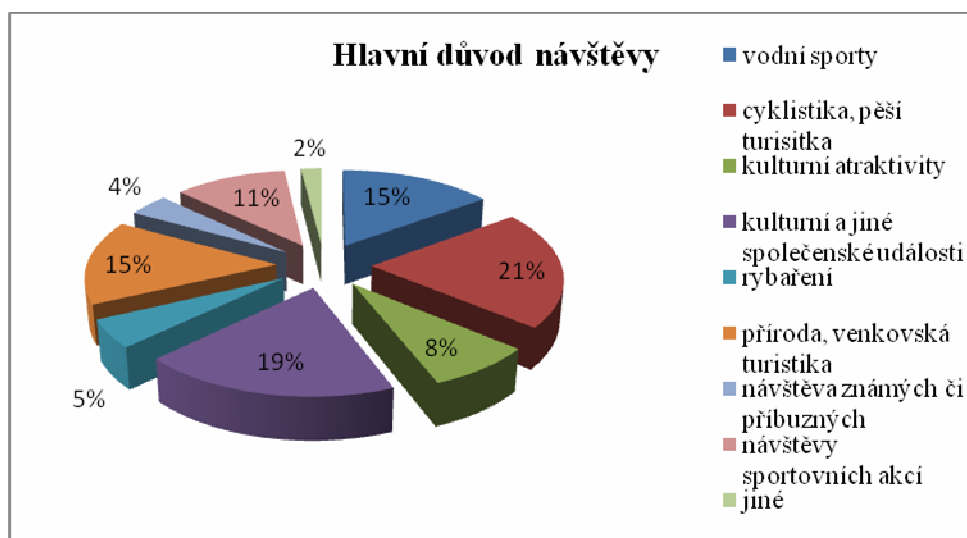
Výzkum proběhl v Sušici v místech s největší koncentrací turistů (náměstí, oblast kolem řeky Otavy, vodácké zastávce a letním kulturním středisku Santos) a bylo pro něj využito jednotného dotazníku na šetření intenzity cestovního ruchu v Pootaví. Osloveno bylo celkem 230 respondentů, z toho 24 zahraničních. Aby byla zajištěna vysoká návratnost dotazníků, probíhalo dotazování osobně.

Dotazník se skládá celkem z 15 uzavřených a polouzavřených otázek, které byly několika typů: dichotomické, trichotomické, polytomické výběrové, identifikační a numerická výběrová škála.

V následující kapitole bude provedena analýza odpovědí získaných z tohoto šetření, na jejímž základě budou navržena nová řešení, jak zvýšit potenciál cestovního ruchu ve sledovaném území tak, aby tento region lákal stále více zájemců, a to při současném zachování jedinečnosti zdejší přírody a ochraně životního prostředí.

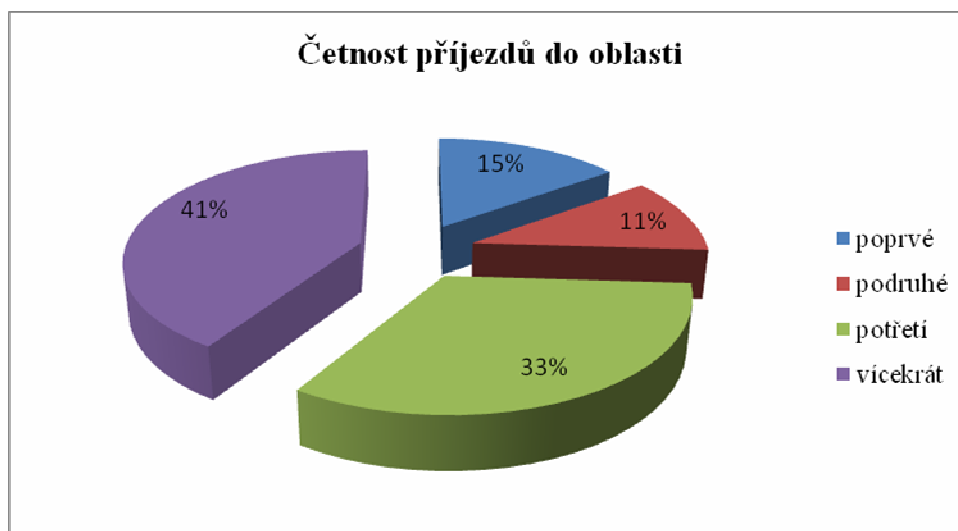
7.1 Interpretace dotazníkového šetření

Graf 1 – otázka č. 1 „Jaký je hlavní účel vašeho pobytu v oblasti“

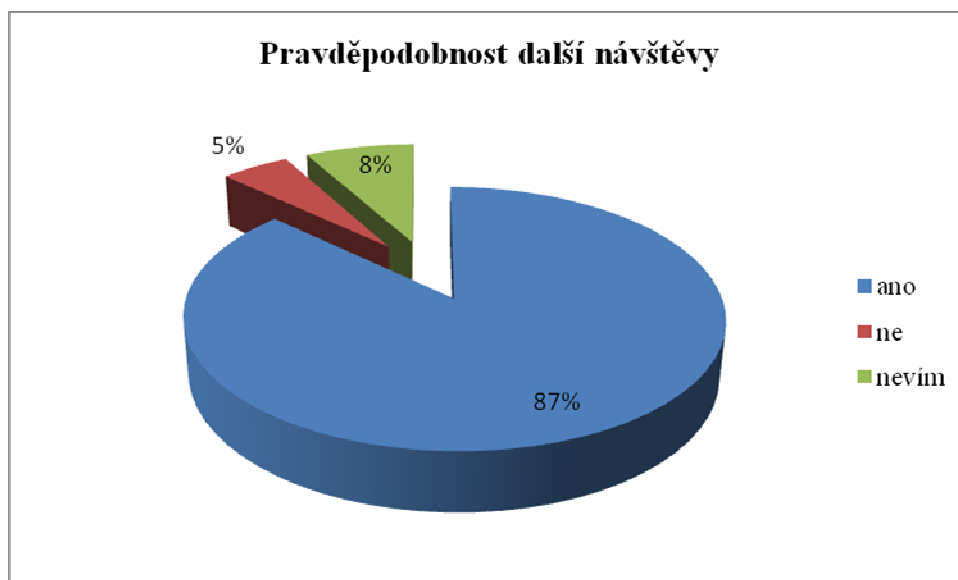
Z grafu č. 1 je patrné, že hlavním důvodem návštěvy Sušicka je sportovní vyžití, konkrétně cyklistika a pěší turistika, která tvořila 21 % odpovědí. Tento výsledek podporuje rozmanitý přírodní potenciál Šumavy a stále se vylepšující materiálně technická základna pro turisty - vzrůstající počet autobusových linek a četnost jejich jízd mezi jednotlivými turistickými centry, v letní sezóně možnost přepravy jízdních kol, kajaků, kánoí a raftů vybranými spoji, jejichž počet též stále narůstá. Pozadu nezůstaly ani vodní sporty (15 %), pro které zde tvoří ideální podmínky řeka Otava, která je mezi vodáky jednou z nejvyhledávanějších řek.

Graf 2 – otázka č. 2 „Kolikrát jste navštívil/a tuto oblast?“

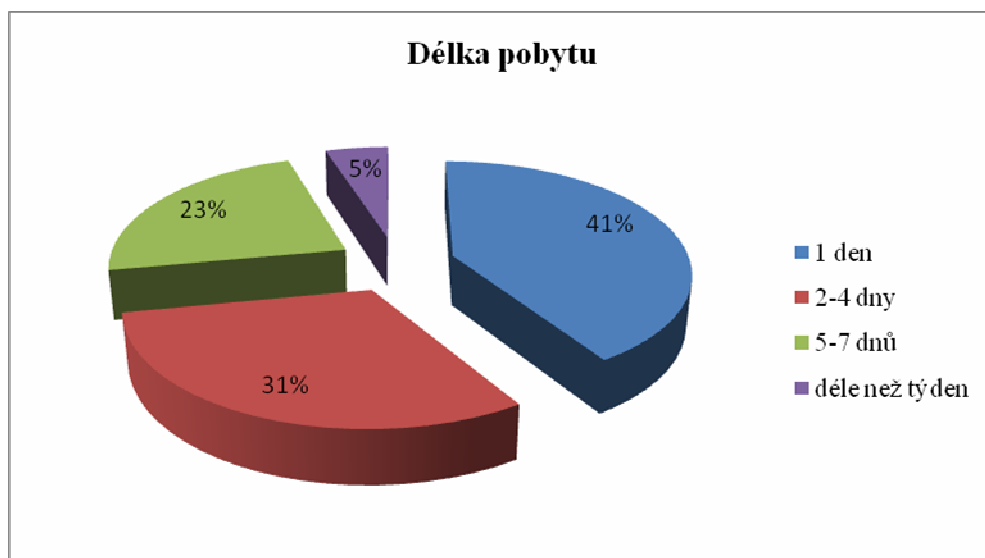
Odpovědi na tuto otázku nebyly nikterak překvapující, vzhledem k tomu, že Šumava je pro svou přírodní rozmanitost a nabídku možností trávení volného času všeobecně vnímána jako turistický ráj. Pouze 15 % všech dotázaných navštívilo tuto oblast poprvé, většina (85 %) se však do tohoto regionu opakovaně vrací, a jak znázorňuje graf č. 3, 87 % všech těchto respondentů je přesvědčeno o další návštěvě. Pouze 5 % dotázaných neuvažuje o možnosti opětovného příjezdu do této oblasti.

Graf 3 – otázka č. 3 „Uvažujete o další návštěvě této oblasti?“

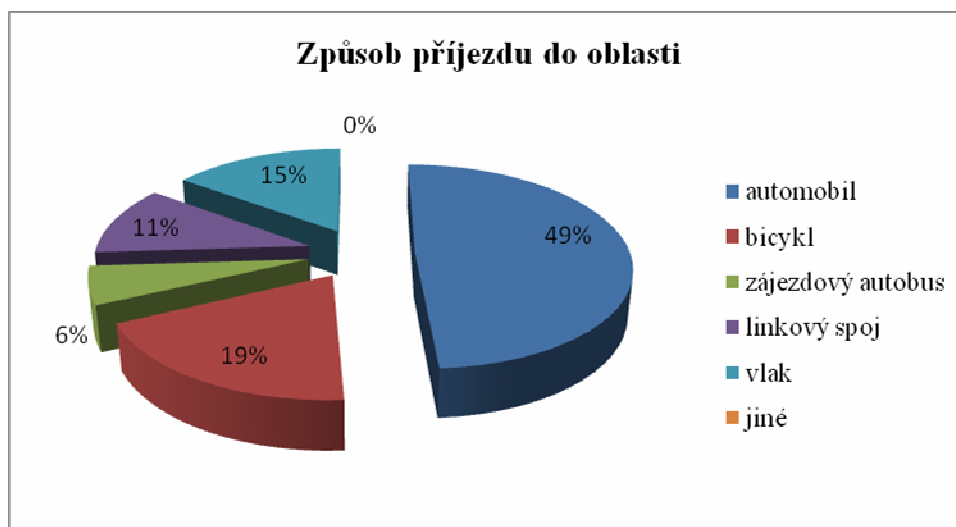
Na otázku, zda respondenti uvažují o další návštěvě, odpovědělo 87 % z nich, že ano, což svědčí o oblíbenosti tohoto regionu. Pouze 5 % všech oslovených odpovědělo, že o další návštěvě již neuvažují. V tomto případě se mohlo jednat například o turisty, kteří preferují trávení své dovolené pokaždé na jiném místě.

Graf 4 – otázka č. 4 „Jaká je délka Vašeho současného pobytu v oblasti?“

Graf č. 4 ukazuje, že více jak polovina respondentů (59 %) zůstává v regionu déle než 1 den, což má samozřejmě pozitivní vliv především z ekonomického hlediska. Avšak stále zbývá 41 % dotázaných, kteří přijíždějí pouze na jeden den. Důvodů může být několik, například nedostatek času, peněz nebo možností pro trávení volného času. Toto by mělo být signálem pro pracovníky odboru cestovního ruchu a samotné poskytovatele služeb, kteří by se měli snažit motivovat turisty k delšímu pobytu.

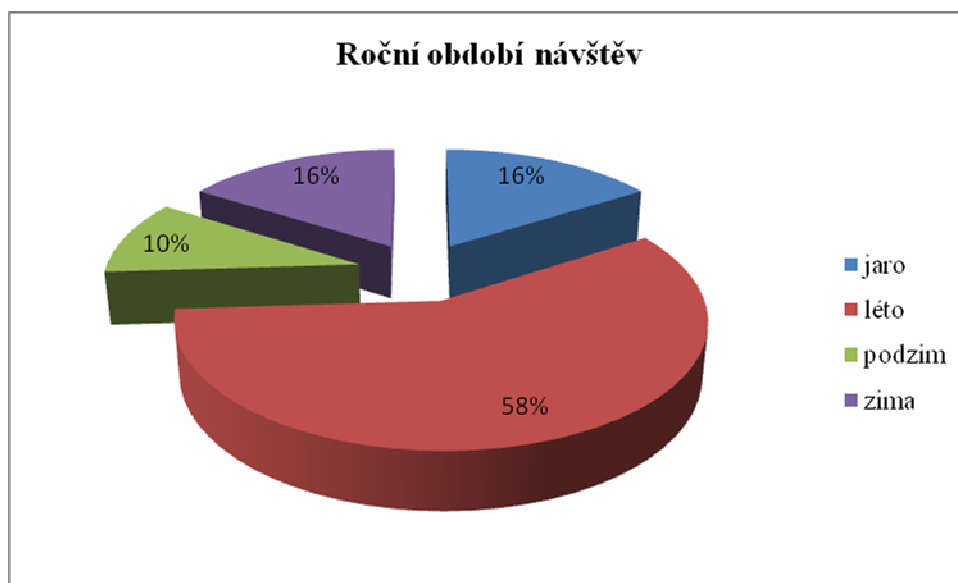
Graf 5 – otázka č. 5 „Jakým dopravním prostředkem jste se sem dopravil/a?“

Z grafu č. 5 vyplývá, že téměř polovina participantů (49 %) se do sledované oblasti dopravila osobním automobilem. Další početnou skupinu tvoří oslovení, kteří se po Sušicku pohybují na jízdním kole. V souvislosti s cyklistikou byla na Šumavě zavedena služba cyklobusů, které se těší stále větší oblibě a cyklistům umožňují přepravu na delší vzdálenost.

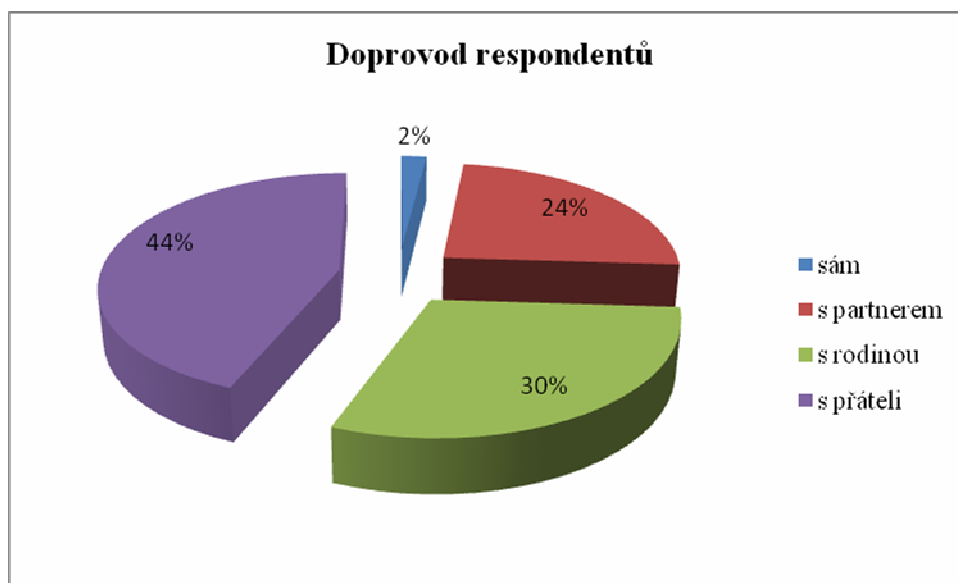
Naopak nejméně zastoupená byla skupina těch, kteří se do Sušice dopravují v rámci zájezdů. Je to dáno pravděpodobně tím, že jak již bylo řečeno, sledovaný region je vyhledáván převážně pro svou přírodní krásu a sportovní vyžití, což je většinou doménou individuální turistiky než zájezdů organizovaných cestovními kanceláři.

Graf 6 – otázka č. 6 „Kdy nejčastěji navštěvujete tuto lokalitu?“

Co se týče návštěv v souvislosti s ročními obdobími, nejčastěji je Sušicko navštěvováno v létě (58 % respondentů), kdy zde existuje široká škála možností pro trávení volného času. Návštěvnost na jaře a v zimě je shodná, celkem tuto možnost volilo 32 % dotázaných. Toto poměrně silné zastoupení je dáno tím, že Sušice i celá Šumava je rájem pro milovníky zimních sportů a nabízí nespočet běžkařských tras a lyžařských center. Nejmenší, přesto však stále početná, je skupina respondentů, kteří preferují podzimní období pro své cesty do tohoto regionu.

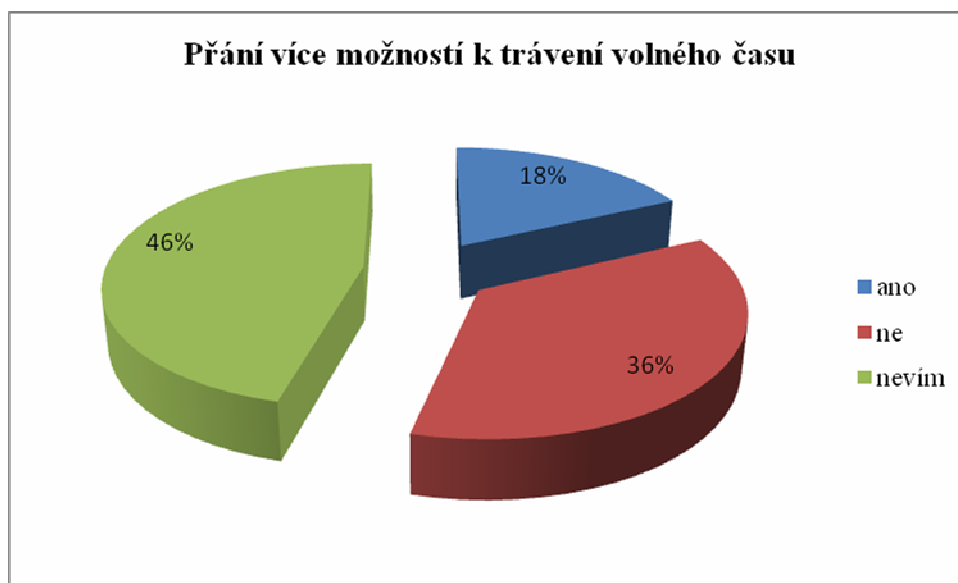
Graf 7 – otázka č. 7 „Cestujete...?“

Otázka č. 7 zjišťovala, s kým respondenti do oblasti přicestovali. Z odpovědí se dá usuzovat, jaký je potenciál dalšího rozvoje cestovního ruchu a jakým směrem se dále ubírat při sestavování nejrůznějších balíčků. Nejvíce osob přijelo do Sušice s přáteli (44 %) a dále s rodinou (30 %). Takto hojné zastoupení obou segmentů je pravděpodobně dáno tím, že Sušice i celá Šumava skýtá především sportovní možnosti, které lákají spíše početnější skupiny lidí než jednotlivce.

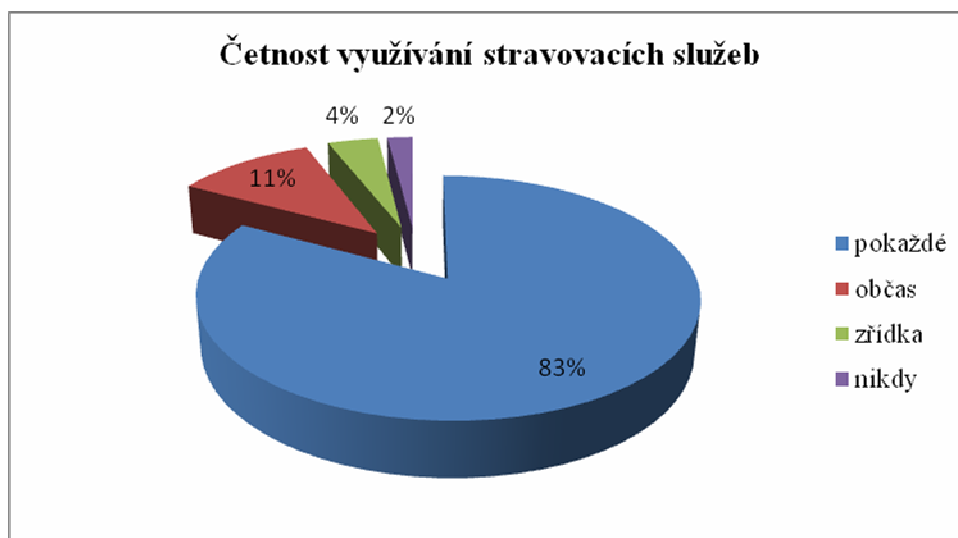
Pouze 2 % dotázaných cestuje bez doprovodu.

Graf 8 – otázka č. 8 „Uvítal/a byste více možností k trávení volného času?“

Na otázku, zda by dotázaní uvítali více možností k trávení volného času, odpovědělo pouze 18 % kladně, 36 % bylo s nabídkou služeb spokojeno a 46 % buď nevědělo, nebo o tom neuvažovalo. To jsou velmi příznivé výsledky, které mohou značit vysokou úroveň cestovního ruchu na Sušicku, ale mohou být zároveň ovlivněny tím, že mnoho respondentů bylo z řad vodáků, kteří zde mají vhodné podmínky a možnosti pro trávení svého volného času. Je však potřebné cestovní ruch neustále podporovat a rozvíjet další aktivity, aby byl tento region atraktivnější pro více návštěvníků. Návrhy na zlepšení budou rozebrány v další kapitole.

Graf 9 – otázka č. 9 „Při návštěvě dané lokality využíváte služeb stravovacích zařízení“

Z tohoto výzkumu vyplývá, že 83 % dotázaných využívá služeb stravovacích zařízení vždy. Takto vysoký počet strávníků si můžeme vysvětlit tak, že většina z nich podniká celodenní výlety, přičemž využijí buď restaurací nebo alespoň stánků s občerstvením, kterých je pro tyto účely dostatek hlavně při turistických a cyklistických trasách.

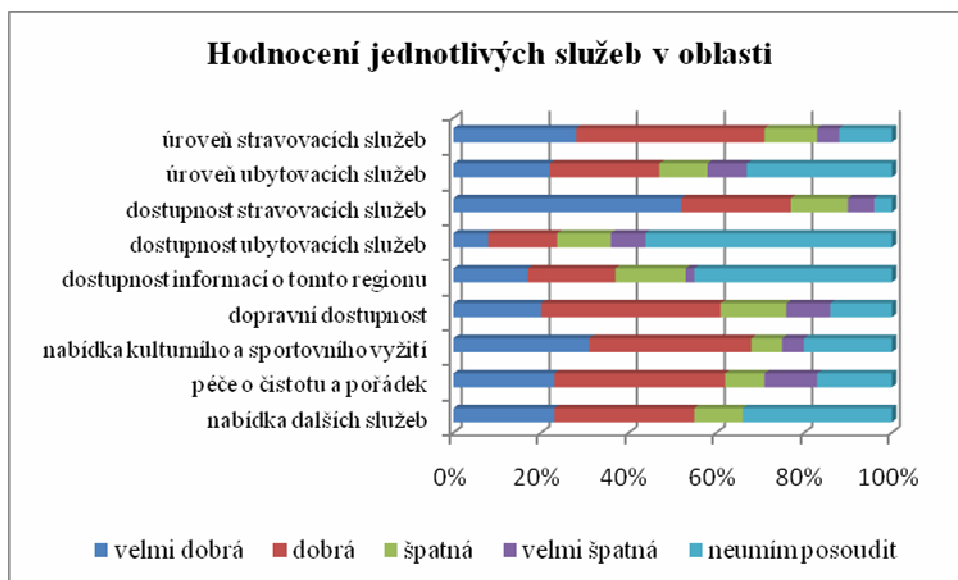
Pouze 2 % dotázaných nevyužívá stravovacích služeb vůbec.

Graf 10 – otázka č. 10 „Při návštěvě dané lokality využíváte služeb ubytovacích zařízení“

Co se týče využívání ubytovacích služeb, situace je opačná, než tomu bylo u stravování. 59 % všech dotázaných těchto služeb vůbec nevyužívá. Tato nejčastější odpověď není překvapivá, vezmeme-li v úvahu, že nadpoloviční většina respondentů přijíždí do tohoto regionu pouze na jeden den. Z toho vyplývá, že pokud se zvýší atraktivita území např. rozšířením stávající nabídky volnočasových aktivit, pravděpodobně se také prodlouží pobyt těchto návštěvníků a zvýší se počet přenocování.

Graf 11 – otázka č. 11 „Jak byste hodnotil/a: (1 – velmi dobrá, 2 – dobrá, 3 – špatná, 4 – velmi špatná, 5 – neumím posoudit)“

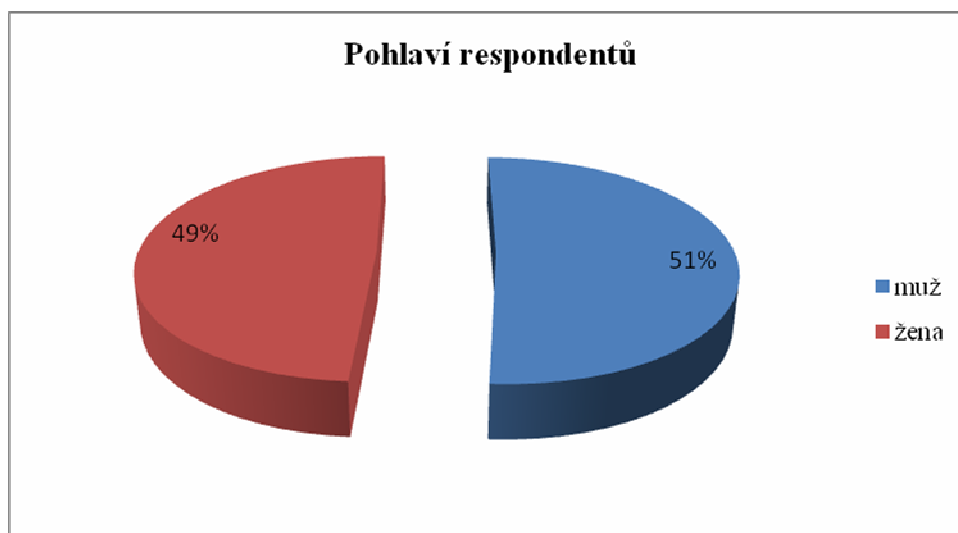

Otázka č. 11 zjišťovala spokojenost s jednotlivými službami místní infrastruktury. Odpovědi jsou popsány v grafu č. 11. Nejlépe byla hodnocena dostupnost stravovacích služeb, které jsou zároveň nejvyužívanější službou vůbec (52 %). Spokojenost projevili respondenti také s úrovní stravovacími službami (43 %), nabídkou kulturního a sportovního vyžití (37 %), dopravní dostupností (41 %) a péčí o čistotu a pořádek (39 %). Našla se i ryze negativní hodnocení, ale šlo spíše o výjimky.

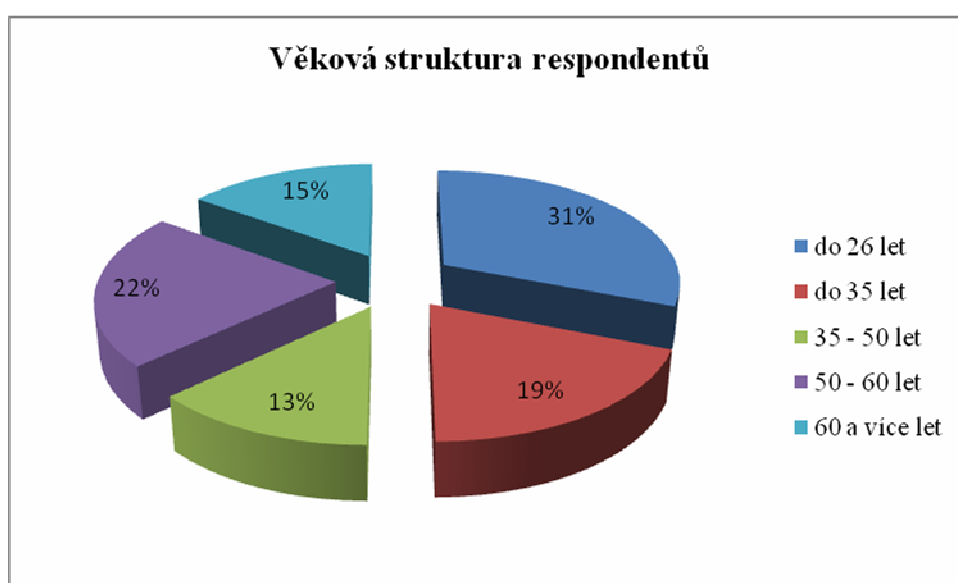
Dosud tento výzkum analyzoval oblíbenost zkoumaného regionu, nabídku služeb, jejich kvalitu a dostupnost. Abychom mohli na výstup z tohoto průzkumu aplikovat návrhy na zlepšení, je potřeba definovat oslovené respondenty.

V tomto dotazníkovém šetření bylo osloveno 49 % žen a 51 % mužů (graf č. 12). Z hlediska věku (graf č. 13) byli nejvíce osloveni lidé do 26 let (31 %), následovala skupina 50 až 60 let (22 %), dále skupina do 35 let (19 %), skupina 35 až 50 let (13 %) a nejméně přijíždí do Sušice lidé ve věku nad 60 let (15 %). Z tohoto rozdělení můžeme nadále vycházet při tvorbě nového produktu. Je patrné, že věkově mladší skupiny mají díky široké nabídce sprotovních aktivit více možností, jak zde trávit volný čas. Nejméně atraktivní je tato oblast pro starší návštěvníky nad 60 let a také pro rodiny s dětmi.

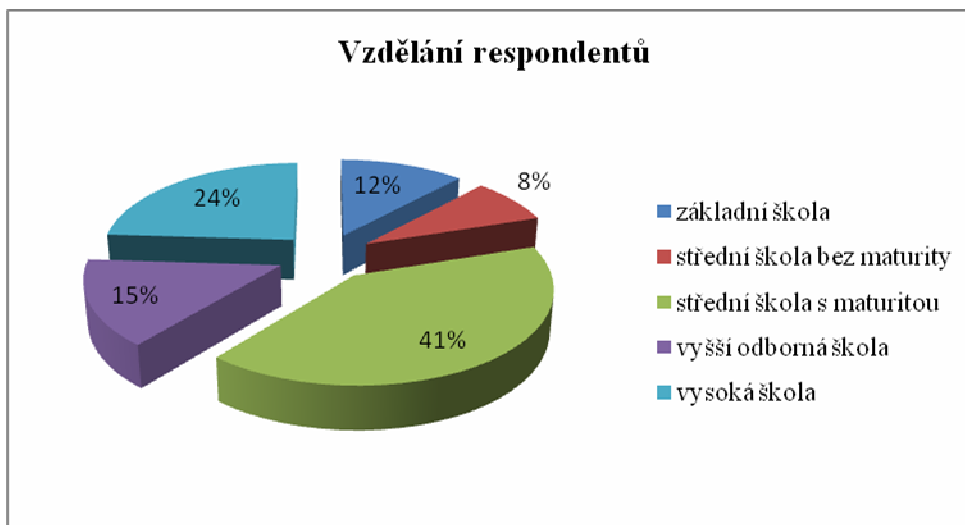
Graf 12 – Otázka č. 12 „Jste...?“

Graf 13 – otázka č. 13 „Do jaké z následujících věkových skupin se řadíte?“

Graf 14 – otázka č. 14 „Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?“

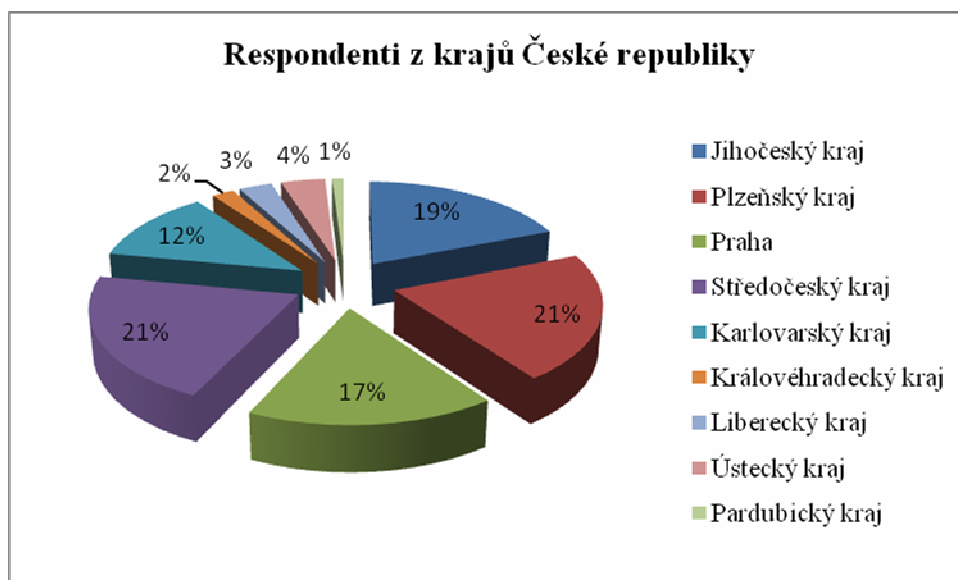

Graf č. 14 znázorňuje dosažené vzdělání respondentů. Nejpočetnější skupinu tvoří lidé, kteří absolvovali střední školu s maturitou (41 %). Vzhledem k tomu, že nejčastějšími návštěvníky jsou mladí lidé do 26 let, nemusí být tento výsledek směrodatný, protože mnoho z nich nemohlo ještě ukončit vyšší odbornou nebo vysokou školu. Pravděpodobně tak nelze najít souvislost mezi úrovní vzdělání a preferencí destinací a jednotlivých služeb.

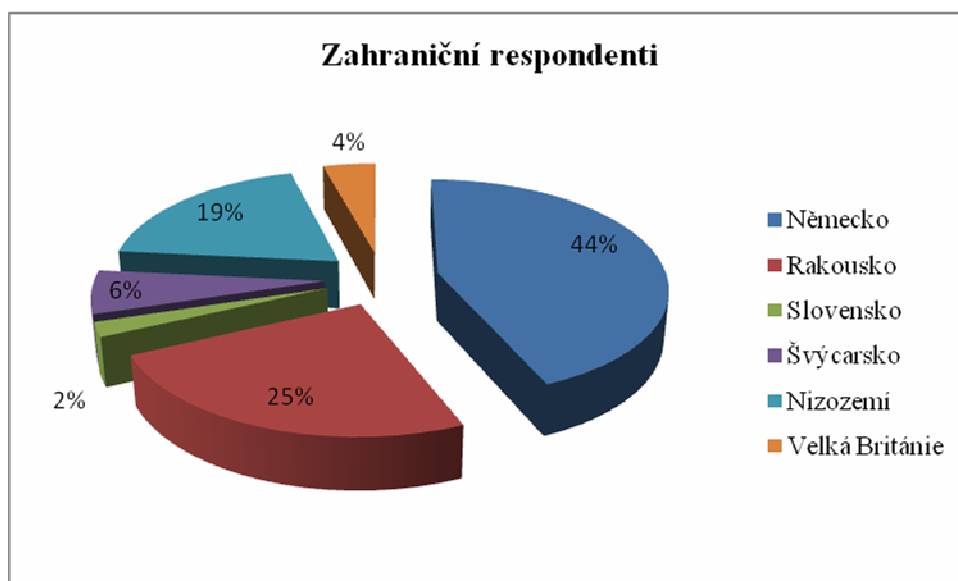
Poslední otázka měla za úkol zjistit, z jakého kraje či země návštěvníci nejčastěji přijíždějí (Graf č.15 a 16).

Co se týče krajů (Graf č.15), nejvíce zastoupené byly Plzeňský a Středočeský kraj (oba 21 %), v těsném závěsu následují kraje Jihočeský (19 %) a Praha (17 %), naopak nejméně zástupců měly kraje Pardubický (1 %), Královéhradecký (2 %), Liberecký (3 %) a Ústecký (4 %). Některé kraje (především v části Morava) nejsou zastoupeny vůbec. Z těchto výsledků lze vysledovat závislost návštěvnosti na vzdálenosti jednotlivých krajů.

Graf 15 – otázka č. 15 „Odkud pocházíte? (kraj, země)

Graf 16 – otázka č. 15 „Odkud pocházíte? (kraj, země)

Poslední graf znázorňuje rozdělení zahraničních respondentů podle země, z které pochází. Nejpočetnější skupina respondentů přijela z Německa (44 %) a Rakouska (25 %), což může být opět dáno relativní blízkosti těchto zemí. 19 % všech dotazovaných přicestovalo z Nizozemí. Tento fakt není překvapující vzhledem k velké

oblíben v cestování tohoto národu. Další návštěvníci pocházeli ze Švýcarska (6 %), Velké Británie (4 %) a Slovenska (2 %).

7.2 Shrnutí a vyhodnocení dotazníkového šetření

Tento terénní výzkum přinesl několik zajímavých výsledků, a ty budou podkladem pro tvorbu nových produktů, které by měly celkově zvýšit atraktivitu regionu, ale zaměřit se také na vybrané skupiny turistů a prodloužit délku jejich pobytu.

Sušicko je mezi oslovenými návštěvníky vnímáno velice pozitivně a většina z nich (85 %) se sem ráda vrací, respektive uvažují o další návštěvě (87 %). Početná skupina respondentů (41 %) však přijíždí do oblasti pouze na jeden den, což může být dáno nedostatečnou nabídkou možností trávení volného času pro určité skupiny turistů. To se potvrdilo v 18 % odpovědí a je to dále podporováno jednodenními návštěvami známých a příbuzných nebo také dnešní hektickou dobou, která lidem v určitých oborech nedovolí vydechnout více jak na jeden den. Většina ze zmíněných 18 % participantů patří do kategorie seniorů a rodin s dětmi, na které budou zaměřeny návrhy zlepšení a konkrétní produkty uvedené v následující kapitole.

Nejvíce dotázaných (58 %) navštěvují Sušicko v období letních měsíců, nelze však opomenout ani ostatní roční období. V zimě se, díky velkému množství lyžařských center a běžkařských tras na blízké Šumavě, stává ze Sušice velká spádová oblast s konkurenceschopnou nabídkou ubytování a ostatních sekundárních služeb cestovního ruchu.

Při hodnocení jednotlivých služeb v oblasti nebylo dosaženo žádných alarmujících ani překvapujících výsledků. Ubytovacích zařízení využívá méně než polovina (41 %) rekreantů, což je způsobeno již zmíněnými návštěvami známých a příbuzných, malým časovým fondem či nedostatečnou motivací k delšímu pobytu. Roly v tomto hrají i objekty individuální rekreace (chaty a chalupy). Naopak stravovacích služeb využívá většina oslovených (83 %) a s jejich úrovní je spokojeno téměř 70 % všech tázaných.

Turisté sem přijíždějí především ve skupinkách s přáteli, rodinou či partnerem a účast jednotlivců na cestovním ruchu je zde tedy naprosto zanedbatelná (2 %).

8 Návrhy konkrétních produktů a doporučení pro rozvoj cestovního ruchu Sušicka

Pro tvorbu nových produktů cestovního ruchu bylo využito výsledků předchozích analýz, výstupů z dotazníkového šetření a vlastního poznání sledovaného území. Analýzy potvrdily, že největší potenciál pro cestovní ruch skýtá oblast Šumavy a blízkých obcí, mezi něž patří právě Sušice, kde bylo realizováno dotazníkové šetření. Podmínky pro rozvoj jakýchkoliv aktivit na Šumavě jsou velmi omezené vzhledem k poloze v CHKO a NP Šumava. Je zde sice obrovský přírodně rekreační potenciál, ale za nabídkou některých sekundárních služeb se musí turisté vracet zpět do podhůří. Proto byly návrhy zlepšení zaměřeny na město Sušice a její okolí, které je často označováno za „bránu Šumavy“ a je velmi vyhledávaným výchozím bodem, ze kterého se rekreanti vydávají na své cesty.

Výsledky dotazníkového šetření nám ukázaly, že početné množství respondentů přijíždí do Sušice pouze na jeden den a kategorie seniorů a rodin s dětmi by uvítala větší nabídku možností pro trávení volného času. Na tyto skupiny turistů se nejvíce zaměřují dále uvedené návrhy, které by měly ještě zvýšit celkovou atraktivitu sledovaného území.

Sušice v dnešní době nabízí následující místa pro aktivní trávení volného času:

- fotbalový stadion, hokejový stadion, atletický stadion,
- tenisové kurty, volejbalové kurty,
- sportovní hala,
- skatepark,
- dětská hřiště,
- offpark, jehož hlavní činností je lanový park a dále pak množství jiných adrenalinových zážitků,
- cyklistická stezka, určená též pro in-line bruslaře a pěší turisty,
- fitness centra, spinning centrum,
- venkovní koupaliště, které je však již velmi zastaralé, či řeka Otava.

Tento výčet by leckomu mohl přijít absolutně dostačující, avšak chybí mu již několik let diskutovaný **aquapark** nebo alespoň krytý bazén, který by uvítali místní obyvatelé i turisté. Byl by zcela určitě jednou z hlavních atraktivit, která by zvyšovala intenzitu cestovního ruchu na Sušicku.

Dnes je situace taková, že lidé dojíždějí za takovýmto zařízením do Klatov či Horažďovic. Méně nároční využívají zastaralého venkovního koupaliště či přímo řeky Otavy, jejíž koryto bylo nad jezem u mlýnu Pelant speciálně vyhloubeno pro potřeby plavců. V zimním období je však Sušice a celá její šumavská spádová oblast odkázaná na kryté bazény ve výše zmíněných městech. Sušický aquapark by mohl vzniknout mezi fotbalovým a hokejovým stadionem, čímž by došlo ke koncentraci atraktivit pro volný čas. Oba stadiony disponují společným parkovištěm, které není plně využíváno a dostačovalo by tak i pro potřeby aquaparku. Součástí takového investičního záměru by mohlo být i wellness centrum, které je již několik let trendem v cestovním ruchu.

Sušice disponuje pouze jednou bowlingovou dráhou a jedním squashovým kurtem v areálu Sporthotelu Pekárna. Vzhledem k oblíbenosti těchto sportů a množství turistů, kteří se v Sušici během celého roku vystřídají, by bylo vhodné do budovy aquaparku zakomponovat také nové bowlingové dráhy a tři squashové kurty, což by z ní udělalo multifunkční komplex zaměřený na sportovní a relaxační využití.

Po konzultacích s několika turisty, zastupující věkovou skupinu seniorů, bylo vysledováno, že tito lidé nemají příliš zájem vyvíjet vlastní iniciativu při hledání vhodných možností pro svojí rekreaci. Jsou spíše zvyklí, když mají něco předem přesně stanovené a tento zvyk jim ve své podstatě vyhovuje. Na základě tohoto by bylo vhodné vytvořit **turistické balíčky speciálně pro seniory**. Balíčky by byly připraveny na různé délky pobytu s kompletním itinerářem zahrnujícím například poznání kulturních a historických památek (hrady, zámky, muzea atd.), procházky přírodou v nenáročném terénu, ubytování a stravování v partnerských zařízeních či tématické večery. To vše za účasti průvodce. Pro dopravu by bylo využíváno menších mikrobuseů, jejichž kapacita by se dala efektivněji využít oproti klasickým autobusům. Komunikace produktu by

probíhala v turistických informačních centrech sledovaného území, v regionálních tiskovinách a rozhlase, díky němuž se povědomí o novém produktu rozšíří nejrychleji.

Další skupinou, pro kterou zde není vytvořeno dostatečné zázemí, jsou rodiny s dětmi. To by se dalo zlepšit vytvořením menšího „**šumavského lesoparku**“, kde by děti mohly vidět zvířátka žijící typicky v České republice nebo konkrétně na Šumavě. Pro umístění lesoparku byla vybrána část rekreační oblasti Luh, která se nachází na konci města v blízkosti řeky Otavy směrem na Červené Dvorce. V celém Klatovsku neexistuje žádné zařízení podobného charakteru, což skýtá veliký potenciál. Přínosu lesoparku by mohly využít i základní školy, které by například do hodin přírodovědy nebo přírodopisu mohly zakomponovat návštěvu této atraktivity.

Blíže k městu, naproti koupališti, je situován ostrov Santos, který patří v létě ke kulturně-rekreačním centrům Sušice. Je zde kurt na nohejbal, volejbal či tenis, větší travnatá plocha pro konání různých hudebních a kulturních akcí z nichž nejznámější je asi hudební festival Šumava Rocks. Dále je zde vodácká zastávka, několik kolotočů pro naše nejmenší a v neposlední řadě venkovní restaurační zařízení s krytým taneční parketem a podiem. Nicméně velká část ostrova směrem k rekreační oblasti Luh je zcela nevyužita.

Tam bych doporučoval situovat **tématický park**, který by oslovoval nejen rodiny s dětmi. V části parku by se hrály společenské hry (např. člověče nezlob se, šachy, dáma) v přírodním parkovém stylu (tzn. velké hrací plochy, velké figurky), a to vše z přírodních materiálů a ve speciálně upraveném prostředí. Další atraktivitou parku by bylo dopravní hřiště, kde by děti jezdily na kolech a tříkolkách, ale také jen chodily a učily se základům dopravní výchovy. Pro větší děti a dospělé by v druhé polovině parku byla venkovní střelnice a dvě kuželkové dráhy. Venkovní kuželky byly vždy pro místní tradici, kterou by určitě rádi obnovili.

Posledním návrhem zlepšení a produktem pro rodiny s dětmi by bylo **vnitřní hřiště pro děti**, inspirované již fungujícím zařízením situovaným v Českých Budějovicích a nesoucí název Hřiště BezBot. Atrakce by měla sloužit jako centrum volného času pro děti do 15 let. Jedná se o prostředí skluzavek různých tvarů, akčních věží, míčových bazénů, překážkových drah a měkkých hracích ploch, to vše za splnění

detailních bezpečnostních opatření. Tato atraktivita by měla v letních měsících doplňovat možnosti klasických dětských hřišť a tématického parku. V zimě by těmto zařízením alternovala.

Všechny popsané návrhy doporučení a produkty by měly pomoci prodloužit délku pobytu, rozšířit nabídku trávení volného času pro seniory a rodiny s dětmi a celkově zvýšit prestiž, konkurenceschopnost a intenzitu cestovního ruchu na Sušicku.

Pro samotnou realizaci produktů a navrhovaných řešení by bylo zapotřebí jednotlivých analýz zaměřených na daný produkt včetně podnikatelského plánu, který by zhodnotil finanční parametry těchto návrhů. To však již není předmětem této práce.

9 Závěr

Šumava patří mezi nejoblíbenější české regiony, kam lidé vyrážejí za účelem trávení svého volného času. Je typickým příkladem lokality, kterou turisté vyhledávají pro její přírodní krásy a množství turistických tras. Ty umožňují aktivní trávení dovolené na čerstvém vzduchu v obklopení často nedotčené přírody.

Pro účely této práce byla vybrána oblast Sušicka, která musela být při provádění některých analýz rozšířena na celý bývalý okres Klatovy, aby bylo dosaženo relevantních výsledků a možnosti jejich porovnání ve větším územním celku.

Cílem práce bylo analyzovat intenzitu cestovního ruchu, zjistit celkový potenciál, slabiny a vnímání regionu mezi turisty. Na základě toho navrhnout nové produkty a doporučení pro zvýšení atraktivnosti sledované oblasti.

Základem pro práci bylo stanovení hypotéz. Ty předpokládaly, že Klatovsko je velice specifickou oblastí pro svůj přírodní potenciál koncentrovaný především v oblasti Šumavy. Rekreační sem přijíždějí kvůli husté síti dobře značených turistických tras, lyžařským střediskům, jezerům ledovcového původu či balvanitému korytu řeky Vydry. Výjimkou jsou jen města Klatovy, Sušice a Horažďovice jejichž postavení podporuje dobrá dopravní dostupnost, vyšší ubytovací kapacity, množství kulturních a historických památek. Sušice a Horažďovice těží také z řeky Otavy, která jimi protéká. Region je navštěvován v průběhu celého roku, přičemž k největší koncentraci turistů dochází v létě. Návštěvníci jsou především mladšího a středního věku, přijíždějí často ve skupinkách, s cílem aktivně strávit svůj volný čas. Senioři a rodiny s dětmi zde nenalézají nabídku pro svoje potřeby.

Analýza potenciálu pro cestovní ruch byla provedena zpracováním dat jednotlivých obcí regionu v počítačovém softwaru ArcGIS. Rekreační potenciál byl nejdříve hodnocen pomocí několika jednoduchých indexů a dále pak sofistikovanějšími nástroji programu ArcGIS. Analyzoval se z hlediska přírodních podmínek a socioekonomického prostředí. Výstupem byly barevné kartogramy, které ukázaly, že nejvýznamnějšími obcemi s nejvyšším potenciálem jsou podle této analýzy Prášíly, Železná Ruda, Kašperské Hory, Čachrov, Kolinec, Chudenín doplňované trojlístkem

větších měst Klatovy, Sušice a Horažďovice. K výslednému potenciálu byly poté přičteny kulturní, historické a technické atraktivity ve sledovaném území a vznikla tak mapa celkového potenciálu pro cestovní ruch. Výsledek tohoto spojení ukázal, že Klatovsko je velice specifickým územím, kde lokalizace sledovaných atraktivit tolik neovlivňuje individuální a hromadnou rekreaci na rozdíl od Strakonicka (Brůžková, 2010). Cestovní ruch je zde tedy možné rozvíjet i bez většího množství kulturních, historických a technických památek. Největším zázemím pro rozvoj je přírodní potenciál Šumavy a její atraktivity, které je vhodné podporovat novými produkty cestovního ruchu.

Druhá část analýzy intenzity cestovního ruchu na Sušicku byla provedena pomocí dotazníkového šetření, které proběhlo v Sušici v letních měsících roku 2009. Osloveno bylo celkem 230 respondentů, z toho 23 zahraničních. Dotazník se skládal z 15 otázek různého charakteru a jeho cílem bylo zjistit, jak turisté vnímají město Sušice, jak dlouho se zde zdržují, s kým a kdy nejčastěji přijíždějí, jak hodnotí zdejší služby apod.

Z tohoto šetření vyplynulo, že Sušice a její okolí je mezi turisty vnímáno velmi pozitivně a většina z nich (85 %) se sem rádo vrací a uvažují o další návštěvě. Hlavní důvod příjezdu je cyklistika a pěší turistika. Početná skupina respondentů (41 %) přijíždí pouze na jeden den, což může být z části způsobeno nedostatečnou nabídkou možností vyžití jak to potvrdilo 18 % dotázaných. Nejvíce z nich patří do skupiny rodin s dětmi, na které jsou nejvíce zaměřeny návrhy zlepšení a nové produkty cestovního ruchu.

Z výčtu řešení, která by ještě zvýšila zájem o sledovaný region uvádím dvě následující. První z nich je výstavba aquaparku či krytého bazénu, který v Sušici chybí. V létě je k dispozici zastaralé venkovní koupaliště a řeka Otava, což všechny návštěvníky neuspokojí. V zimě jsou lidé odkázáni na kryté bazény v Klatovech a Horažďovicích, které jsou od Sušice a významných šumavských obcí vzdáleny již několik desítek kilometrů. Aquapark by mohl být situován mezi fotbalovým a hokejovým stadionem. Součástí budovy by bylo také wellness centrum, bowlingové dráhy a squashové kurty, což by z ní udělalo multifunkční komplex zaměřený na sportovní a relaxační vyžití.

Druhým návrhem bylo vytvoření „šumavského lesoparku“, kde by děti mohly vidět zvířátka typicky žijící v České republice nebo přímo na Šumavě. V celém Klatovsku dnes neexistuje podobná konkurence, a tak by měl projekt lesoparku veliký potenciál. Jeho přínosu by mohly využít v rámci výuky i základní školy.

Na závěr lze konstatovat, že shrnutím výsledků provedených analýz se potvrdily hypotézy a navržená řešení by měla zvýšit intenzitu cestovního ruchu na Sušicku.

10 Summary

The recreation spot Šumava forest belongs for a long time to the most favourite places in Czech. It is a place, where people go and spend their leisure time. People can find there unique monuments, a lot of turistic trails and other beauty scenes, that are typical only for Šumava forest. These all advantages the people use to spend their vacations and free weekends. As for Sušice – which I have chosen – it is necessary to extend to the whole area of Klatovy, because of important analysis and relevant data.

To make the analyse of strenght of tourism, general potential, strenghts, weaknesses from the point of view of tourists, that is a main target. Based on these facts, there were set the most important recommendations to make this area much more attractive. Supposition, which were made suppose the Klatovy area as a very specific district for its own natural potential. People can find here almost everything – touristic trials, ski resorts, glacial lakes etc. In the touristic centres (Klatovy, Sušice, Horažďovice) are available accommodation and cultural and historical monuments. The most significant is the river Otava, which is very important for local inhabitants. The region is visited during the whole year and is one of the most favourite regions in Czech at all. Visitors are young people, but also the elderly people, who want to enjoy local atmosphere and abandon.

It was necessary to process the data from individual regions in computer software ArcGIS. After a few steps there were interpreted the most important areas. This all was made for completely analyse of Klatovy and Sušice area and together with technical, cultural, natural and historical attractions, man can see the whole potential of this region.

No doubt, Šumava forest is the most significant area of this place and it is suitable support this locality with new products of tourism as are aquapark, wellness centre, place of bowling and squash. That is also a result of the second part of analyse, which was aimed at visitors themselves and their opinions.

In such area like Sušice it is unrivalled solution, that can be nowadays as well as in future ideal tourist target and place, where everyone can feel unique atmosphere and peace of Šumava.

Key words

region of Sušicko

the Otava river

natural potential

analysis

visitors

11 Seznam literatury

11.1 Odborná literatura

1. BRŮŽKOVÁ, E.: *Analýza intenzity cestovního ruchu na Strakonicku*. České Budějovice: Jihočeská univerzita v ČB – diplomová práce, 2010.
2. FORET, M., FORETOVÁ, V.: *Jak rozvíjet místní cestovní ruch*. První vydání. Praha: Grada Publishing, spol. s r.o., 2001. ISBN 80-247-0207-X
3. GÚČIK, M.: *Cestovní ruch*. 2. vydání. Bratislava: SPN, 2004. ISBN 80-10-00520-7
4. HESKOVÁ, M. a kolektiv: *Cestovní ruch*. První vydání. Praha: Fortuna, 2006. ISBN 80-7168-948-3
5. HINGSTON, P.: *Efektivní marketing*. První vydání. Praha: Knižní klub, 2002. ISBN 80-242-0893-8
6. HLÁSNY, T.: *Geografické informačné systémy. Priestorové analýzy*. První vydání. Zvolen: Agentúra ZEPHYROS, 2007. ISBN 978-80-8093-029-5
7. HORNER, S., SWARBROOKE, J.: *Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času, Aplikovaný marketing služeb*. Praha: Grada Publishing, 2003. ISBN 80-247-0202-9
8. JANEČKOVÁ, L., VAŠTÍKOVÁ, M.: *Marketing služeb*. První vydání. Praha: Grada Publishing, spol. s r.o., 2001. ISBN 80-7169-995-0

9. KIRAL'OVÁ, A.: *Marketing destinace cestovního ruchu*. Praha: EKOPRESS, s.r.o., 2003, ISBN 80-86119-56-4
10. KLIMEK, H.: *Šumava Sušicko*. První vydání. Praha: Regia, 2009. ISBN 978-80-86367-77-4
11. KLIMEK, H.: *Šumava Klatovsko*. První vydání. Praha: Regia, 2009. ISBN 978-80-86367-66-8
12. KLUFOVÁ, R.: *Cestovní ruch Třeboňska*, UK Praha – disertační práce, 2003.
13. KLUFOVÁ, R.: *Geografické informační systémy : cvičení. 1. vydání*. ČB : ZF JU, 2000. ISBN 80-7040-431-0.
14. MALÁ, V.: *Cestovní ruch (vybrané kapitoly)*. Praha: Ediční oddělení VŠE, 1999. ISBN 809-7079-443-7
15. MARTAN, M.: *Turistický průvodce. Šumava*. První vydání. Praha: FREYTAG & BERNDT; Plzeň: KLETR, 1997. ISBN 80-85822-05-9
16. OBERFALCER, E.: *Turistický průvodce Pošumaví (3.) a Povydrří*. První vydání. Vimperk: Tiskárna Akcent, 2009.
17. ORIEŠKA, J.: *Technika služeb cestovního ruchu*. Praha: IDEA SERVIS, 1999. ISBN 80-85970-27-9
18. RAPANT, P.: *Úvod do geografických informačních systém*. Ostrava: Vysoká škola báňská – Technická univerzita, 2002.
19. RAPANT, P.: *Geoinformační technologie*. Ostrava: Vysoká škola báňská – Technická univerzita, 2005.

20. ŠVEHLA, B.: *Analýza intenzity cestovního ruchu v Pootaví*. České Budějovice: Jihočeská univerzita v ČB – diplomová práce, 2009.

21. TUČEK, J.: *Geografické informační systémy – Principy a praxe*. Praha: Computer Press, 1998. ISBN 80-7226-091-X

22. VOŽENÍLEK, V.: *Geografické informační systémy I. – pojetí, historie, základní komponenty*. Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého, 1998.
ISBN 80-7067-802-X

23. ZELENKA, J., PÁSKOVÁ, M.: *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2002. ISBN 80-2390-152-4

11.2 Internetové zdroje

24. *Elektronická mapa tratí* [online]. 2010 [cit. 4.4.2010]. Dostupný z WWW:
<http://www.cd.cz/mapa/>

25. HORÁK, Jiří: *Prostorová analýza dat* [online]. 2002 [cit. 5.4.2010]. Dostupný z WWW: <http://gis.vsb.cz/pad/index.htm>.

26. *Hrad Rabí* [online]. 2010 [cit. 4.2.2010]. Dostupný z WWW:
<http://www.rabi.cz/hrad/index.php?kat=o-nas&str=o-nas&m=1&jazyk=cs>

27. *Hrad Velhartice* [online]. 2006 [cit. 10.1.2010]. Dostupný z WWW:
<http://www.hradvelhartice.cz/>

28. JEDLIČKA, Karel: *Úvod do GIS* [online]. Rok neuveden [cit. 15.4.2010].
Dostupný z WWW:

http://gis.zcu.cz/?page=..._09InterpolaceTvorbaDMRTopologickeCisteniDatGeneralizace.pdf

29. *Kašperské Hory a okolí* [online]. Rok neuveden [cit. 4.2.2010]. Dostupný z WWW: <http://www.sumavanet.cz/khory/historie.asp#historie>

30. *Klatovy* [online]. 2006 [cit. 17.1.2010]. Dostupný z WWW: <http://www.klatovsko.cz/?w=klatovy>

31. *Městská a obecní statistika* [online]. 2008 [cit. 24.2.2010] Dostupný z WWW: http://www.czso.cz/lexikon/mos_vdb.nsf/okresy/CZ0316/

32. *Modrava a okolí* [online]. Rok neuveden. [cit. 4.2.2010]. Dostupný z WWW: <http://www.sumavanet.cz/modrava/zaklad.asp>

33. *Nýrsko a okolí* [online]. Rok neuveden [cit. 17.1.2010]. Dostupný z WWW: <http://www.sumavanet.cz/nyrsko/fr.asp?tab=snet&id=2910&burl=>

34. *Obecní úřad Prášíly* [online]. Rok neuveden [cit. 7.1.2010]. Dostupný z WWW: <http://www.sumavanet.cz/ouprasily/>

35. *Okres Klatovy* [online]. 2010 [cit. 7.4.2010]. Dostupný z WWW: http://cs.wikipedia.org/wiki/Okres_Klatovy

36. *Příloha k železničnímu jízdnímu řádu 2009/2010* [online]. 2009 [cit. 4.4.2010]. Dostupný z WWW: <http://www.cd.cz/assets/vnitrostatni-cestovani/mapa-site/mapa-trati/kjr.pdf>

37. *Silniční a dálniční síť ČR* [online]. 2010 [cit. 10.4.2010]. Dostupný z WWW: http://www.rsd.cz/sdb_intranet/sdb/img/mapy/cr_e-tahy.png

38. *Silniční a dálniční síť Plzeňský kraj* [online]. 2010 [cit. 10.4.2010]. Dostupný z WWW: http://www.rsd.cz/sdb_intranet/sdb/img/kraje/pl.png

39. *Sčítání lidu, domů a bytů* [online]. 2005 [cit. 18.1.2010]. Dostupný z WWW: <http://www.czso.cz/sldb/sldb2001.nsf/okresy/CZ0316>

40. *Švihov* [online]. 2010 [cit. 17.1.2010]. Dostupný z WWW: <http://www.svihov.cz/index.php?page=965&lag=&lang=cz>

41. *Velhartice* [online]. Rok neuveden [cit. 10.1.2010]. Dostupný z WWW: <http://www.zamky-hrady.cz/2/velhartice.htm>

42. *Železná Ruda a okolí* [online]. Rok neuveden [cit. 15.1.2010]. Dostupný z WWW: <http://www.sumavanet.cz/zeleznaruda/informace.asp>

Seznam zkratek

ČSÚ – Český statistický úřad

ESRI - Environmental Systems Research Institute

GIS – geografický informační systém

GPS – Global Positioning System

CHKO – chráněná krajinná oblast

KRF – koeficient rekreační funkce území

KRV – koeficient rekreační významnosti

k. ú. – katastrální území

NP – národní park

PRP – přírodní rekreační potenciál

REDP – redukovaná plocha

RP – rekreační potenciál

SRP – socioekonomický rekreační potenciál

UNWTO – United Nations World Tourism Organisation

WTO – World Tourism Organisation

ZRP – koeficient zbylého rekreačního potenciálu

ZÚ – index ekologické významnosti

Seznam tabulek, map a grafů

Tabulky:

Tabulka 1 – Nové produkty a služby v oblasti geografických informací	str. 14
Tabulka 2 – Současná rekreační funkce	str. 47
Tabulka 3 – Zbylý rekreační potenciál	str. 50
Tabulka 4 – Typy ploch s koeficienty podle významnosti	str. 53
Tabulka 5 – Přírodní rekreační potenciál	str. 59
Tabulka 6 – Socioekonomický rekreační potenciál	str. 62
Tabulka 7 – Kategorie atraktivit	str. 67

Mapy:

Mapa 1 – Okres Klatovy	str. 22
Mapa 2 – Hustota zalidnění	str. 23
Mapa 3 – Silniční síť	str. 25
Mapa 4 – Železniční síť	str. 27
Mapa 5 – Index ekologické významnosti	str. 43
Mapa 6 – Defertova funkce	str. 45
Mapa 7 – Koeficient rekreační funkce území	str. 48
Mapa 8 – Koeficient zbylého rekreačního potenciálu	str. 51
Mapa 9 – Koeficient rekreační významnosti	str. 54
Mapa 10 – Přírodní rekreační potenciál	str. 60
Mapa 11 – Socioekonomický rekreační potenciál	str. 63
Mapa 12 – Celkový rekreační potenciál	str. 65
Mapa 13 – Hustota atraktivit	str. 68
Mapa 14 – Potenciál cestovního ruchu	str. 69

Grafy:

Graf 1 – Hlavní účel pobytu v oblasti	str. 72
Graf 2 – Četnost příjezdů do oblasti	str. 73
Graf 3 – Pravděpodobnost další návštěvy	str. 74
Graf 4 – Délka pobytu	str. 75
Graf 5 – Způsob příjezdu	str. 76
Graf 6 – Roční období návštěv	str. 77
Graf 7 – Doprovod respondentů	str. 78
Graf 8 – Přání více možností k trávení volného času	str. 79
Graf 9 – Četnost využívání stravovacích služeb	str. 80
Graf 10 – Četnost využívání ubytovacích služeb	str. 81
Graf 11 – Hodnocení jednotlivých služeb v oblasti	str. 82
Graf 12 – Pohlaví respondentů	str. 83
Graf 13 – Věková struktura respondentů	str. 83
Graf 14 – Dosažené vzdělání	str. 84
Graf 15 – Respondenti z krajů České republiky	str. 85
Graf 16 – Zahraniční respondenti	str. 85

Seznam příloh

- Příloha 1 - Dotazník pro návštěvníky Sušice
- Příloha 2 - Fragebogen für die Besucher Sušice
- Příloha 3 - Questionnaire for visitors of Sušice

Přílohy

Příloha 1

Dotazník pro návštěvníky Sušice

Dobrý den, mé jméno je Jan Krejčí a jsem studentem Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Zpracovávám diplomovou práci na téma Využití metod prostorové analýzy dat pro hodnocení intenzity cestovního ruchu na Sušicku. Tímto vás prosím o spolupráci při vyplnění tohoto dotazníku, který bude použit výhradně pro účely mé práce. Cílem dotazníku je zjistit, jak je Sušice vnímána turisty. Na základě vašich odpovědí bude zpracována analýza intenzity cestovního ruchu v Sušici a budou sestaveny návrhy možného zlepšení situace.

Děkuji za váš čas věnovaný vyplnění tohoto dotazníku.

1. Jaký je hlavní účel vašeho pobytu v této oblasti? (Vyberte prosím pouze jednu odpověď)

- ☐ vodní sporty
- ☐ rybaření
- ☐ cykloturistika, pěší turistika
- ☐ příroda, venkovská turistika
- ☐ kulturní atraktivity, památky
- ☐ návštěva známých či příbuzných
- ☐ kulturní a jiné společenské události, zábava
- ☐ návštěva sportovních akcí
- ☐ jiné, uveďte.....

2. Kolikrát jste navštívil/-a tuto oblast?

- ☐ poprvé
- ☐ podruhé
- ☐ potřetí
- ☐ vícekrát

3. Uvažujete o další návštěvě této oblasti?

- ☐ ano
- ☐ ne
- ☐ nevím

4. Jaká je délka vašeho současného pobytu ve městě?

- ☐ 1 den
- ☐ 2 – 4 dny
- ☐ 5 – 7 dní
- ☐ déle než týden

5. Jakým dopravním prostředkem jste se sem dopravil/-a?

- ☐ automobil
- ☐ bicykl
- ☐ zájezdový autobus
- ☐ vlak
- ☐ linkový spoj
- ☐ jiný způsob, uveďte:.....

6. Kdy nejčastěji navštěvujete tuto lokalitu?

- ☐ jaro
- ☐ léto
- ☐ podzim
- ☐ zima

7. Cestujete?

- ☐ sám
- ☐ s partnerem
- ☐ s rodinou
- ☐ s přáteli

8. Uvítal/-a byste zde více možností k trávení vašeho pobytu?

- ☐ ano
- ☐ ne
- ☐ nevím

9. Při návštěvě dané lokality využíváte služeb stravovacích zařízení:

- ☐ pokaždé
- ☐ občas
- ☐ zřídka
- ☐ nikdy

10. Při návštěvě dané lokality využíváte služeb ubytovacích zařízení:

- ☐ pokaždé
- ☐ občas
- ☐ zřídka
- ☐ nikdy

11. Jak byste hodnotil/-a: (1 – velmi dobrá, 2 – dobrá, 3 – špatná, 4 – velmi špatná, 5 – neumím posoudit)

	1	2	3	4	5
a. Úroveň ubytovacích služeb	☐	☐	☐	☐	☐
b. úroveň ubytovacích služeb	☐	☐	☐	☐	☐
c.dostupnost stravovacích služeb	☐	☐	☐	☐	☐
d.dostupnost ubytovacích služeb	☐	☐	☐	☐	☐
e. dostupnost informací o tomto regionu	☐	☐	☐	☐	☐
f. dopravní dostupnost	☐	☐	☐	☐	☐
g. nabídka kulturního a sport. vyžití	☐	☐	☐	☐	☐
h. péče o čistotu a pořádek	☐	☐	☐	☐	☐
i. nabídka dalších služeb pro turisty	☐	☐	☐	☐	☐
j. úroveň těchto doplňkových služeb	☐	☐	☐	☐	☐

12. Jste

- ☐ muž
- ☐ žena

13. Do jaké z následujících věkových skupin se řadíte?

- ☐ do 26 let
- ☐ 27 – 35 let
- ☐ 36 – 50 let
- ☐ 51 – 60 let
- ☐ 61 a více let

14. Jaké je vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

- ☐ základní
- ☐ střední bez maturity
- ☐ střední s maturitou
- ☐ vyšší odborné
- ☐ vysokoškolské

15. Odkud pocházíte? (kraj, země)

Příloha 2

Fragebogen für die Besucher Sušice

Hallo, ich heiße Jan Krejčí und bin ein Student an der Südböhmischen Universität in Budweis. Ich bitte sehr Sie um, dieses Fragebogens für meine Diplomarbeit auszufüllen. Das Ziel dieses Fragebogens ist festzustellen, wie Sušice von Touristen wahrgenommen ist. Basierend auf Ihre Antworten werden von der Analyse der Intensität des Tourismus in Sušice verarbeitet werden.

Vielen dank für Ihre Antworten.

1. Was ist der Hauptgrund Ihres Aufenthaltes in dieser Region? (Wählen Sie bitte nur eine Antwort aus)

- ☐ Wassersportarten
- ☐ Angeln
- ☐ Radtourismus, Tourismus
- ☐ Natur, Landestourismus
- ☐ Atraktivität des Kulturangebotes, die Sehenswürdigkeit
- ☐ Besuch der Bekannten oder Verwandten
- ☐ Kultur- und andere gesellschaftliche Ereignisse, Unterhaltung
- ☐ Besuch der Sportveranstaltungen
- ☐ Sonstiges, schreiben Sie aus

2. Wieviel mal haben Sie dieses Gebiet besucht?

- ☐ Einmal
- ☐ Zweimal
- ☐ Dreimal
- ☐ Mehrmals

3. Haben Sie vor, dieses Gebiet wieder zu besuchen?

- ☐ Ja
- ☐ Nein
- ☐ Ich weiss nicht

4. Wie lange haben Sie in der angegebenen Lokalität verbracht?

- ☐ 1 Tag
- ☐ 2 – 4 Tage
- ☐ 5 – 7 Tage
- ☐ Mehr als eine Woche

5. Welches Verkehrsmittel haben Sie benutzt, um hierher zu kommen?

- ☐ Das Auto
- ☐ Das Fahrrad
- ☐ Das Omnibus mit einer Gesellschaftsreise
- ☐ Den Zug
- ☐ Das Omnibus – Linienleitung
- ☐ Sonstiges, schreiben Sie aus.....

6. Wann besuchen Sie diese Lokalität am öftesten?

- ☐ Im Frühling
- ☐ Im Sommer
- ☐ Im Herbst
- ☐ Im Winter

7. Sie reisen:

- ☐ Alleine
- ☐ Mit dem Partner
- ☐ Mit der Familie
- ☐ Mit den Freunden

8. Würden Sie hier mehr Möglichkeiten zum Freizeitverbringen empfangen?

- ☐ Ja
- ☐ Nein
- ☐ Ich weiss nicht

9. Beim Besuch der angegebenen Lokalität nutzen Sie die Dienste der gastronomischen Einrichtungen:

- ☐ Immer
- ☐ Manchmal
- ☐ Selten
- ☐ Nie

10. Beim Besuch der angegebenen Lokalität nutzen Sie die Unterkunftsdienste:

- ☐ Immer
- ☐ Manchmal
- ☐ Selten
- ☐ Nie

11. Wie würden Sie bewerten: (1 – sehr gut, 2 – gut, 3 – schlecht, 4 – sehr schlecht, 5 – ich kann se nicht bewerten)

a. Niveau der gastronomischen Dienstleistungen

1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐

b. Niveau der Unterkunftsdienstleistungen

1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐

c. Erreichbarkeit der gastronomischen Dientsleistungen

1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐

d. Erreichbarkeit der Unterkunftsdienstleistungen

1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐

e. Erreichbarkeit der Informationnen von diesem Region

1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐

f. Verkehrszugänglichkeit

1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐

g. Angebot des kulturellen und sportlichen Legend

1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐

h. Pflege um Sauberkeit und Ordnung

1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐

i. Preisniveau der Dienstleistungen

1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐

12. Sie sind:

- ☐ Ein Mann
- ☐ Eine Frau

13. In welche Alterskategorie gehören Sie?

- ☐ Bis 26 Jahre
- ☐ 26 – 35 Jahre
- ☐ 36 – 50 Jahre
- ☐ 51 – 60 Jahre
- ☐ 61 und mehr

14. Wie ist Ihre erreichte Ausbildung?

- ☐ Grundschule
- ☐ Mittelschule ohne Abitur
- ☐ Mittelschule mit dem Abitur
- ☐ Fachoberschule
- ☐ Hochschule

15. Woher kommen Sie? (Region, Land)

Příloha 3

Questionnaire for visitors of Sušice

Hello, my name is Jan Krejčí and I study at the University of South Bohemia in České Budějovice. I would like to request you for a cooperation in filling this answer sheet for my diploma work. The target of this questionnaire is to determine how Sušice is perceived by tourists. Based on your answers, it will be possible to make the analysis of intensity of tourism in Sušice region and potential recommendations to improve current situation.

Thank you very much.

1. What is the main reason of your stay in this region? (Choose only, one answer, please)

- ☐ Watersports
- ☐ Fishing
- ☐ Cyclotourism, hiking
- ☐ Nature, rural tourism
- ☐ Culture, sights
- ☐ Visitation of your friends or relatives
- ☐ Cultural or other social events, entertainment
- ☐ Sports actions
- ☐ Other, give an example

2. How many times have you visited this region?

- ☐ First time
- ☐ Two times
- ☐ Three times
- ☐ More than three times

3. Are you thinking of some other visitation of this region?

- ☐ Yes
- ☐ No
- ☐ I don't know

4. How long do you plan stay here?

- ☐ 1 day
- ☐ 2 – 4 days
- ☐ 5 – 7 days
- ☐ More than a week

5. You have get there by:

- ☐ A car
- ☐ A bicykle
- ☐ A signy-seeing coach
- ☐ A train
- ☐ A line link
- ☐ Other, give an example

6. What is the season you are comming here the most often?

- ☐ Spring
- ☐ Summer
- ☐ Autumn
- ☐ Winter

7. Who did you come with?

- ☐ Alone
- ☐ A partner
- ☐ A family
- ☐ Friends

8. Would you be glad for more possibilities of spending your time in here?

- ☐ Yes
- ☐ No
- ☐ I don't know

9. Do you eat in the restaurant here?

- ☐ Always
- ☐ Occasionally
- ☐ Rarely
- ☐ Never

10. Do you sleep in hotels, camps, etc. here?

- ☐ Always
- ☐ Occasionally
- ☐ Rarely
- ☐ Never

11 Mark every letters: 1 – the best, 2- good, 3 – bad, 4 – worse, 5 – I´m not able to say

	1	2	3	4	5
a. level of restaurants	☐	☐	☐	☐	☐
b. level of accomodation services	☐	☐	☐	☐	☐
c. availability of restaurants	☐	☐	☐	☐	☐
d. availability of accomodation services	☐	☐	☐	☐	☐
e. availability of information	☐	☐	☐	☐	☐
f. traffic accessability	☐	☐	☐	☐	☐
g. possib.of cultural and sports facilities	☐	☐	☐	☐	☐
h. order and cleanliness	☐	☐	☐	☐	☐
i. offer of other services for tourists	☐	☐	☐	☐	☐
j. level of these services	☐	☐	☐	☐	☐

12. The respondent is:

- ☐ Male
- ☐ Female

13. Respondents are in a group:

- ☐ Younger than 26
- ☐ 27 – 35
- ☐ 36 – 50
- ☐ 51 – 60
- ☐ More than 60

14. What is your education?

- ☐ Primary school
- ☐ No GCEs
- ☐ Completed GCEs
- ☐ Advanced vocational training
- ☐ University

15. Where are you from? (region, land)